

Länsstyrelserna

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Årsredovisning

2021

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	4
Om årsredovisningen	5
Årsredovisningens kapitelindelning.....	5
Om resultatredovisningen	5
Om Länsstyrelsen	7
Om våra uppgifter, uppdrag och mål	7
Strategisk styrning och planering.....	7
Organisation.....	8
Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter	9
Resultatredovisning	12
Myndighetsövergripande redovisning	12
Redovisning av verksamhetsområden	26
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	27
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor.....	30
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	35
Hållbar samhällsplanering och boende.....	39
Energi och klimat.....	45
Kulturmiljö	50
Samhällsskydd och beredskap	55
Naturvård och miljöskydd.....	61
Areella näringar.....	74
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	80
Övrig redovisning	86
Året i siffror.....	92
Finansiell redovisning	105
Resultaträkning	105
Balansräkning	106
Anslagsredovisning.....	108
Tilläggsupplysningar och noter	109
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	128
Bilagor	129

Landshövdingen har ordet

När jag summerar 2021 måste jag även i år ta avstamp i den pågående pandemin. Alltsedan pandemins utbrott har Länsstyrelsen haft ett stort och viktigt uppdrag i hanteringen. Vi har bedrivit tillsyn enligt den nya pandemilagen, samordnat kommunikationsinsatser och levererat lägesbilder. Precis som så ofta annars växer en organisation med utmanande uppgifter och jag vågar påstå att vi i dag står bättre rustade för att möta framtida samhällsstörningar.

I december 2017 beslutade regeringen att ge Försvarmakten och Länsstyrelsen i Gotlands län i uppdrag att genomföra en satsning för att stärka totalförsvaret på Gotland. Vi har fokuserat på att stärka samhällsviktig verksamhet, utbildat och övat samt tagit fram en modell för samverkan i händelse av höjd beredskap. Under våren överlämnas slutrapporten till regeringen.

Länsstyrelsen har under året arbetat med flera stora bergtäktprövningar. I prövningarna ställs exploaterings- och bevarandeintressen ibland emot varandra. Länsstyrelsen strävar efter att förhålla sig till sådana konflikter på ett objektivt, konstruktivt och konsekvent sätt, med lika stor respekt för alla berörda parter utgångspunkter och behov. Då de planerade täkterna riskerar att påverka länets dricksvattenresurser och naturvärden har tillståndsprövningarna tagit stora resurser i anspråk.

Under Friluftslivets år har Länsstyrelsen arrangerat ett flertal aktiviteter i syfte att öka medvetenheten om friluftslivets värden och allemansrätten. För att uppmuntra till egna aktiviteter har vi bland annat tagit fram friluftsbingsbrickor och krysslister med intressanta besöksmål.

Under hösten avslutades projektet Hållbara transporter. Projektet har pågått sedan 2018 och haft till syfte att minska energianvändningen och utsläppen av växthusgaser på Gotland.

Länsstyrelsen har under året ingått ett samarbetsavtal med Swedavia om att gemensamt upphandla bioflygbränsle. Målet är att myndighetens flygresor ska vara helt fossilfria till 2023.

Tillgången på bostäder motsvarar inte efterfrågan i länet, vilket slår hårt mot de resurssvagaste hushållen i samhället. Underskottet på bostäder kan i sin tur påverka Gotlands utvecklingsmöjligheter både ur ett välfärdsperspektiv och ett tillväxtperspektiv.

Under 2021 har Länsstyrelsen beslutat om drygt 235 miljoner kronor som betalas ut till närmare 1 400 gotländska lantbruksföretag. De stöd det handlar om är gårds- och förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbruksföretag.

Även om verksamheten på residenset påverkats av pandemin skulle jag vilja dela med mig av några av årets höjdpunkter. Nationaldagen uppmärksammade vi med en digital sändning från residensets trädgård som lockade tusentals tittare. I juli bjöds dagligvaruhandlare in till lunch för att uppmärksammas för sitt arbete under pandemin. Under hösten fick vi fint besök av H.K.H. Prins Carl Philip som gästade länet för att uppmärksamma insatserna med anledning av pandemin. Även dåvarande civilminister Lena Micko besökte Länsstyrelsen för att informera sig om läget i länet, ett mycket uppskattat besök.

Under året har Länsstyrelsen fortsatt att utbilda och samtala kring värdegrundsfrågor. Vi har även inrättat en så kallad visselblåsarfunktion. Därmed vill vi värna den statliga förvaltningskulturen och bidra till att förebygga korruption, jäv och andra oegentligheter. Det här är en fråga som vi och alla andra arbetsgivare måste ta på största allvar.

Anders Flanking, landshövding i Gotlands län

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp, mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper avseende finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av delarna:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet **Om Länsstyrelsen** beskriver länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. **Resultatredovisningen** innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den **finansiella redovisningen** innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. **Bilaga D** tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag eller andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur vi genomför verksamheten. Vi redovisar resultatet genom att beskriva prestationer och effekter för att slutligen göra en bedömning av resultatet, bland annat med stöd av indikatorer. Avsnittet innehåller även en tabell med verksamheten i siffror som visar årsarbetskrafter, viss ärendestatistik och uppgifter om kostnader, finansiering och transfereringar.

Förklaring av begrepp

Nedan förklarar och definierar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande **mål** får genomslag i länet och där länsstyrelsens insatser som enskild myndighet i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, det vill säga de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) har länsstyrelsen tagit fram **resultatindikatorer** som ska användas som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten inom respektive verksamhetsområde. Indikatorer är mått som används i bedömning av måluppfyllelse. En indikator mäter i regel en avgränsad del av ett mål. Under året har ett särskilt uppdrag genomförts som syftar till att ta fram länsstyrelsegemensamma indikatorer. I uppdraget att ta fram gemensamma indikatorer har fokus legat på prestationer/leveranser och sådana effekter i länet som till relativt hög grad beror på länsstyrelsens eget arbete. Vi har också fokuserat på att välja ut eller ta fram relativt få och relevanta indikatorer.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat:

- svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget
- att tid och/eller kostnad för att ta fram underlaget till resultatindikatorn är för stor, eller
- att länsstyrelserna i vissa fall kan behöva samordna sig och komma överens om vilka indikatorer som bör följas över tid.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av myndighetens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Grunder för bedömningar

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet av genomförda insatser i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål. Bedömningarna motiveras med stöd av indikatorer och övriga resultatbeskrivningar. De bedömningsnivåer som vi använder är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller endast i begränsad omfattning når de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten i all väsentlighet uppnår de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten i alla delar uppnår de uppsatta målen med god marginal.

Resultatbedömningen kan även innehålla en bedömning av **trend** och **riktning** i ett regionalt perspektiv.

Om Länsstyrelsen

I Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, i den utsträckning inte någon annan myndighet har ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter.

Om våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordning eller beslut av regeringen, främst i vårt regleringsbrev. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Vi ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska tillvarata såväl individens som samhällets intressen i utvecklingen av länet. Vi bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta tvärsektorielt i många frågor.

Det saknas ett riksdagsbundet mål för länsstyrelserna. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten vi redovisar kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

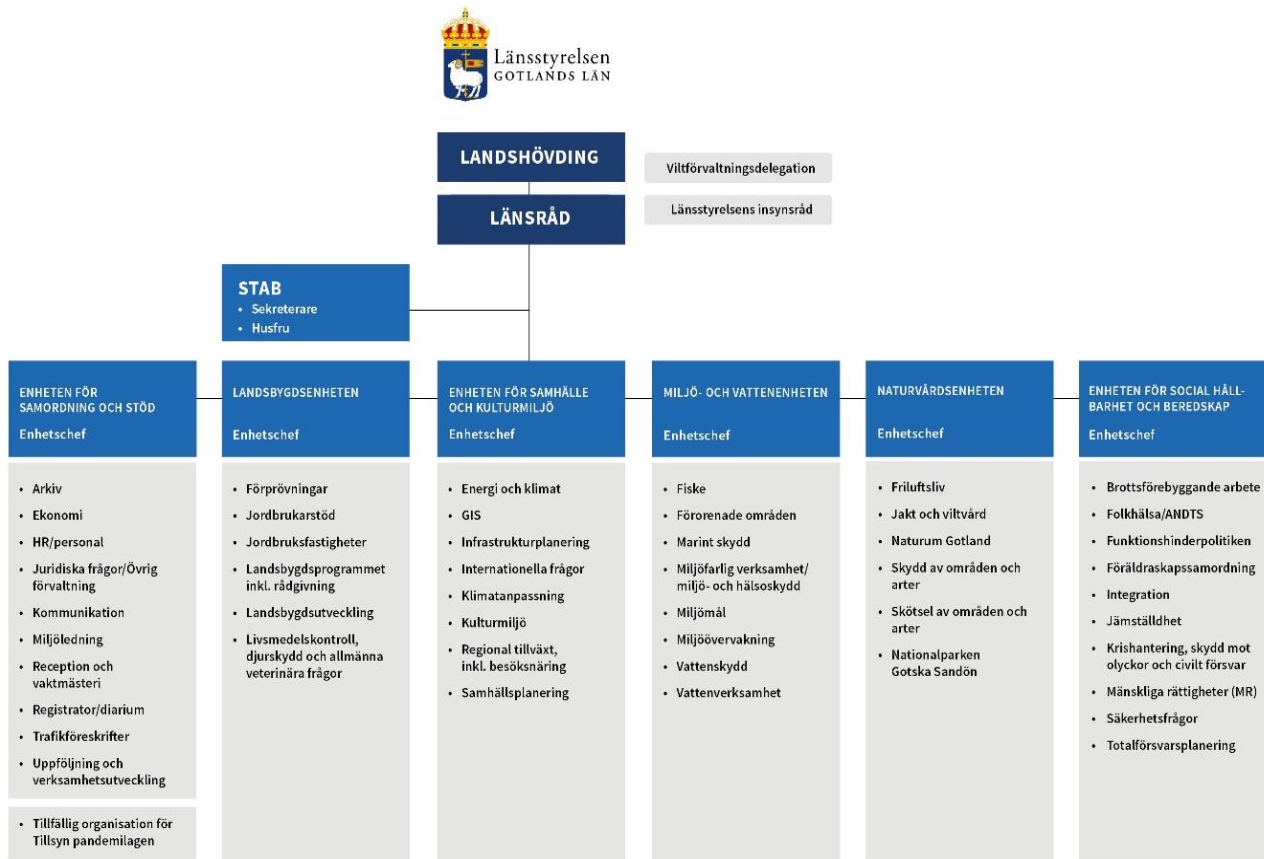
Strategisk styrning och planering

Under året har Länsstyrelsen utvecklat myndighetens ledningssystem. Ledningssystemet är ledningens verktyg för att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt fastställda rutiner men också ett stöd för chefer och medarbetare i det dagliga arbetet. Det är ett förbättringsarbete som myndigheten systematiskt kommer att fortsätta att arbeta med över tid.

En viktig del i styrningen av myndigheten är att kontinuerligt utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Under 2021 har vi påbörjat arbetet med att ta fram en treårig strategisk plan. Planen kommer att utgöra ledningens tolkning av länsstyrelsen uppdrag i relation till länets behov. Utgångspunkten är att Länsstyrelsens arbete ska bidra till ett hållbart och robust samhälle. Länsstyrelsen ska aktivt ha bidragit till att skapa förutsättningar för nuvarande och kommande generationer genom att beakta de tre dimensionerna av hållbar utveckling (ekonomisk, social och miljömässig). Genom aktiva val ska vi bidra till en hållbar samhällsutveckling, en hållbar mark- och vattenanvändning och vara en kommunikativ, robust och rättssäker myndighet.

Den strategiska planen ska vägleda myndigheten i att prioritera samt skapa förutsättningar för att nationella och regionala mål får genomslag i länet. Under 2022 kommer vi att införa en årlig prioritering, som konkretiserar vilka våra viktigaste mål och aktiviteter är för att nå den övergripande inriktningen i den strategiska planen.

Organisation

Länsstyrelsen i Gotlands län. Organisation 2021.03.04

Organisationsschema Länsstyrelsen i Gotlands län.

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av Länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Dessa är:

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Funktionen har till uppgift att försörja samtliga länsstyrelser med IT. Former och inriktning samt ansvarsfördelning inom ramen för samverkan regleras via den gemensamma överenskommelsen. Vårdlän för IT-avdelningen är Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottsförebyggande rådet, Brå. Den övergripande inriktningen för Löneservice är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser och vidarebefordra samtalen till rätt person i rätt län. Den övergripande inriktningen för Telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för Telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Ekonomiadministration LstEA

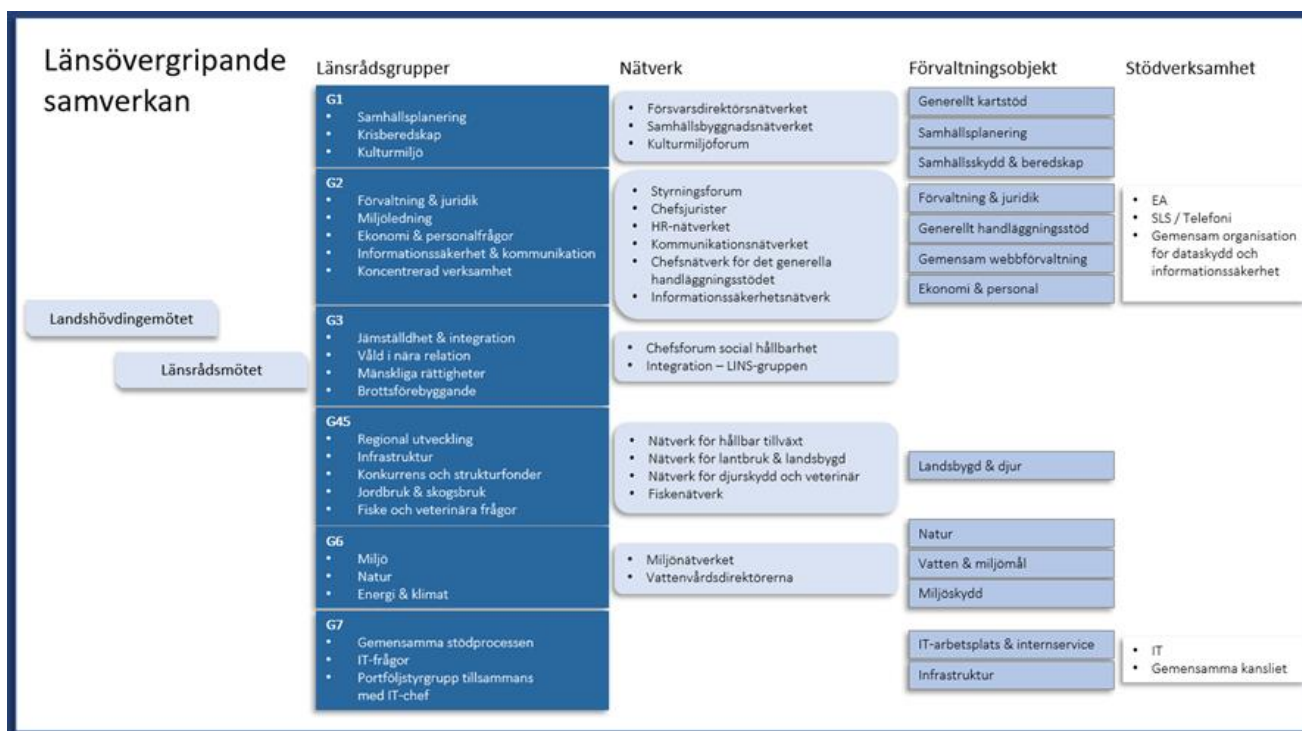
LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. LstEA äger länsstyrelsernas redovisningsmodell.

Dataskydd och informationssäkerhet

Funktionens uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det nationella perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom gemensam IT, gemensamma system och identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsombud, som är obligatorisk enligt förordningen. Vårdlän för funktionen för Dataskydd och informationssäkerhet är Länsstyrelsen i Stockholm.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling och förvaltning och inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta genom att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Vårdlän för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanland.

Figur 1 Länsövergripande samverkan

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgrupper och i respektive länsrådsgrupp deltar 5–7 länsråd. Varje länsrådsgrupp har ett antal nätverk knutna till sig vilka arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgruppen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en aggregerad nivå styrs den gemensamma utvecklings- respektive förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning med mera sker hos Gemensamma kansliet som också utgör en portföljhanteringsfunktion. Beslut fattas därefter av länsrådsgrupp 7 som tillsammans med IT-chef utgör portföljstyrgrupp.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och 13 etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrgrupp med objektägare från såväl verksamheten som IT-avdelningen. Objekten är knutna till den länsrådsgrupp som ansvarar för verksamhetsområdet och har även koppling till ett eller flera av länsrådsgruppens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till en gemensam digital strategi samt en gemensam målkarta som bland annat omfattar nedanstående strategiska mål.

- Kontakten med länsstyrelserna är enkel och effektiv
- Länsstyrelserna främjar samarbete och innovation
- Länsstyrelsernas gemensamma förvaltning och utveckling är effektiv
- Förtroendet för länsstyrelserna är stort

Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheters uppdrag. För 2021 är det exempelvis Samtjänst vattenbruk tillsammans med Tillväxtverket samt uppdrag samordnade av DIGG såsom Single Digital Gateway. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: myndighetsövergripande redovisning, redovisning per verksamhetsområde, övrig redovisning och året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	129,6	125,7	120,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	84,9	78,1	70,7
Antal årsarbetskrafter män	44,7	47,6	49,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	10 912	10 328	10 669
Antal beslutade ärenden	10 483	10 562	11 902
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2 199	2 188	1 935
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	163 605	147 257	147 885
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	25 666	22 806	22 836

Kommentar till tabellen Nyckeltal Verksamhetsöversikt

Antalet anställda har ökat under 2021 och trenden med fler kvinnor och färre män som anställs fortsätter.

Under 2021 redovisar Länsstyrelsen högre driftskostnader än 2020 och 2019. Detta kan förklaras av högre utgifter för inköp av övriga tjänster, datatjänster, konsulttjänster och övriga varor.

Länsstyrelsen redovisar högre förbrukning av de inomstatliga bidragen (sakanslag) vilket resulterat i ökade OH-intäkter.

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Mot bakgrund av regleringsbrevsuppdrag 1E1 återrapporteras här Länsstyrelsens verksamhet med utgångspunkt i uppgifterna enligt 2§ länsstyrelseinstruktionen.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Agenda 2030	Regleringsbrev
1E1 Struktur för återrapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev

Nationella mål

Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen genomförs i länet och vi samordnar den statliga verksamheten. När det gäller länets utveckling ska myndigheten tillvarata och arbeta för både enskilda människors och samhällets intressen. Länsstyrelsens uppdrag och arbetsuppgifter spänner över flera samhällsområden, vilket också framgår av resultatredovisningen. Regeringen beslutar huvudsakligen om våra uppgifter och uppdrag i länsstyrelseinstruktionen och i vårt regleringsbrev. Länsstyrelsen ser att det är en utmaning att genomföra sitt breda uppdrag med en medelstillsdelning enligt nuvarande 5-parametersnyckel. En särskild utmaning för Gotlands län är att befolkningen ökar kraftigt under en stor del av året vilket bland annat leder till ett stort ärendeflöde.

Samverkan med regionala aktörer är en viktig del av Länsstyrelsens arbete och sker på alla nivåer i organisationen, från konkreta åtgärder på handläggarnivå till strategiska frågor på länsledningsnivå. Myndighetens breda uppdrag kräver medvetna prioriteringar men det bidrar också till en ökad tvärsektoriell syn. Länsstyrelsen verkar bland annat genom Blått centrum Gotland, ett samarbete mellan Uppsala universitet, Region Gotland och Länsstyrelsen. Gemensamma projekt drivs också i vatten- och fiskefrågor.

Inom samordningsuppdraget för energi och klimat har Länsstyrelsen bland annat bidragit till regionala styrdokument såsom den regionala utvecklingsstrategin, handlingsplanen för grön infrastruktur, nya gotländska ståndpunkter för flyg och färjetrafiken, världsarvsstrategin och skogsstrategin, vilka har implementerat klimat- och energiperspektiv samt klimatanpassning.

Under året har Länsstyrelsen tillsammans med fem andra län fört dialoger och tagit initiativ till att söka medel för ett länsövergripande projekt med syfte att öka lärandet och undersöka potentialen för närmare samordning av arbetet med de regionala mat- och livsmedelsstrategierna. Ett dylikt samarbete kan stärka både tillväxt- och självförsörjningsperspektivet i vidareutvecklingen av arbetet i berörda län. Länsstyrelsen har därutöver, i samarbete med Region Gotland, aktivt bidragit till att införa en näringsdriven styrgrupp för arbetet med den regionala mat- och livsmedelsstrategin. Styrgruppen ska säkerställa ett genomförande som både tar hänsyn till de nationella målen och målen i den regionala utvecklingsstrategin samt att berörda näringslivsaktörer engageras i arbetet.

Det treåriga EU-projektet Hållbara transporter (med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden) som avslutats under 2021 har bidragit till kunskapshöjning och stöttande insatser till transportföretag, transportbeställare och allmänhet för att främja omställning till mer hållbara transporter. Detta är en del i arbetet för att regionala och nationella miljömål ska uppnås. Projektet har tagit hänsyn till hållbarhetsaspekter och skapat konkreta åtgärder och resultat som lyfter exempelvis miljö, energi, klimat och jämställdhet.

I Länsstyrelsens prövning av de stora bergtäkterna, särskilt gällande Cementa AB, har vi prioriterat tvärssektoriella möten. De har skapat en bra helhetssyn och ett bra samarbete internt. De ibland dagliga mötena har varit resurskrävande, men nödvändiga för denna typ av stora, komplicerade och uppmärksammade ärenden.

Länsstyrelsen har bidragit till att förverkliga de nationella målen inom hela hotskalan inom kris och beredskap samt civilt försvar genom att arbeta med totalförsvarsfrågor inom hela organisationen. Genom att öva internt och tillsammans med länets aktörer blir vi rustade för att kunna hantera olika samhällsstörningar och för att kunna arbeta i höjd beredskap.

Länsstyrelsen har bidragit till att förverkliga de nationella målen inom social hållbarhet, vilket bland annat inkluderar barnrätt, jämställdhet, integration, folkhälsa och det brottsförebyggande arbetet, genom att jobba integrerat mellan dessa områden i till exempel handlingsplaner, strategier och i samverkan. Exempel på samverkansforum är Integrationsrådet och Forum för social hållbarhet där alla dessa områden samverkar.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

Ett exempel på Länsstyrelsens samordning och samverkan med regionala aktörer är inom den särskilda utvecklingen av totalförsvaret som regeringen beslutat om. Den har resulterat i att offentliga organisationer, näringsliv och frivilligorganisationer kommit att samverka på ett nytt sätt, exempelvis genom gemensamma utbildningar och övningar där aktörer som Region Gotland, Försvarsmakten och civilsamhället genom de frivilliga försvarsorganisationerna deltagit. Arbetet utvecklas och utvärderas löpande vilket innebär att förflyttningar sker kontinuerligt. Detta har bidragit till en helhetssyn och en ökad förståelse i länet för hur det gotländska samhället hänger samman.

Länsstyrelsen har haft en aktiv roll i arbetet med att ta fram genomförandeprogram för den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland (RUS). Processen ägs och leds av Region Gotland. Länsstyrelsen bidrar såväl i RUS-styrgruppen som i flera andra samarbetsforum inom myndighetens olika sakområden. Ett exempel på viktigt fokus för Länsstyrelsen är uppföljning av RUSen som ett led i att följa tillståndet i länet. Ett annat är att främja effektiv och hållbar samordning av resurserna som finns tillgängliga genom EU:s olika utvecklingsfonder, som administreras både av Region Gotland och av Länsstyrelsen.

Arbetet med samverkan och nätverkande har till viss del påverkats av rådande pandemi. Länsstyrelsen har precis som många aktörer i länet hittat nya vägar för samverkan, exempelvis via digitala forum.

Plattformen Forum för social hållbarhet, som har mänskliga rättigheter och Agenda 2030 som ram, har sedan 2018 samordnats och letts av Länsstyrelsen. Aktörer som ingår är statliga myndigheter, Region Gotland, näringsliv, trossamfund och civilsamhällets organisationer. Ansvar för samordningen av plattformen har under året överlämnats till Region Gotland. Plattformen kommer fortsättningsvis att vara en del av genomförandeplanen för den regionala utvecklingsstrategin med fokus på social välfärd.

Länsstyrelsen har arbetat med att främja, samordna och leda det regionala arbetet för energiomställning och minskad klimatpåverkan. Ett led i detta arbete har varit att stödja Energimyndighetens regeringsuppdrag Energipilot Gotland. Framtagandet av den nya långsiktiga energi- och klimatstrategin för Gotland,

”Tillsammans mot 2030”, har engagerat många aktörer och strategin har uppmärksammats av lokal media. Arbetet har ytterligare aktualiserat behovet av en tredje fastlandskabel. Projekten Incitament för energieffektivisering och Nätverk för energieffektivisering har bidragit till ökad kunskap om systematiskt och strukturerat energiarbete hos 25 gotländska företag.

Länsstyrelsen har ett väl fungerande samarbete med vattenråden. Vid dessa samverkansmöten deltar förutom Länsstyrelsen och vattenråden även Region Gotland och Skogsstyrelsen. Under 2021 var Vattenmyndigheternas samråd ett viktigt ämne för information och dialog.

Länsstyrelsens samordnande roll i styrgruppen för Skogsstrategin har bidragit till ökat lärande och samförstånd mellan olika parter och perspektiv i det skogliga arbetet. Då de skogliga frågorna har varit och är föremål för målkonflikter mellan till exempel bevarande- och tillväxtperspektivet är det viktigt att Länsstyrelsen som statens företrädare i länet i möjligaste mån bidrar till kunskaps spridning och dialog om de olika perspektiven.

Inom arbetet med marint områdesskydd har Länsstyrelsen inlett en dialog med fiskare i länet för ökad förståelse för vårt uppdrag och för att få in deras synpunkter och kunskap. Länsstyrelsen vill integrera dem i förvaltningen och skötseln av blivande marina reservat.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

Länsstyrelsen har under året haft en omfattande samordnande roll i länet för att hantera samhällsstörningen covid-19. I syfte att främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen har regelbundna samverkansmöten genomförts, på lokal/regional och nationell nivå. Samverkansmöten med näringsliv, civilsamhället, myndigheter, Region Gotland och smittskyddsfunktionen har genomförts regelbundet. I syfte att utveckla och förbättra myndighetens krisledningsarbete och nå ut brett i länet har det kontinuerligt genomförts aktörsanalys samt utvärdering av samverkan och samverkansaktörer.

Under året har Länsstyrelsen fortsatt det viktiga arbetet med att samordna kommunikationen med anledning av pandemin. Tillsammans med Region Gotland, Polismyndigheten, Gotlands förenade besöksnäring och Visby centrum har vi tagit fram gemensamma budskap till allmänheten. Utifrån den gemensamma kommunikationsstrategin har kampanjer producerats som fått stor spridning i länet. Covid-riddare, gotländska ambassadörer som tipsar om vad man kan göra för att må bra i pandemitider och digitala budskap till alla som reser till ön är några exempel på kommunikationsinsatser som genomförts under året.

Grundvattnet på Gotland har en hög sårbarhet jämfört med i övriga landet. Både allmän och enskild vattenförsörjning har problem med kvalitet och kvantitet. Detta har sitt ursprung i att de naturgivna förutsättningarna i form av berggrundens struktur, jordtäckets omfattning och närheten till salt grundvatten ofta är ogynnsamma. Vidare skiljer sig förutsättningarna för Gotlands vattenförsörjning från övriga landets genom att länet utgörs av en ö. Länsstyrelsen kallar till regionala samverkansmöten med regionala aktörer för att följa tillståndet i länet och samordna kommunikationen.

Länsstyrelsens arbete med åtgärder för en bättre vattenmiljö har sin grund i Agenda 2030, de vattenrelaterade miljömålen, Vattenmyndighetens åtgärdsprogram enligt ramdirektivet för vatten och dricksvattendirektivet, åtgärdsprogrammet för havsmiljön enligt havsmiljödirektivet, i landsbygdsprogrammet, samt i länsstyrelsernas regleringsbrev. Många sakområden är involverade i de vattenrelaterade arbetsuppgifterna utifrån såväl samhällsperspektiv som miljöperspektiv.

Länsstyrelsen kan med sitt samordnande, främjande och tillsynsuppdrag arbeta sektorsövergripande. Länsstyrelsen har deltagit i ett utvecklingsprojekt gällande torkkaplan. Länsstyrelsen driver också projekt som

Vatten i odlingslandskapet och deltar i samarbetet Blått Centrum Gotland. Vattenfrågan är även en central bedömningsfaktor för de stentäktsprövningar som pågår.

Länsstyrelsens bidrag kopplat till de gröna näringarna har till exempel handlat om genomförandet av den regionala Mat- och livsmedelsstrategin och information och beslut om stöd inom ramen för EU:s jordbruksfond för landsbygdsutveckling. Den nationella målsättningen att öka produktionen i jordbruket innebär utmaningar. Exempel på detta kan handla om att klara av att möta riskerna för extremväder och att ha tillräckligt goda logistiska tillväxt- och distributionsmöjligheter för primärproduktionens företagare. Länsstyrelsen är engagerad i dessa frågor bland annat genom aktivt arbete inom området kris och beredskap, rådgivning och kompetensutveckling finansierad via landsbygdsprogrammet, samt genom aktivt samarbete såväl med andra myndigheter som med näringslivets och ideella sektorns aktörer.

Tillsyn

Den systematiska uppföljningen gällande tillsyn sker genom tillsynsplaner. Under pandemin har viss planerad tillsyn nedprioriterats.

Tillsynsprestationerna inom miljötillsynen ser relativt goda ut. En markant skillnad är dock att den mesta utförda tillsynen är påkallad och inte egeninitierad. Det är en stor skillnad i förhållande till behovsutredningen som Miljösamverkan Sverige tagit fram som modell. På grund av coronarestriktionerna har egeninitierad tillsyn prioriterats ned under 2021. Detta märks tydligt på tillsynen inom naturskydd och miljöskydd. Den händelsestyrda tillsynen har ökat betydligt inom 12 kap §6 samråd, miljöfarlig verksamhet och framför allt vattenverksamhet (nära på en fördubbling). Den ökande trenden har varit märkbar under de senaste åren. Resultatet inom tillsynen bedöms som otillfredsställande framför allt inom områdena områdesskydd, miljöskydd och vattenverksamhet. Det råder resursbrist för att kunna arbeta med egeninitierad tillsyn i erforderlig kvantitet.

Inom Sevesoverksamheten har tillsynsbesök utförts enligt plan. MSB:s tillsyn har avslutats med godkänt resultat. Tre tillståndprocesser har genomförts, varav två nya anläggningar. Detta har tillgodosett att gällande lagstiftning för området följs samt att samverkan mellan olika myndigheter bedrivs. I god samverkan med MSB har rutiner för verksamheten utvecklats.

Planerad tillsyn av byggnadsminnen enligt Länsstyrelsens tillsynsplan har skjutits upp under pandemin. Den planerade tillsynen kommer att återupptas för att det förebyggande arbetet för en resurseffektiv förvaltning ska få bäst verkan.

Under året har Länsstyrelsen byggt upp en intern organisation för att hantera pandemitillsyn. I syfte att minska smittspridningen och nå ut med samlad information bjöd Länsstyrelsen tidigt in aktörer inom näringslivet till kontinuerliga samverkanskonferenser. Veckovisa riskbedömningar har genomförts med smittskyddsläkare, Region Gotlands livsmedelstillsyn samt Polismyndigheten. Inför sommarens turistsäsong genomfördes ett samverkansmöte med Folkhälsomyndigheten.

Agenda 2030

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om de globala målen koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärsektoriella arbetssätt länsstyrelserna emellan, samt en bättre omvärldsbevakning. Samordningen har även bidragit och utvecklat länsstyrelsernas

förmåga att på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Implementering av processtödet för länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030; tre större workshoppar med kontaktpersoner för Agenda 2030 och andra medarbetare med intresse för Agenda 2030 från de olika länen har genomförts.
- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030. Medverkade gjorde bland annat civilministern, SKR, Nationella samordnaren för Agenda 2030 och Tillväxtverket.
- Tematiska föreläsningar utifrån fokusområdena i regeringens handlingsplan för Agenda 2030, bland annat utifrån temat kommun/region samt hållbara städer och samhällen.
- Kommunikationsinsatser, exempelvis nyhetsbrev om Agenda 2030 och utveckling av den gemensamma samverkansytan för Agenda 2030.
- Samverkan och dialog med andra aktörer såsom Nationella samordnaren för Agenda 2030, Glokala Sverige (projekt som drivs av FN-förbundet och SKR), SCB och RKA. Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen, och dess operativa arbetsgrupp.

Länsstyrelsen i Gotlands läns arbete med Agenda 2030

För tre år sedan påbörjades ett omfattande regionalt utvecklingsarbete kopplat till de globala målen. Länsstyrelsen i Gotlands län, Region Gotland och Internationellt centrum för lärande om hållbar utveckling bjöd då in nyckelaktörer i länet till en workshop. Målet var att samtala om strategier för genomförandet av de globala målen samt att koppla dessa till de strategiska utmaningar som identifierats i länet. De strategiska utmaningarna har varit en del i framtagandet av den regionala utvecklingsstrategin, (RUS). Syftet är att nå en samsyn kring hur Gotland ska utvecklas på lång sikt, med utgångspunkt i de globala målen. Under 2021 har Länsstyrelsen varit engagerad i Region Gotlands framtagande av genomförandeprogram kopplat till den regionala utvecklingsstrategin. Länsstyrelsen har aktivt arbetat för att alla tre dimensionerna i Agenda 2030s hållbarhetsmål beaktats i arbetet med genomförandeprogrammen.

Länsstyrelsen i Gotlands län har mellan 2018–2021 drivit projektet Hållbara transporter. Inom projektet har bland annat en förstudie om hållbarare hantering av massor tagits fram under året, vilken också har bäring på hushållning med naturresurser. Projektet har gett ökad kunskap hos flera aktörer och förslag på hur man kan arbeta framåt. Eftersom frågorna är sektorsövergripande och berör flera miljömål och mål inom Agenda 2030 har arbetet involverat flera sakområden inom Länsstyrelsen.

Under 2021 har Länsstyrelsen i Gotlands län fortsatt hållit i regelbundna samverkanskonferenser kring vattenfrågor. Region Gotland, LRF, turistnäringen samt större vattenförbrukare har deltagit. Mötena har gett ökad kunskap, förståelse och en samlad lägesbild av den aktuella vattensituationen.

Blått Centrum Gotland är en del av centrubildningen Blå Mat, som syftar till att skapa ett nationellt sjömatcentrum med målsättningen att utveckla svensk hållbar produktion av sjömat och öka dess tillgänglighet för människor i hela landet.

Länsstyrelsen ingår i det nationella projektet Fossilfria länsstyrelser. Projektets syfte är att bidra till att uppfylla regleringsbrevsuppdraget att länsstyrelserna ska leda det regionala klimatomställningsarbetet.

Länsstyrelsen har antagit målet att verksamheten ska vara fossilbränslefri till år 2025. Länsstyrelsen arbetar med att anpassa verksamheten enligt kraven i miljödiplomeringen Svensk miljöbas.

Redovisning av hur verksamheterna bidragit till att uppnå målen i Agenda 2030 redovisas i avsnittet Integrering av sektorsövergripande områden samt i verksamhetstexternas resultatredovisning.

Integrering av sektorsövergripande områden

Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Dessa omfattar bland annat jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa och förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Förenkla för företag	Regleringsbrev

Agenda 2030 är ett viktigt verktyg för att visualisera och kommunicera en sammanhållen bild av hur Länsstyrelsens verksamhet påverkar de globala målen. Tvärperspektiven och Agenda 2030 är en integrerad del i Länsstyrelsens styrkedja, vilket synliggörs i styrdokument och handlingsplaner. Genom att implementera tvärperspektiven och Agenda 2030 i ordinarie verksamhet har kvaliteten i myndighetens interna och externa uppdrag höjts.

Under året har Länsstyrelsen anordnat en tvärsektoriell konferens på tema sociala perspektiv på bostadsmarknaden, med utgångspunkt i bland annat agendans mål 3, 5, 8 och 11. Konferensen har anordnats i samverkan mellan samhällsplanerare och strateger inom social hållbarhet och samlat ungefär 30 deltagare (ungefär lika många kvinnor som män) från en bredd av verksamheter. Resultaten av insatsen är ökade kunskaper om hur ekonomiska och sociala perspektiv samspelar i frågorna om boende, både bland deltagare och hos Länsstyrelsen, samt stärkt samverkan mellan sakområden.

En framgångsfaktor är att myndigheten organiserat arbetet och skapat en stödfunktion (TvärA2030) med bred kompetens inom jämställdhet, mänskliga rättigheter, folkhälsa, förenkla för företag, klimatanpassning, samhällsplanering och miljömål. Stödfunktionen inkluderar de tre dimensionerna inom Agenda 2030. Genom samverkan och ett nära samarbete har myndighetens samlade kompetens ökat. Detta har skapat förutsättningar för ett tydligt statligt helhetsperspektiv där perspektiven internt och externt sätts i ett sammanhang.

Inom uppdraget för friluftsliv har en strategi, ”Friluftsliv för alla”, tagits fram för Länsstyrelsens arbete med friluftsliv 2021–2025. Strategin har tagits fram i samverkan inom en intern arbetsgrupp bestående av representanter från sakområdena naturvård, kulturvård, kommunikation, landsbygdsutveckling och social hållbarhet. I en handlingsplan som arbetas fram årligen i arbetsgruppen konkretiseras prioriterade insatser för att nå upp till det övergripande målet i strategin. Friluftslivspolitikerna knyter an direkt till flera av de globala

målen i agenda 2030 exempelvis mål 3,11 och 12. Att arbeta utifrån de friluftspolitiska målen bidrar också till att nå flera av de nationella miljö kvalitetsmålen.

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Under rådande pandemi har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats. Ett beslut har fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Under året har ett underlag tagits fram för att ringa in frågeställningar för det fortsatta arbetet.

Länsstyrelsen i Gotlands läns arbete med jämställdhet

Länsstyrelsen har under året följt upp arbetet med Jämställdhetsstrategi för Gotland, och i samband med uppföljningen har en intern följegrupp satts samman. Gruppen har bestått av representanter från i stort sett alla enheter på Länsstyrelsen, i huvudsak kvinnor, och utöver att de bidragit i uppföljningen har deltagarna fått kompetenshöjande insatser om jämställdhetsintegrering samt lämnat inspel om hur Länsstyrelsen kan stärka sitt jämställdhetsarbete.

Länsstyrelsen har under året fortsatt sitt arbete med att ge jämställdhetsstöd åt andra sakområden. Arbetet med nytt arkeologiskt handlingsprogram närmar sig färdigställande och jämställdhet kommer att vara ett av programmets fokusområden. Jämställdhetsintegreringsstödet till integrationsprojekt med statsbidrag har fortsatt och utvecklats. Bland annat har Länsstyrelsen tagit fram en utbildning i jämställdhet och barnrätt, med särskilt fokus på hedersrelaterat våld och förtryck, som getts till flera av projekten.

Samarbetet mellan djurskyddshandläggarna och jämställdhetsstrateg har fortsatt, i syfte att förbättra rutinerna och stärka samverkan när det gäller sambandet mellan våld mot djur och våld mot människor. Under året har all djurskyddspersonal, kontrollpersonal från Länsstyrelsen samt djurhälsopersonal i länet fått en fördjupad utbildning om sambandet, med fokus på bland annat djursamlade.

Barnrätt

Länsstyrelsen har under året verkat för att integrera barnrättsperspektivet internt och stödja tillämpningen av Agenda 2030, vilket ger en god grund för att kunna arbeta barnrättsbaserat. Länsstyrelsens handläggarstöd för sektorsövergripande frågor innehåller en checklista som stödjer medarbetaren i tillämpningen av 5§ p3 och när ett barnrättsperspektiv ska beaktas i myndighetens verksamhet. Under året har implementering av länsstyrelsernas kunskaps- och metodstöd för prövning av barnets bästa påbörjats, vilket utgör ett gott stöd framöver för utveckling av systematik i arbetet med att tillämpa barnkonventionen och hur myndigheten kan arbeta barnrättsbaserat.

I syfte att utveckla tillämpningen av barnets rättigheter har insatser genomförts tillsammans med andra sakområden så som jämställdhet, krisberedskap och integration. Bland annat har myndigheten vid utvärdering av extern samverkan under pandemin belyst barnrättsperspektivet genom att efterfråga erfarenheter och lärdomar av hur olika åtgärder som genomförts har inverkat på barns möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda. Det har även givits stöd till externa aktörer i hur man kan tillämpa barnrättsperspektivet i projekt som beviljats utvecklingsmedel inom integration. En informationsinsats har genomförts, för aktörer inom ramen för samverkan mot våld, om barnets rättigheter med fokus på barn som upplever våld i familjen. Barnperspektivet har även beaktats i olika publikationer som tagits fram under året, exempelvis i den regionala bostadsmarknadsanalysen.

Utökad samverkan mellan olika uppdrag och tvärperspektiv inom Länsstyrelsens verksamhet ger förbättrade förutsättningar att belysa och integrera ett barnrättsperspektiv i myndighetens alla delar.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Internt vid Länsstyrelsen i Gotlands län ska alla kunna delta på lika villkor oavsett individuella olikheter. Policyn för lika villkor täcker samtliga diskrimineringsgrunder och tar upp riktlinjer vid trakasserier och kränkande särbehandling. Policy och handlingsplan är kända i organisationen och ingår i introduktionsplanen för nyanställda.

Länsstyrelsen har under året arbetat mycket med tillgänglighetsanpassning av vår externa webbplats med utgångspunkt i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. Nya rutiner vid publicering av bland annat dokument på webbplatsen och utbildning av all personal har tagit oss en bra bit på väg mot att erbjuda digitala tjänster som är tillgängliga för alla, oavsett eventuella funktionsnedsättningar.

En viktig insats i arbetet mot diskriminering är de temperaturmätningar som Länsstyrelsens medarbetare genomför under året. Årets undersökning visade att det förekom diskriminering. Det var endast några få påpekanden, men detta är något som arbetsgivaren ser allvarligt på och har nolltolerans för. Exempel på åtgärder som vidtagits är att länsledningen särskilt lyft frågan om nolltolerans samt att samtliga chefer har följt upp frågan med medarbetare i medarbetarsamtalen. Personalorganisationerna och skyddsombud har också involverats i arbetet. Det förebyggande arbetet har resulterat i att färre nu uppger sig diskriminerade än vad som visades i den första mätningen.

En förbyggande insats som pågår är att Länsstyrelsen ingår i ett projekt, NORMA - Se kompetensen, som är finansierat av Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet). Projektet handlar om att ta vara på allas kompetens vid rekrytering. Utbildningsinsatserna riktar sig främst till personalansvariga chefer och HR-funktionen och syftar till att vi ska bli en mer inkluderande arbetsgivare genom att öka kompetensen inom normkritiskt tänkande. Bland annat har en utbildning om hur normer påverkar vår arbetsplats genomförts.

Under året har introduktionsutbildningar för nyanställda genomförts om bland annat mänskliga rättigheter, jämställdhet och diskrimineringsgrunderna. Årets lönekartläggning visade inga osakliga löneskillnader på grund av kön.

Förenkla för företag

Året har till stor del präglats av coronapandemin, men även av återhämtning efter pandemin. Förra året fattade Länsstyrelsen beslut om ett åtgärdspaket för att underlätta för företag. Det omfattade bland annat förenklade krav på företagets rapportering, anpassad tillsyn och snabba betalningar av fakturor från Länsstyrelsens sida. Information om stöd till företag samlades på en sida på vår webbplats. Detta förenklingspaket har fortsatt att gälla under innevarande år.

I samband med arbetet med pandemin har Länsstyrelsen ökat sin kunskap om företagande och också fungerat som stöd till företagande genom regelbundna samverksamkonferenser där olika företag deltagit. Länsstyrelsen bjöd under året också in näringslivsaktörer att hålla en föreläsning för Länsstyrelsens medarbetare om företagets situation under pandemin. Bland annat diskuterades Länsstyrelsens tillsyn enligt den tillfälliga pandemilagen, som enligt näringslivet har fungerat bra.

Nya medarbetare har fått information om Länsstyrelsens uppdrag, mål och insatser med att förenkla för företag. Frågan om att utveckla service och förenkla för företag har även lyfts i samverkan med övriga myndigheter på Gotland.

Länsstyrelsen har bistått med mycket vägledning till följd av implementeringen av det gemensamma avfallspaketet inom EU. Anledningen till det stora behovet har dels varit den snabba implementeringen, dels mängden verksamheter som omfattas. I många fall har det handlat om verksamheter som inte tidigare omfattats av tillämpningar i miljöbalken.

Tillstånd enligt 2 kap. kulturmiljölagen ska vanligtvis inte ges retroaktivt, det vill säga efter ingrepp i fornlämning eller fornlämningsområde genomförts. Dock har länsstyrelsen i ett fall under 2021 gjort ett undantag med hänvisning till den då aktuella spridningen av coronaviruset och den pågående pandemin, som innebar stora påfrestningar för många företag runt om i länet.

Länsstyrelsen har deltagit i dialogmöte och lämnat synpunkter på utkastet till en vägledning med syfte att förenkla för företagare i grisnäringen som avser att utöka sin produktion. Vi har också haft en tät kontakt med yrkesfisket under året med anledning av fiskets situation med neddragna kvoter och införandet av nationella fiskeregleringar. Inom uppdraget om inrättande av marina skyddsområden har Länsstyrelsen haft dialogmöte med småskaliga yrkesfiskare, Fiskeförvaltningen Gotland och flera företag. Gällande det gotländska vattenbruket har Länsstyrelsen genom Blått Centrum Gotland fortsatt bidra med kunskapsstöd till företag som bedriver landbaserat vattenbruk. Länsstyrelsen har även prioriterat en samordnad tillsyn (fiske-, livsmedel-, djurskydd och smittskyddslagstiftning) vilket underlättat för företagarna och ökat kunskapen både hos företagare och tillsynspersonal.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Pandemin har satt arbetsmiljöfrågorna i fokus. Det har varit särskilt viktigt med uppföljningar av den sociala, fysiska och organisatoriska arbetsmiljön vid arbete hemifrån när medarbetare och chef inte har träffats fysiskt. Pandemin har på ett sätt gynnat arbetsmiljöarbetet, dialogen har varit tätare och mer strukturerad mellan chef och medarbetare. Arbetsmiljöfrågorna har diskuterats kontinuerligt i ledningen och på enheterna. På ledningsnivå har arbetsmiljön följts upp två gånger, vid de så kallade vår-, och höstuppföljningarna. Den interna arbetsmiljögruppen, med representanter från arbetsgivare, personalorganisationer och huvudskyddsombud, har träffats fyra gånger under året. Länsstyrelsen har ett lokalt samverkansavtal och dialogen har inte påverkats av pandemin, enligt en enkätundersökning gjord under våren.

En del av det systematiska arbetsmiljöarbetet är att erbjuda utbildning i HLR (hjärt- och lungräddning) med jämna mellanrum. Under hösten genomförde företagshälsovården en HLR-utbildning för tolv medarbetare. Företagshälsovården har också genomfört en digital utbildning om den fysiska arbetsmiljön, om vad som är viktigt att tänka på för att undvika belastningsskador, med fokus på arbete i hemmet.

Länsstyrelsen har genomfört tre fysiska arbetsmiljöronder; i Länsstyrelsens kontorslokaler, i naturvårdsförvaltarnas verkstadslokal samt på de platser i nationalparken Gotska Sandön där Länsstyrelsens tillsynsmän tjänstgör.

Länsstyrelsen har genomfört två temperaturmätningar under året. Båda mätningarna visar att chefer och medarbetare har en hög arbetsbelastning. Stabsarbete och extra uppdrag i samband med covid-19 kan vara en av anledningarna till den ökade arbetsbelastningen. I den senaste enkätundersökningen uppgav 26 procent att man hade stor arbetsskuld på grund av pandemin, 32 procent uppgav en liten skuld och 42 procent svarade att man inte hade någon arbetsskuld.

Under hösten har ett arbete om ”framtidens arbetsplats” påbörjats av arbetsgivare tillsammans med representanter från varje enhet. Genom dialog och kunskapsinhämtning vill myndigheten erbjuda bra förutsättningar för att möta medarbetarnas förväntningar på arbetsplatsen med bibehållen och utvecklad effektivitet för verksamheten. Arbetet är en pågående process.

Kompetensförsörjning

Kompetensutveckling

Länsstyrelsens introduktionsutbildningar har genomförts för nyanställda under våren och hösten. De interna introduktionsutbildningarna är uppdelade i olika pass och tar upp rättigheter och skyldigheter i anställningen, den statliga värdegrunden, förvaltningslagen, §§ 5 och 6 i länsstyrelseinstruktionen, kommunikation och hur myndigheten styrs och följs upp.

Ett nytt introduktionspass, ”Länsstyrelsens uppdrag och din roll i kris och höjd beredskap”, har införts. Det handlar i huvudsak om totalförsvaret, länsstyrelsens uppdrag i kris och höjd beredskap, gränsdragning

mellan fred och krig samt informationssäkerhet. Introduktionsblocket bygger på reflektion och upplevelse utifrån egna erfarenheter och tankar. Pedagogiken är varierad och är tänkt att skapa dialog mellan deltagarna och kursledningen fungerar mer som processledare än utbildare.

Fyra obligatoriska utbildningstillfällen om totalförsvaret har genomförts för samtliga medarbetare. Utbildningarna genomfördes via Skype.

Målet för kompetensutvecklingen var 2 procent av arbetad tid. Enligt tidsredovisningen uppgick kompetensutvecklingen till 1,2 procent av arbetad tid. Här verkar tid för utbildning inom krisledning, stabsutveckling och momentövningar inte ha registrerats som kompetensutveckling i tidsredovisningen, en högre måluppfyllelse skulle annars ha varit förväntad.

Personalstatistik

År	Anställda	Nyanställda	Avgångna	Nyanställda/avgångna
2019	132,3	55	50	105
2020	137,3	37	41	78
2021	138,6	36	30	66

Under 2021 har Länsstyrelsen rekryterat 36 personer, 10 män och 26 kvinnor. Det har både rört sig om ersättningsrekryteringar och utökning med hjälp av projektpengar. Under året har 30 personer avslutat sin anställning, 12 män och 18 kvinnor. Två män gick i pension under året.

Under 2021 var 65,8 procent av myndighetens anställda kvinnor och 34,2 procent män. Här syns det att det är allt fler kvinnor som anställs.

Den största åldersgruppen är mellan 30 - 49 år (55,5 procent). 42,1 procent av alla anställda är 50 år och äldre, och 2,4 procent är under 29 år.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2021: Antal anställda *	År 2021: Total sjukfrånvar o i förhållande till sammanlag d ordinarie arbetstid (%)	År 2021: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro (%)	År 2020: Antal anställda *	År 2020: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlag d ordinarie arbetstid (%)	År 2020: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro (%)	År 2019: Antal anställda *	År 2019: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlag d ordinarie arbetstid (%)	År 2019: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro (%)
Män ≤ 29 år	0,2			1,0	7,4		3,2	1,0	
Män 30–49 år	25,5	0,9		24,2	2,4	23,3	22,1	1,4	16,0
Män 50 år ≥	26,0	1,1		25,9	1,3		27,6	1,2	
Män totalt	51,8	1,0		51,1	1,9	14,3	52,9	1,2	7,9
Kvinnor ≤ 29 år	3,3	14,2	87,2	2,8	4,6	71,1	2,4	0,7	
Kvinnor 30–49 år	58,4	2,3	48,0	49,8	4,2	35,8	45,6	3,2	33,2
Kvinnor 50 år ≥	37,6	3,5	52,8	33,6	2,6	1,5	31,4	3,7	43,8
Kvinnor totalt	99,4	3,1	55,3	86,2	3,6	27,8	79,4	3,3	37,6
Samtliga ≤ 29 år	3,6	14,2	87,2	3,8	5,4	43,8	5,5	0,9	
Samtliga 30–49 år	83,9	1,8	43,1	74,0	3,6	33,4	67,8	2,6	30,8
Samtliga 50 år ≥	63,7	2,6	45,0	59,5	2,0	1,2	59,0	2,5	36,6
Samtliga totalt	151,2	2,4	49,3	137,3	3,0	24,9	132,3	2,5	33,1

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro:

Enligt krav i FÅB 7 kap 3 § redovisas i nedanstående de anställdas sjukfrånvaro i förhållande till den totala ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andelen av den totala sjukfrånvaron som uppgår till 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Siffrorna i statistiken bygger på samtliga som varit anställda under respektive år.

Målet för Länsstyrelsen är att den totala sjukfrånvaron inte ska överstiga 3 procent. Den totala sjukfrånvaron låg på 2,5 procent. Personalen uppmanas att inte komma till jobbet om man är sjuk samtidigt som man kan arbeta hemifrån om man inte är alltför sjuk. Det kan vara en förklaring till låga sjukskrivningstal på totalen.

Sjukfrånvaron för män och kvinnor med en sammanhängande frånvaro i mer än 60 dagar uppgick till 49,3 procent av total sjukfrånvaro, ungefär dubbelt så mycket som året innan. Den längre sjukfrånvaron har berott på både fysiska och psykiska problem och har både gällt arbetsrelaterad och icke arbetsrelaterad sjukdom.

Cheferna har haft tidiga och regelbundna samtal med dem som varit sjukskrivna, både med dem som varit långtidssjukskrivna och med dem som haft återkommande kortare sjukfrånvaro. Företagshälsovården har anlitats främst i samtalsstöd.

Alla medarbetare uppmanas att nyttja friskvårdstimmen och det ekonomiska stödet för friskvårdsaktiviteter.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Gotlands län bedriver följande verksamheter.

Verksamhet (VÅS)	Benämning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende
42	Energi och klimat
43	Kulturmiljö
45	Samhällsskydd och beredskap
50–58	Naturvård och miljöskydd
60-62	Areella näringar
70, 80-85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
17§ Kampsportsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1B4 Regionalt arbete med vilt- och rovdjursförvaltning	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i landstings- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden som exempelvis borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på väg, skyltar och andra anordningar längs väg samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaksamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, vilken också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Under året har länsstyrelserna hanterat nya uppdrag. Dessa omfattar tillsynen enligt lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (tillfälliga covid-19-lagen) och förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen).

Det övergripande nationella målet för *viltförvaltningen* är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	4,4	1,7	1,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	2,8	1,5	1,6
Antal årsarbetskrafter män	1,5	0,2	0,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	449	366	301
Antal beslutade ärenden	443	370	290
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	5 268	2 760	2 891
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 169	836	1 009

Ökningen av antalet årsarbetskrafter, ärendemängder och verksamhetskostnader för 2021 beror på arbetet med att fullgöra länsstyrelsens uppdrag inom tillfälliga covid-19-lagen och begränsningsförordningen.

Resultatindikatorer

De nationella resultatindikatorerna är inte relevanta för Gotlands del.

Prestationer och effekter

Trafik

Genom att hantera synpunkter och förslag till lokala trafikföreskrifter från både enskilda, myndigheter och företag, har Länsstyrelsen bidragit till en säkrare trafikmiljö i länet. Genom en dialog med Trafikverket genomförs under en flerårig period en översyn av de många sommarhastigheter som finns i länet och som eventuellt behöver bli permanent sänkta hastigheter. Denna dialog och hantering av ärenden bidrar till en för trafikanter mer lättläst och förståelig trafikmiljö. Forumet Trafikgrupp Gotland, där Länsstyrelsen ingår, bidrar till en länsgemensam syn och dialog vilket bidrar till länets utveckling inom trafiksäkerhet.

Val

Året 2021 är ett mellanvalsår varför stor insats lagts på utveckling och inte på genomförande av val. Genom att delta i länsstyrelsens gemensamma styrgrupp för utvecklingsfrågor inom val har Länsstyrelsen i Gotlands län bidragit till att nya rutiner, rättsutredningar och stöd i valarbetet tagits fram. Länsstyrelsen har bidragit till en enkel, snabb och kostnadseffektiv hantering av efterträdarval genom väl utarbetade digitala rutiner.

Tillfälliga covid-19-lagen och begränsningsförordningen

Under året har Länsstyrelsen byggt upp en intern organisation för pandemitillsyn. I syfte att minska smittspridningen och nå ut med samlad information i länet bjöd Länsstyrelsen tidigt in aktörer inom näringslivet till kontinuerliga samverkanskonferenser. Veckovisa avstämningar har genomförts med smittskyddsläkare, Region Gotlands livsmedelstillsyn samt Polismyndigheten. God samverkan och dialog med myndigheter och aktörer inom näringslivet har resulterat i en effektiv tillsyn. De brister som har upptäckts har genomgående kunnat lösas med dialog och rådgivning.

Jakt och vilt

Under året sökte 38 lantbrukare (varav 32 män och 6 kvinnor) om ersättning för skador på grödor. Skadorna har framförallt orsakats av gäss men även av tranor och sångsvan. Förra året sökte 33 lantbrukare (varav 25 män, 4 kvinnor och 4 gårdsnamn) om ersättning. Sammanlagt har Länsstyrelsen betalat ut 1 122 000 kronor i ersättningar för skada på grödor orsakade av fåglar. Detta kan jämföras med cirka 700 943 kronor 2020 och cirka 970 000 kronor 2019. Utfallet genom åren varierar och beror sannolikt på flera faktorer. Klimatet

spelar troligtvis en stor roll när det gäller skadornas omfattning. Ju mildare klimat desto mindre benägenhet för fåglarna att flytta och därmed ökar risken för skador. Länsstyrelsens dialog med både besiktningsmännen och de drabbade lantbrukarna är god. Ärendena hanteras snabbt efter att besiktningsprotokollen har kommit in.

Stöd har även lämnats ut för projekt som förebygger viltskador på gröda. Totalt har 575 374 kronor betalats ut under 2021 för framför allt avsättande av avledningsåkrar för både tranor och gäss.

Länsstyrelsen har i år även betalat ut ersättningar på sammanlagt 42 857 kronor till fyra personer (två kvinnor och två män) för skador på lamm och hundar orsakade av kungsörn. Detta jämfört med 34 350 kronor till åtta lantbrukare år 2020. Här brukar också ersättningarna variera över åren. Detta kan ha flera orsaker. Örnpopulationen går upp och ned i cykler från år till år beroende på bland annat bytestillgång (framför allt vildkanin) och väderförhållanden under häckningsperioden. Kvaliteten på besiktningar av skadat vilt har också ökat i takt med krav på utbildning och metodik för besiktningsmännen.

Länsstyrelsen har också, precis som föregående år, beslutat om en förenklad skydds jakt efter vitkindad gås. Det har inneburit att brukarna inte behövt ansöka om skydds jakt innan själva skydds jakten har fått genomföras. Åtterrapporeringen av skydds jakten har också förenklats då man numera rapporterar via ett webbformulär på länsstyrelsens webbplats. Sammanlagt rapporterades det in 249 fällda fåglar under 2021. Länsstyrelsen hoppas att beslutet om förenklad skydds jakt efter vitkindad gås har uppfattats som lyhört och att myndigheten tar skador som orsakas av vitkindad gås på allvar.

Även i år har Länsstyrelsen beslutat om skydds jakt efter skarv i Ajkesträsk på Fårö. Detta är en sjö med väldigt värdefull och känslig ekologi. Bakgrunden till beslutet var att skarvarna orsakade övergödning i sjön. Skydds jakt har nu genomförts två år i rad och mätningar har bekräftat att de tidigare höga halterna av närsalter har minskat betydligt efter skydds jakten. Skydds jakten har därför bedömts som framgångsrik.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen bedömer det samlade resultatet inom Trafikföreskrifter och Valarbete som **gott**.

Länsstyrelsen bedömer det samlade resultatet inom Pandemitillsynen som **utmärkt**.

Länsstyrelsen bedömer det samlade resultatet inom området jakt och vilt som **gott**.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter och tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för genomförande av uppdragen.

Inom delområdet livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel samt revision av kommunal livsmedelskontroll.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Delområdet smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom delområdet allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom delområdet foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av *Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan* (NKP). Samtliga myndigheter som verkar i livsmedelskedjan omfattas av NKPN och målen anger hur bland andra länsstyrelserna ska arbeta för att bidra till att de övergripande mål och uppdrag som fastställts av riksdag och regering. I NKPN finns mål för olika områden. För *djurskydd* finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll, och service. För *foder och livsmedel inom primärproduktionen* finns bland andra mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	6,0	6,9	6,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,3	4,6	3,9
Antal årsarbetskrafter män	1,8	2,3	2,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1178	1287	1373
Antal beslutade ärenden	1177	1292	1403
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	4	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	6 267	6 784	6 370
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Resultatindikatorer

I nedanstående tabell listar vi några relevanta indikatorer som är kopplade till länsstyrelsernas uppgifter, uppdrag och mål inom verksamhetsområdet.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Hur många normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) som har genomförts i förhållande till antalet anmälningskontroller	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	2,38	1,65	1,96
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	10,6 %	8,5 %	10,4 %
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (Mål 100 %)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ²⁾	100 %	55%	100%	-
Andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader (90 dagar)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90 %	96,6 %	99 %	98,6 %
Andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90 %	91 %	95 %	93 %

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Resultatindikatorerna för djurskyddskontrollen visar att Länsstyrelsen i Gotlands län normalt sett uppnår sina mål och väl uppfyller kraven på handläggningstider. Balansen mellan antalet planerade kontroller och anmälningskontroller är god. Att 10-procentsmålet inte nåddes 2020 berodde på att djurskyddskontrollerna pausades helt en period under början av pandemin. Att målet för livsmedelskontrollen inte uppnåddes i Gotlands län beror dels på ett omfattande arbete med registervård av Primör under 2021, dels sårbarheten i att endast en anställd gör kontrollerna.

Länsstyrelsernas arbete med livsmedels- och foderkontroll (RB-uppdrag 1D2)

Inför verksamhetsåren 2020–2022 har länsstyrelserna tilldelats 10 miljoner kronor per år i riktade medel för kontroll inom området primärproduktion av livsmedel och foder. Nationellt har målet satts att kontrollera 1 000 företag inom primärproduktionen. Länsstyrelserna ska utföra kontroller i primärproduktionen av livsmedel. Livsmedelsverket gör ett riskbaserat urval av 1000 kontrollobjekt utifrån branscherna och fördelar ut per län.

Länsstyrelserna gör utifrån tilldelningen ett riskbaserat urval av företag inom respektive bransch i Primör för sitt län. Kontrollerna utförs utifrån framtagna branschspecifika checklistor. Efter utförd kontroll registreras resultatet i Primör. Under 2021 har registret över foderföretag flyttats från Jordbruksverket till Primör. Primör är länsstyrelsernas IT-stöd för registrering av livsmedels- och foderföretag samt för registrering av kontroll. Kontrollen innebär att företagare inom primärproduktionen blir uppmärksammade på krav som ställs inom produktionen. Kontrollen är viktig för att upprätthålla en produktion som ger säkra livsmedel och foder för människor och djur.

Det är mycket stor variation i hur många kontroller länen har gjort av de kontroller som de har tilldelats enligt den nationella kontrollplanen. Vissa län har kunnat utföra kontroller som normalt medan andra län har påverkats kraftigt av pandemin på olika sätt. En del län har fått avsätta personella resurser för pandemi-tillsynen och andra län har begränsat sina kontroller med hänsyn till smittspridning.

Flytten av foderregistret från Jordbruksverket har inneburit ett omfattande arbete med registervård då många företag har uppstått som dubletter, både livsmedelsföretag och foderföretag. I samband med rättning av dubletter har många län även gjort annan registervård. Tillförlitligheten i registret är begränsad och det är vanligt att företag som har upphört inte blivit avregistrerade. Flera län har prioriterat registervården framför utförande av kontroll för att på sikt få ett tillförlitligt register för uttag av kontrollgårdar.

Sammantaget har länsstyrelserna inte kunnat uppnå 1 000 kontroller för 2021 med anledning av pandemin och arbete med registervård av Primör.

Länsstyrelsen i Gotlands län utförde 55 procent av livsmedelskontrollerna och 56 procent av foderkontrollerna i det nationella uttaget. Kontrollerna samordnades i hög grad. Sanktionsavgifter har inte hanterats.

Prestationer och effekter

Djurskydd

Under året trädde EU:s nya djurhälsoförfordning i kraft (Animal Health Law) vilket inneburit att många nya registreringar av djurinnehav har gjorts till Jordbruksverket. Det har resulterat i ett stort antal dubletter vad gäller kontrollobjekt i djurskyddskontrollregistret (DSK) från vilket underlaget till länsstyrelsernas mål om planerade rutinkontroller på gårdar med livsmedelsproducerande djur hämtas. Jordbruksverket meddelade därför länsstyrelserna att antalet kontrollobjekt som fanns i DSK år 2020 skulle ligga till grund för målet om rutinkontroller år 2021. Länsstyrelsen i Gotlands län hade 933 kontrollobjekt i DSK år 2020, vilket ger ett mål för 2021 på 94 kontroller.

Under året kontrollerades drygt 10 procent av gårdarna med livsmedelsproducerande djur (95 kontroller). På grund av att en del av resurserna för 28-området gick till stabsarbete/krisberedskap och pandemitillsyn, samt det stora antalet nyregistreringar i DSK, fanns risk för att målet om att minst 10 procent av gårdarna med livsmedelsproducerande djur ska kontrolleras årligen inte skulle nås för djurskyddskontrollen. Tack vare att resurser kunde återgå från pandemikontrollen till djurskyddskontrollen relativt snabbt, besked från

Jordbruksverket om vilket underlag som skulle gälla för det så kallade ”10 procent-målet” samt en hård prioritering har målet ändå uppnåtts för 2021.

Kvoten mellan antalet planerade kontroller och anmälningskontroller var 2,46. Över 90 procent av kontrollrapporterna skickades ut inom 21 dagar och 96 procent av anmälningsärendena avslutades inom 90 dagar. Andelen obefogade anmälningskontroller var 43 procent (mål 25 procent).

Två föreläsningar om djurskydd har genomförts inom gymnasie- och vuxenutbildningen för blivande djurverksamhetsutövare på Gotland. Informationsinsatsen var en del i Länsstyrelsens systematiska arbete för att öka kunskapen om djurskydd i länet samt arbete med barnperspektivet enligt 5§ länsstyrelseinstruktionen.

Förprovning av djurstallar

Målet vad gäller handläggningstiden är uppfyllt.

Smittskydd

Det regionala målet om att utföra kontroller enligt kontrollplanen har inte uppnåtts vad gäller hygienplaner. Målet om administrativ kontroll av salmonellaprogrammet för höns uppnåddes.

Under året har ett samverkansmöte med Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA), Länsstyrelsen och Region Gotlands smittskydd genomförts. Fokus låg på hygienrutiner för att minska risken för spridning av zoonosen leptospiros mellan människa och hund.

Allmänna veterinära frågor

Målet har inte kunnat uppfyllas vad gäller kontroll av läkemedel på gård (8 procent utfört), kontroll av djurhälsopersonal (20 procent utfört) och kontroll av hästpass (50 procent utfört). Målet uppnåddes vad gäller administrativ kontroll av villkorad läkemedelsanvändning.

Under året har Länsstyrelsen i Gotlands län uppmärksammat en stor andel brister vad gäller journalföring av läkemedelsbehandlingar till djur. Denna brist har noterats vid såväl livsmedels- som djurskyddskontroller och berör även området veterinära frågor. Länsstyrelsen har därför lagt fokus på muntlig och skriftlig information till djurhållare vid kontroll och vid samverkansmöten med näringen. Information om gällande krav har även gått ut via Länsstyrelsens nyhetsbrev ”Jordi”, som bland annat skickas till verksamheter med livsmedelsproducerande djur. Insatserna har underlättat för företag att göra rätt och förväntas öka livsmedelssäkerheten.

Ärenden enligt lagen om tillsyn av hundar och katter

Målet att 100 procent av inkomna ärenden ska handläggas har uppfyllts.

Resultatbedömning

Det finns **utvecklingsbehov** vad gäller resultatet för foder- och livsmedelskontroll inom primärproduktionen då det har gått i en negativ riktning jämfört med år 2020. Resultatet för kontrollen beror på att resurser prioriterats till arbetet med registervård i Primör samt sårbarheten i att en enskild anställd ansvarar för hela området.

Resultatet för djurskyddsområdet bedöms som **utmärkt** grundat på samtliga indikatorer. Den enda indikator som inte är tillfredsställande för året är antalet obefogade anmälningskontroller som var 43 procent (mål 25 procent). Denna indikator kopplar till målet om en resurseffektiv kontroll. Efter att indikatorn tidigare stadigt legat på cirka 55 procent sänktes den till cirka 40 procent för ett par år sedan efter att Länsstyrelsen i Gotlands län började arbeta mer målinriktat med den nationella prioriteringsrutinen för anmälningsärenden. Trenden har sedan dess varit oförändrad. Länsstyrelsen i Gotlands län uppfyller, trots den höga andelen

obefogade anmälningskontroller, indikatorn att 90 procent av anmälningsärendena ska vara avslutade inom 90 dagar och uppfyller även målet för de planerade rutinkontrollerna. Resultatutvecklingen för djurskyddsområdet som helhet är oförändrad.

Årets resultat för veterinära frågor bedöms i stort som **gott** givet tillgängliga resurser. Under året har det åtgått resurser från detta område till rådgivning kring kommunens trängseltillsyn med anledning av covid-19.

Årets resultat för området smittskydd bedöms som **gott** med visst utvecklingsbehov inom vissa delområden grundat på de regionala målen i kontrollplanen.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
4§ p2 Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Länsstyrelseinstruktion
4§ p4 I utpekade län vara förvaltande och attesterande myndighet för vissa program inom EU:s strukturfonder	Länsstyrelseinstruktion
4§ p5 I utpekade län vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats enligt...	Länsstyrelseinstruktion
4§ p6 I utpekade län vara ansvarig för kontroller enligt...	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Regionalt tillväxtarbetet och samverkan med regionerna	Regleringsbrev
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen på verksamhetsområdet.

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet såsom statliga myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv, föreningar och andra frivilligorganisationer, för att skapa tillväxt i länet. Samverkan är inte minst viktig när regionala strategier tas fram för hur länet ska utvecklas.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsinsatser i länet.
- Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av covid-19-pandemin.
- Fysisk planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och tillsyn över kommunala detaljplaner.

Målet för den *regionala utvecklingspolitiken* är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. En viktig bedömningsgrund för den regionala utvecklingspolitiken är statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Målet för *politiken för de grundläggande betaltjänsterna* är att alla i samhället ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

En ny regional tillväxtstrategi är beslutad, Vårt Gotland 2040. Den har tre övergripande mål som rör livskvalitet, energiomställning och utvecklingskraft. Länsstyrelsen har under året varit engagerad i utarbetande av konkreta handlingsplaner under respektive mål.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	1,3	1,6	3,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	0,4	0,4	0,8
Antal årsarbetskrafter män	0,8	1,2	2,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	22	22	20
Antal beslutade ärenden	21	10	27
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	2	3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	1 805	2 468	5 221
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	2 637	2 605	2 583

Antalet årsarbetskrafter har ytterligare minskat på grund av kraftigt reducerade regionala tillväxtmedel för 2021. De enda regionala tillväxtmedel (anslag 1:1) som Länsstyrelsen förfogade över var för uppföljning och lärande. Dock var Tillväxtverkets avgift för ekonomisystemet Nyps oförändrad, vilket innebar att kostnaden för ekonomisystemet uppgick till drygt 40 procent av de regionala tillväxtmedlen för 2021. Det ärende som är äldre än 2 år är ett samarbetsavtal med Region Gotland om en OECD-studie. Det ärendet förväntas avslutas under 2022.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter

Regional tillväxt

Länsstyrelsen har samverkat med Region Gotland i ett flertal forum och projekt. Några av dessa samverkansforum är Gotlands Regionala Samverkansråd, Tillväxtrådet, Trafikrådet och dess styrelse, Kompetensplattformen och Regionalt samråd ERUF. Projekt som Länsstyrelsen deltar i tillsammans med Region Gotland är bland annat OECD Territorial review. Länsstyrelsen har också bidragit i arbetet med Fonden för rättvis omställning. Länsstyrelsen bidrar med finansiella och personella resurser, i samverkan med bland andra Region Gotland, till Blått Centrum Gotland.

Länsstyrelsen deltog förra året i arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi. I år har arbetet handlat om att ta fram genomförandeprogram, ett arbete som bedrivits tillsammans med många gotländska aktörer.

Länsstyrelsen bjuder in till samverkansmöten med samtliga statliga myndigheter och några bolag på Gotland. Region Gotland bjuds också in till dessa möten. Antalet möten har ökat från två till fyra möten per år. Länsstyrelsen har involverat de statliga myndigheterna i arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi för Gotland. I år har ett stort fokus i samverkan legat på styrning av verksamheterna under en pandemi och återgången efter pandemin och framtidens arbetsplats.

Länsstyrelsen har fortsatt sitt arbete med samverkan mellan regionala offentliga finansiärer på Gotland. Samverkan avser stöd ur EU:s fonder samt regionala tillväxtåtgärder (anslag 1:1). Samverkansforum består av representanter från Länsstyrelsen, Region Gotland och Leader Gute. Denna samverkan mellan organisationerna bedöms ha resulterat i god kännedom om varandras verksamheter och möjligheter till finansiering. Dialogerna har också medfört att förfrågningar kan lotsas till rätt myndighet snabbare än tidigare, vilket innebär en förenkling för de sökande.

Länsstyrelsen har bidragit till Innovationspriset Skapa där vi har ansvarat för prisutdelningen till länsvinnarna på residenset i Visby. Vidare är Länsstyrelsen en partner till landsbygdskonferenserna 92 möjligheter. Utöver det så har arbetet under året även riktats mot marknadsföring av Gotland, exempelvis genom annonsering i Gotlandsguiden. Länsstyrelsen har också i samarbete med partners påbörjat arbetet med en bilaga om Gotland som ska distribueras med Dagens Industri våren 2022. Syftet är att uppmärksamma möjligheterna att bo och verka på Gotland.

En stor del av året har präglats av coronapandemin, men också av återhämtning efter pandemin. Länsstyrelsen har samverkat nära med Region Gotland för att ge stöd till samhälle och näringsliv. Länsstyrelsen var snabb med att under förra året lansera ett eget paket för att underlätta för företag, vilket bland annat innehöll samlad aktuell information till företag på Länsstyrelsens webbplats, nära dialog med företag om tillsyns- och tillståndsärenden samt snabbare betalning till företag. Paketet med åtgärder har även löpt på under detta år.

Inom Åtgärdsprogram för hotade arter har samarbete skett med många landsbygdsföretag och under året har vi särskilt verkat för skyndsamt betalning av fakturor för de 50-tal beställningar av åtgärder som genomförts. Länsstyrelsen har också fördjupat sina kunskaper om företagande och fungerat som stöd till företag då vi sedan mars 2020 har haft regelbundna möten med olika företag vid veckovisa samverkanskonferenser.

Under året har nio investeringar för energi- och klimatomställning beviljats stöd från Klimatklivet om totalt drygt 18 miljoner kronor.

Länsstyrelsen har samverkat med näringslivet när det gäller att förenkla för företag.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsen medverkar i Gotlands Trafikråd tillsammans med en rad aktörer med intresse i transporter och transportinfrastruktur. Trafikrådet arbetar med information, samverkan och tar fram och beslutar om gotländska ståndpunkter för flyg- och färjetrafiken. Under året har stort fokus legat på nästa statliga upphandling av färjetrafiken. Trafikverket, som har uppdrag att ta fram underlag inför kommande upphandling, har haft ett flertal möten med Trafikrådets aktörer. Länsstyrelsen har bidragit till att bjuda in till ett möte med fokus på krisberedskap och totalförsvaret. Framtiden för Bromma flygplats är också en viktig fråga som legat i fokus under året, med en utredning som har remissbehandlats av Länsstyrelsen. Vidare har Länsstyrelsen fortsatt arbeta med och bevakat frågan om reservhamn till Visby hamn. Länsstyrelsen har också deltagit i Trafikverkets arbete med precisering av riksintresse för kommunikationer gällande Visby och Klintehamns hamnar.

Länsstyrelsen har i dialog med Region Gotland deltagit i framtagandet av ny länstransportplan. Vi har bland annat deltagit i arbetet med miljökonsekvensbeskrivning och bidragit till kunskap om energi, klimat och miljö. Ett länsstyrelsegemensamt projekt har handlat om klimatsmarta länstransportplaner, och erfarenheter från det har kunnat förmedlas till Region Gotland.

Grundläggande betaltjänster

Bevakningsrapport för grundläggande betaltjänster är inlämnad för 2021. Länsstyrelsen gör bedömningen att tillgången till de grundläggande betaltjänsterna är tillfredställande i länet. Möjligheterna är goda att ta ut kontanter och sätta in dagskassor, medan det finns brister i tillgänglighet när det gäller betalningsförmedling.

Länsstyrelsen har under året beviljat förlängd stödinsats till uttagsautomater för kontanter i Stenkyrka och Katthammarsvik. I arbetet med de grundläggande betaltjänsterna genomförs utbildningar i digitala betalningar.

Resultatbedömning

Resultatet av arbetet bedöms vara **gott** utifrån den samverkande roll Länsstyrelsen har inom området. Året har dock präglats av coronapandemin samt kraftigt reducerade resurser för Länsstyrelsen arbete med regional tillväxt. Som framgår av redovisningen har Länsstyrelsen ändå på många sätt samverkat med regionala och nationella aktörer, stöttat företag och organisationer och bidragit till regional tillväxt på Gotland. Länsstyrelsen har i en mängd frågor samverkat med Region Gotland och bidragit med kunskap och ett statligt helhetsperspektiv. Gotland har under året, trots pandemin, haft en positiv befolkningsutveckling. Fler vill flytta till Gotland och befolkningen ökar. Gotland har också bland de lägsta arbetslöshetsciffrorna i landet.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm)	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna länsstyrelsernas uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla länsstyrelsernas arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser. Länsstyrelsernas uppdrag gäller följande områden: riksintressen, miljökvalitetsnormer, områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning, människors hälsa eller säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion.
- Prövning enligt plan- och bygglagen (översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuns beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning).
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet. Vi stödjer även kommunerna i att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. I uppdraget ingår även att årligen ta fram en regional bostadsmarknadsanalys, säkerställa kommunernas medverkan i Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät och att sammanställa uppgifter om värdeöverföringar i kommunala bostadsbolag.
- Stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.
- Hantera överklaganden av kommunala beslut och uppföljning av tillsynsarbetet i kommunernas byggnadsnämnder.
- Handläggning och prövning av lokalhyresstöd för hyresvärdar som gett rabatt på lokalhyran till utsatta branscher under covid-19-pandemin.
- Samverkan och samordning inom ramen för uppdraget om Rådet för hållbara städer.

Det övergripande målet för området *samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande* och lantmåteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. För området *bostadsmarknad* är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av nationella mål, såsom gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	3,1	3,2	2,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	2,5	2,3	1,7
Antal årsarbetskrafter män	0,6	0,9	0,6
Antal ärenden, inkomna och upprättade	452	736	710
Antal beslutade ärenden	609	786	624
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	1	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	3 441	3 652	2 510
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Den minskning i antal inkomna ärenden som skett under 2021 jämfört med tidigare år omfattar framförallt ärenden inom Stöd till boende (41). Dessa ärenden handläggs av Länsstyrelsen i Stockholms län. De stora ärendemängderna inom verksamhetsområde (40) utgörs av överklagade bygglov och förhandsbesked, samt lantmäteriförrättningar. Dessa ärenden ligger på motsvarande nivåer som tidigare år.

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal påbörjade bostäder	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	³⁾	156	206	78
Antal färdigställda bostäder	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	³⁾	206	78	277

Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	75%	40%	50%	27%
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	90%	80%	75%	73%

1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

3) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn

Att handläggningstiderna för ärendegruppen överklagade bygglov och förhandsbesked inte har nått målen för 2021 beror till stor del på att juristerna som handlägger dessa ärenden fått lägga mycket tid på arbete till följd av pandemin. Handläggningstiden 120 dagar har dock en positiv trend för de tre senaste åren.

Länsstyrelsernas arbete med att bistå Rådet för hållbara städer (M2017/03235/Mm)

Länsstyrelserna ingår som en av 13 medlemmar i Regeringens Råd för hållbara städer. I februari 2021 lämnade Rådet sin årliga rapportering av uppdraget till Regeringskansliet. Rådets medlemmar har under år 2021 samverkat kring ett trettioåttal åtgärder. Ett tiotal samverkansåtgärder har avslutats under året och övriga fortsätter under 2022. Länsstyrelserna har haft drivansvar för tre av åtgärderna och bland annat anordnat ett kompetensutvecklingsseminarium för länsstyrelsens tjänstepersoner om hållbar stadsutveckling.

Fyra möten har hållits i Rådet och åtta möten har hållits i Rådets expertnätverk. Ett gemensamt möte har hållits för Rådets samtliga referensgrupper: Kommungruppen, Forsknings- och innovationsgruppen och Näringslivsgruppen. Ett stormöte har hållits för Rådet, expertnätverket och referensgrupperna. Rådet har blivit partner i EU-satsningen New European Bauhaus (NEB). Boverket, ArkDes, Energimyndigheten, Formas och Vinnova har arrangerat workshoppar om NEB, som dokumenterats i en rapport som skickats till EU. Rådet har också samverkat med bland annat satsningarna Viable Cities och Horisont Europa.

Rådets ordförande har tillsammans med landshövdingar i fem län, Kalmar, Västernorrland, Stockholm, Örebro och Kronoberg, anordnat länsträffar för kommunerna i respektive län med syfte att föra dialog kring kommunernas arbete med hållbar stadsutveckling.

Rådets gemensamma webbplats www.hallbarstad.se, som nylanserades i december 2020, har under året fyllts på och vidareutvecklats i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling. Rådet har låtit ta fram en rapport om pandemins påverkan på hållbar stads- och samhällsutveckling. Rapporten har presenterats för berörda sakområden på länsstyrelserna. En förstudie om nationell samordning av finansiering och kunskap inom hållbara städer och samhällen har tagits fram inom en av samverkansåtgärderna.

Regeringskansliet har gjort en utvärdering av Rådet för hållbara städer verksamhet. Utvärderingen bedömer att Rådet uppfyller sitt syfte.

Prestationer och effekter

Översikts- och detaljplaner

Kommunens arbete med att ta fram en ny översiktsplan under denna mandatperiod har intensifierats och ett förslag till översiktsplan förväntas komma på samråd efter årsskiftet 2021/2022. För att stötta Region Gotland har Länsstyrelsen under året genomfört rådgivning och tidig dialog inför framtagande av en ny översiktsplan. Dialogmötena har fokuserat på viktiga ämnesområden för den kommande processen som naturvärden, strandskydd och digitalisering av översiktsplaneprocessen. I den påbörjade ÖP-processen ser Länsstyrelsen över hur underlag nu kan riktas mot kommunernas planeringsstrategier i och med lagändringen i Plan- och bygglagen.

Mängden detaljplaneärenden har minskat något över de senaste åren och i Gotlands län har trenden fortsatt med färre framtagna detaljplaner än normalt under året. Däremot har svårighetsgraden och komplexiteten ökat. Detta ställer betydligt högre krav på Länsstyrelsens arbetssätt och deltagande under hela detaljplane-processen, framförallt genom rådgivning och vägledning samt samordning av statliga intressen i tidiga skeden. Nya detaljplaneområden berör även ofta svåra frågor utifrån aspekterna natur- och kulturmiljö, möjligheten att lösa VA samt totalförsvarets riksintressen.

Vägledning

Länsstyrelsen anordnade en digital seminarieserie/workshop om PBL och kulturvärden i samarbete med Region Gotland, baserad på material från Boverket. Detta var en insats inom kompetenssatsningen för kommuner inom uppdraget Kulturmiljö och kulturmiljövärden i lokala plan-, bygg- och bostadsprocesser enligt regleringsbrevet 2019 (3.7). Utbildningsinsatserna senarelades till 2021 på grund av covid-19-pandemin. Syftet var att kunskapshöja och lyfta frågor om kulturvärden i samhällsbyggnadsprocessen. Deltog gjorde tjänstepersoner och politiker från Region Gotland samt tjänstepersoner från Länsstyrelsen. Utvärderingen från seminarieserien visar att utbildningen var uppskattad och att deltagarna fått med sig ny kunskap i ämnet, samt att fortsatt samverkan behövs.

Fastighetsbildningsärenden

Fastighetsbildningsärenden innefattar både underrättelser och förfrågan om samråd från lantmäteriet. Dessa ärenden har ökat i antal under de senaste åren. Komplexiteten i ärendena har ökat och kräver allt mer interna resurser.

Havsplaner

Länsstyrelsen har under året deltagit i samordningsgruppen för havsplanering av Östersjön som Länsstyrelsen i Kalmar leder. Länsstyrelsen har medverkat i fortsatt arbete med att ta fram underlag inom havsplaneringen för kulturmiljö och skyddad natur.

Statlig samordning och nationell samverkan

Länsstyrelserna samarbetar med Boverket, Trafikverket, Lantmäterimyndigheten och andra länsstyrelser inom Samhällsbyggnadsnätverket. Målet för Samhällsbyggnadsnätverket är att arbeta strategiskt för att utveckla Länsstyrelsens olika insatser och utveckla samarbetet mellan länsstyrelserna inom hållbar samhällsplanering och boende och att verka för att behov av bostäder ska tillgodoses. Då komplexiteten i projekt och ärendehantering inom hållbar samhällsplanering ökar är nationell samverkan av stor vikt för att mer effektivt nå målen inom samhällsplanering och boende. Projekten PBL handläggarstöd och digital samverkansplattform är en viktig del i länsstyrelsernas arbete för en digital samhällsbyggnadsprocess.

Samhällsbyggnadsnätverket har under det gångna året höjt kompetensen bland ansvariga chefer och förberett länen på leveranser från projekten. Dialog och samverkan kring digitalisering ökar förutsättningarna för att länsstyrelserna bättre kan möta kraven och förväntningarna på en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess.

I syfte att förbättra nationell likvärdighet och likabehandling tar nätverket fram gemensamma rutiner och mallar.

Länsstyrelserna samverkar aktivt inom energi- och bostadsstöden och har under året även samverkat i genomförandet av arkitekturpolitiken. Representanter från nätverket deltar i Boverkets arbete med gestaltad livsmiljö och nationellt erfarenhetsutbyte ökar kompetens och möjligheter för länen att utveckla arbetet med arkitektur, form och designpolitiken.

Överklagade bygglov och andra överklagade ärenden enligt plan- och bygglagen (PBL)

Länsstyrelsen har under året handlagt ett stort antal överklaganden enligt plan- och bygglagen. Dock är antalet något färre 2021 jämfört med föregående år. Ärendena avser framför allt beslut om förhandsbesked och bygglov. Det stora antalet ärenden bedöms vara en följd av dels ett ökat antal inkommande ärenden hos Region Gotland, dels av att Region Gotland avgör fler ärenden. Detta är bland annat en följd av de nya reglerna om handläggningstid som infördes i PBL för några år sedan. Under året har Länsstyrelsen avgjort betydligt färre ärenden än 2020 men antal avgjorda ärenden är i nivå med tidigare år. Främsta anledningarna till att antalet beslut har minskat är att bemanningen på juristsidan minskat och att mycket tid under året lagts på arbete kopplat till pandemin och flera större täktprövningar. Handläggningstiderna har samtidigt minskat.

Bostadsförsörjning

Arbetet med att uppnå en hållbar utveckling på bostadsmarknaden har som tidigare år innefattat länsstyrelseintern samverkan kring sociala frågor. Bland annat har framtagandet av årets regionala bostadsmarknadsanalys stärkt samordningen kring sociala aspekter av bostadssituationen i länet.

Länsstyrelsen anordnade en digital bostadskonferens, ”Sociala perspektiv på bostadsmarknadsfrågan” med föreläsare från Lunds och Malmös universitet med flera, där bland annat frågor om bostaden som mänsklig rättighet och inträdeshinder på bostadsmarknaden lyftes upp. Deltog gjorde politiker och tjänstemän på Region Gotland, företrädare för Gotlandshem, Rädda barnen, Röda Korset och studentkåren Rindi. Att knyta samman bostadsfrågan med övriga sociala frågor bedöms ge synergieffekter och gå i linje med de nationella målen för bland annat mänskliga fri- och rättigheter, jämställdhet och trygghet. Länsstyrelsens satsningar inom området samspekar även med Agenda 2030, miljömålen och den nationella politiken för boende och byggande.

Stödhantering

Länsstyrelsen har i sitt uppdrag att handlägga olika investeringsstöd som bidrar till bostadsbyggande och energiinvesteringar, bland annat äldre- och trygghetsbostäder och stöd till solceller. Med anledning av den coronapandemi som pågått sedan tidiga våren 2020 har länsstyrelserna även fått i uppdrag att handlägga ett par av de stöd regeringen har beslutat om för att minska konsekvenserna av pandemin. Länsstyrelserna arbetar därmed med ett lokalhyresrabattstöd för vissa branscher enligt Förordning om statligt stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran (SFS 2020:237) och ett stöd för intäktsbortfall som uppkommit med anledning av pandemin enligt Förordning om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare (SFS 2020:893). Länsstyrelsen i Stockholms län handlägger ovanstående ärenden för Gotlands län och söktrycket är förhållandevis lågt.

Resultatbedömning

I förhållande till de resurser Länsstyrelsen i Gotlands län har för att arbeta med hållbar samhällsplanering och boende bedöms resultatet som **gott**. Området har under året varit utsatt för personalomsättning och hög arbetsbelastning både på grund av att mängden uppdrag inom området ökat och för att resurser från samhällsplanering lagts på arbete kopplat till Länsstyrelsens pandemihantering. I samverkan med den kommunala nivån framkommer en tydlig trend att exploateringsstrycket och därmed ärendemängden inom

området ökar och prognosen för de kommande åren pekar mot en tydlig sådan fortsättning. Länsstyrelsen ser därför ett tydligt behov av resursförstärkning inom detta område för att kunna klara av att möta både allmänhetens, exploatörers och den kommunala nivåns behov. Länsstyrelsen i Gotlands län har under lång tid haft förhållandevis begränsade personalresurser för att arbeta med hållbar samhällsplanering och boende. En förstärkning av området är en förutsättning för att gå mot en positiv utveckling. I slutet av året har en tillfällig resurs (1 år) tilldelats verksamhetsområdet.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter.

- Leda och samordna det regionala arbetet mot de energi- och klimatpolitiska målen. Uppdraget omfattar att tillsammans med andra aktörer genomföra den regionala energi- och klimatstrategin och att verka för att energi och klimat ska bli en integrerad del i alla ansvarsområden. Detta innebär att förmedla kunskap, ge inspiration samt att driva och samordna regionala insatser som stärker genomförandet av uppdraget. Dessutom ingår att främja effektiva klimatinvesteringar.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordning om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning. Uppdraget omfattar samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser om hur länet påverkas av ett förändrat klimat och vilka åtgärder som kan vidtas för att minska länets sårbarheter, främst till målgruppen kommuner och regionala sektorsmyndigheter. Dessutom ska detta utvärderas och följas upp.

Nedan sammanfattar vi några mål som rör länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet.

Preciseringen av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan ligger i linje med Parisavtalets temperaturmål, som är att hålla den globala uppvärmningen under två grader, men helst under 1,5 grader. Det långsiktiga målet är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium senast år 2045 ska ha minskat med minst 85 procent, jämfört med år 1990.

Etappmålen på vägen mot det långsiktiga målet omfattar utsläpp av växthusgaser i den så kallade icke-handlande sektorn. I icke-handlande sektorn ingår framförallt utsläpp från inrikes transporter, byggnader och jordbruk.

Mål för energipolitiken handlar om att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

Regeringens mål för samhällets anpassning till ett förändrat klimat är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter. Målsättningarna om klimatanpassning i Parisavtalet och Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling ska också uppnås.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Regeringen har pekat ut att Gotland ska gå före inom energi- och klimatomställningen, och gett i uppdrag till Energimyndigheten ett möjliggöra detta (M2018/01642/Ee). Den regionala utvecklingsstrategin för Gotland har bland annat antagit målet att Gotland till 2040 ska vara en förebild i energi- och klimatomställningen, med effektmålen ett klimatneutralt Gotland och ett energisystem baserat på förnybar energi.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	3,3	5,7	4,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	2,7	4,7	3,3
Antal årsarbetskrafter män	0,6	1,0	1,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	49	37	34
Antal beslutade ärenden	32	42	39
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3	2	4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	5 616	7 866	6 991
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	803	154	133

Andelen årsarbetskrafter inom energi och klimat har minskat jämfört med föregående verksamhetsår. Detta avspeglar tilldelad budget för uppdragen inom regleringsbrevet samt att några fleråriga projekt avslutats under 2022, vilka finansierats med externa medel. Andelen årsarbetskrafter omfattar också klimat-anpassningssamordning, där årsarbetskraften legat runt 0,8–1 under de redovisade åren och där finansieringen inte förändrats.

Ärendemängden inom energi och klimat följer framförallt antalet inkomna ansökningar inom Klimatklivet. Ej beslutade ärenden äldre än två år är ärenden som varit öppna för diarieföring i fleråriga projekt.

Resultatindikatorer

SCB:s statistik för energi på länsnivå är förknippad med sekretess för vissa län, vilket gör att datan är svår att använda för att mäta utfall och effekter. Vi har valt att ta med en indikator i tabellen nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹⁾	2)	3,44	3,44	2,62

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

2) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn

Gotland är det län i landet med flest inlämnade ansökningar till Klimatklivet i förhållande till antal invånare. Andelen avslagna/upphävda ansökningar ligger dock förhållandevis högt.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) är samverkansorgan för det regionala arbetet med minskad klimatpåverkan och energiomställning. Med målet att länsstyrelserna ska bidra till att de nationella energi- och klimatmålen uppfylls bidrar LEKS till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, mellan länsstyrelsernas olika sakområden samt med berörda myndigheter, departement med flera. LEKS verkar även för att identifiera synergier mellan olika styrmedel och samhällsmål som sedan kan användas som hävstänger i det regionala arbetet. Exempel på väsentliga insatser under året är:

- Fyra samverkansledare, inom områdena Klimatklivet, transporter, energisystem och regionala energi- och klimatstrategier.
- Projekt inom olika sak- och ämnesområden, till exempel samhällsplanering, regional utveckling, lantbruk, naturvård och länstransportplanering.
- Samordnade insatser för ett tiotal remisser.
- Samordning av synpunkter från länsstyrelserna till arbetet med de nationella strategierna för elektrifiering och bioekonomi.
- Arrangerande av två digitala nätverkskonferenser för länsstyrelserna.

Flera av insatserna sker i samverkan med RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målen för det länsstyrelsernas gemensamma arbetet med energi- och klimatomställning.

Prestationer och effekter

Under året har en väsentlig del av Länsstyrelsens arbete inom området energi och klimat utgjorts av regleringsbrevsuppdraget 3.A3, vilket redovisats i särskild ordning till Länsstyrelsen i Dalarnas län som samlat redovisar länsstyrelsernas arbete till regeringen (Miljödepartementet, med kopia till Infrastrukturdepartementet). Se bilaga D. En stor del av länsstyrelsernas verksamhet berörs av uppdraget.

Klimatkrisen blir allt mer kännbar och samhällets omställningstakt är inte tillräckligt snabb. Andelen förnybar energi som används i länet är ökande och uppgick 2019 till cirka 48 procent, att jämföras med 56,5 procent nationellt. Även produktionen av energi från förnybara källor ökar men medför tydliga målkonflikter med försvarsmakt och kultur- och naturmiljö. Begränsningar i elnätet bidrar till lång kötid för att nyansluta elproduktion. De totala växthusgasutsläppen på Gotland har minskat med tre procent mellan 1990 och 2019, att jämföra med 26 procent nationellt. Transporter står för 33 procent av växthusgasutsläppen på Gotland (exklusive EU-ETS) och har enbart minskat med en procent mellan 2010 och 2019. Inrikes civil sjöfart (inklusive privata fritidsbåtar) står för 42 procent av transportutsläppen i länet och personbilar för 38 procent.

Länsstyrelsens arbete har bidragit till främjande av utsläppsminskning och energiomställning genom information, vägledning och samordning för klimatinvesteringar utifrån bland annat stöden från Klimatklivet, Landsbygdsprogrammet och Energiteknik. Även om arbete kan rapporteras inom de uppdrag som Länsstyrelsen tilldelats inom området så är det långt ifrån tillräckligt för att få en större effekt inom de nationella målen. Flera aktörer framför behov av ytterligare incitament och aktiviteter för att klimat- och energiomställningen ska ta fart i enlighet med uppställda mål.

Länsstyrelsen har också bidragit till helhetsperspektiv utifrån regionala behov och förhållanden till bland annat statliga myndigheter och regeringen genom deltagande i remisser, kontakter och referensgrupper. Några exempel på detta är deltagande i högnivågruppen inom Energimyndighetens uppdrag för att

möjliggöra att Gotland blir en energipilot, arrangerande av ett möte om elektrifieringen på Gotland tillsammans med Regeringskansliet (Elektrifieringskommissionen och Elektrifieringsstrategin) för att ge inspel till arbetet med nationell elektrifieringsstrategi, deltagande i dialogmöten i samband med utredning av den framtida nätstrukturen för Gotlands anslutning till fastlandet som Svenska kraftnät genomför tillsammans med Vattenfall och som GEAB ansvarar för, bidragande till utformningen av styrmedel för att uppfylla energi- och klimatmålen genom deltagande i samrådsgrupper angående Europeiska regionalfonden och elöverföringen till och från Gotland, medverkan i framtagandet av Fonden för rättvis omställning samt svarande på remisser från regeringen. Utvecklingen i länet har kommunicerats genom uppföljningen av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan och bearbetningen av energistatistik för framtagandet av *Gotlands Energibalans*. Under året har intresset vuxit för etablering av vindkraft till havs och åter väckts på land. Länsstyrelsen har under året deltagit i flera samråd.

Regionalt har Länsstyrelsen bidragit till integreringen av klimat- och energiperspektiv samt klimat- anpassning i exempelvis genomförandeprogram till den regionala utvecklingsstrategin där Länsstyrelsen deltagit i styr- och projektgrupp. Samordning och samverkan har skett mellan aktörer i länet genom bland annat samverkansgruppen för gotländskt vindbruk där Länsstyrelsen varit sammankallande, samordnings- möte inom strategidokumentet Plan för arbetet med infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel samt genomförandet av Gotlands Energialog med temat cirkulär ekonomi som verktyg för att nå energi- och klimatmål. Länsstyrelsen har deltagit i styrgrupp och samordningsgrupp med Energicentrum Gotland. Under året har samverkan skett genom bland annat samarrangemang av Solsafari, Energialogen och uppstart av en folkbildningskampanj inom energi och klimat.

Delar av prestationerna och effekterna har också skett med stöd som erhållits utöver den finansiering som tillhandahålls genom dispositionsrätt. Det treåriga EU-projektet Hållbara transporter (med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden) som avslutats under 2021 har bidragit till kunskapshöjning och stöttande insatser till transportföretag, transportbeställare och allmänhet för att främja omställning till mer hållbara transporter. Projektet har genom detta också bidragit till Länsstyrelsens arbete med att förenkla för företag. Frågan om en strategisk utveckling för hållbarare hantering av massor har lyfts upp på agendan genom projektet som tagit fram rapporten ”Scenarioanalys för en hållbarare masshantering på Gotland”. Kunskapshöjningen och dialogerna mellan beställare, utförare och planerare kring detta ämne har efter projektets slut tagits vidare av Länsstyrelsen och involverat flera sakområden på myndigheten.

Allt detta är en del i genomförandet av Gotlands energi- och klimatstrategi. För att stärka genomslaget inom energi och klimat samt klimatanpassning i Länsstyrelsens verksamhetsområden, ta fram en klimat- och sårbarhetsanalys samt uppdatera Länsstyrelsens interna handlingsplaner har workshoppar genomförts på Länsstyrelsens enheter under året. Nya medarbetare har fått information om Länsstyrelsens uppdrag, mål och insatser inom klimatanpassning.

Under året har en väsentlig del av Länsstyrelsens arbete inom område klimatanpassning utgjorts av arbete i enlighet med förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete vilket redovisats i särskild ordning till SMHI och Finansdepartementet.

Länsstyrelsens arbete har bidragit till att stödja kommunens klimatanpassningsarbete samt höja kunskapen kring klimatanpassning genom att det integrerats i yttranden över alla planärenden, men även i yttranden över vattentäkter. Klimatanpassning finns med som en del i arbetet inom många av Länsstyrelsens verksamhetsområden, såsom arbetet med vattenförvaltning, naturvård, krisberedskap, med flera. Flera medarbetare har under året deltagit i webinarier med tema klimatanpassning inom sina egna verksamhetsområden. Detta förväntas ytterligare öka förmågan att integrera klimatanpassning i den egna verksamheten framöver.

I arbetet med att bilda en nationalpark för Båsteträsk har klimatanpassning varit tema på ett möte i projektgruppen. Syftet var att höja kunskapen om frågan och att lyfta in frågor kring klimatanpassning i processen att bilda nationalpark. Ett resultat av mötet är att klimatanpassning nu bland annat finns med i den planering av anläggningar för besökare som påbörjats under året.

Länsstyrelsen har samverkat med SGI, SGU samt länsstyrelserna i Kalmar och Blekinge kring uppstart av arbete med regional kustsamverkan. Årets arbete förväntas leda till att den regionala kustsamverkan startas upp under 2022. Denna samverkan kan på sikt leda till ökad kunskap i deltagande län och kommuner om kusterosion samt hur detta kan hanteras i exempelvis planering och förvaltning.

Länsstyrelsen i Gotlands län har under 2021 deltagit aktivt i arbetet i det länsstyrelsegemensamma klimatanpassningsnätverket. Nätverket har under året samverkat med bland annat Naturvårdsverket, SMHI, SGI, Boverket, MSB samt nationella expertrådet för klimatanpassning i deras pågående uppdrag. Det gemensamma arbetet i nätverket leder bland annat till erfarenhetsutbyte kring metoder och arbets sätt.

Länsstyrelsen i Gotlands län deltar som en av tre representanter för länsstyrelserna i beredningsgruppen för samverkansmyndigheter (Boverket, SMHI, SGI, länsstyrelserna och MSB) i regeringsuppdraget att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön.

Resultatbedömning

Resultatet inom energi och klimat bedöms som **otillfredsställande**. Klimatkrisen blir allt mer kännbar och samhällets omställningstakt är inte tillräckligt snabb. Gotland ska gå före i omställningen till ett hållbart energisystem. I länet har växthusgasutsläppen minskat, men mindre än i en nationell jämförelse. Andelen förnybar energi som används i länet är ökande. Även produktionen energi från förnybara källor ökar men innebär tydliga målkonflikter. Länsstyrelsens arbete inom området bidrar i positiv riktning, men insatserna bedöms som långt ifrån tillräckliga för att få en större effekt inom de nationella målen. Länsstyrelsens arbete med informationsinsatser och vägledning bedöms inte motsvara den förväntan och efterfrågan på ledning och styrning som många aktörer i länet uttrycker.

Resultatet inom klimatanpassning bedöms som **otillfredsställande** i den del som omfattar den regionala samordningen. Länsstyrelsen har prioriterat ned det externa arbetet i länet under 2021 på grund av pandemin och fokuserat på det interna arbetet. Därmed har inte förväntad nivå av samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser gentemot andra aktörer i länet genomförts. Utvecklingen kan dock ses som oförändrad då det fortfarande finns en effekt av tidigare genomfört arbete enligt förordning och handlingsplan som innebär att klimatanpassning redan har integrerats i flera externa aktörers pågående processer. Resultatet bedöms däremot vara **gott** i Länsstyrelsens egen verksamhet. Klimatanpassning är integrerat i fler av Länsstyrelsens sakområden såsom samhällsplanering, krisberedskap, miljö- och vatten, kulturmiljö, naturvård, miljömål, grön infrastruktur med flera. Därmed finns ett pågående åtgärdsarbete.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	Regleringsbrev
3B5 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Kärnverksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar. Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Tvärsektoriell samverkan upptar därmed en betydande del av verksamheten både internt och externt i samrådsärenden, framförallt enligt miljöbalken och plan- och bygglagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Respektive läns prioriterade inriktning anges i kulturmiljöstrategi eller i motsvarande dokument.

Kulturmiljöarbete utgår från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål:

- God bebyggd miljö
- Levande sjöar och vattendrag
- Ett rikt odlingslandskap
- Levande skogar

Vidare tar kulturmiljöarbetet sin utgångspunkt i Riksantikvarieämbetets samlade vision 2030 att ”Alla, oavsett bakgrund, upplever att de kan göra anspråk på det kulturarv som format Sverige” och de fyra nationella kulturmiljömålen. Dessa är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen medverkar i kustlänens arbete med regeringsuppdraget (3B4) Planeringsunderlag för kulturmiljöer inom havsplanering.

Länsstyrelsen har under året avslutat kompetenssatsningen för kommuner inom uppdraget Kulturmiljö och kulturmiljövården i lokala plan-, bygg- och bostadsprocesser enligt regleringsbrevet 2019 (3.7). Utbildningsinsatserna senarelades till 2021 på grund av covid-19-pandemin. Resultatet beskrivs under Hållbar samhällsplanering och boende.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att ta fram ett regionalt arkeologiskt handlingsprogram (strategi).

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	6,0	6,2	6,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,0	4,2	4,7
Antal årsarbetskrafter män	2,0	2,0	1,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	757	755	775
Antal beslutade ärenden	725	759	735
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	4	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	7 336	6 900	7 821
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	9 323	6 549	7 693

Verksamheten har fortsatt en hög ärendeinströmning och Länsstyrelsens kulturmiljökompetens är brett efterfrågad både externt och internt. Antal beslutade ärenden minskade något under 2021. Det är dock en mindre avvikelse som kan bero på omfördelning av personalresurser på grund av pandemin.

De ärenden som ej är beslutade och äldre än två år har åtgärdats och avslutats under 2022.

Utbetalade bidragsbelopp har ökat under 2021. En väsentlig anledning är att länet tilldelades 1 miljon kronor extra i 7:2-medel från Riksantikvarieämbetet för extraordinära åtgärder avsett för vårdåtgärder på fornlämningen Bara ödekyrka.

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal registrerade fornlämningar (exkl marina lämningar)	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information.	Fornreg ¹⁾	5)	13804	13652	13579
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap kulturmiljölagen	Se mål ovan.	Skydd av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, miljöer och anläggningar	Bebyggelseregistret (BeBR) ²⁾	384	382	382	382
Antal kulturreservat enligt miljöbalken	Se mål ovan.	Skydd och vård av kulturhistoriskt värdefulla	GIS-skikt ³⁾	5)	1	1	1

		kulturpräglade landskap.					
Antal riksintresseområden för kulturmiljövården	Se mål ovan.	Tillgodose och kunskapsförsörja riksintressen för kulturmiljövården	Riksintressebeskrivningar ⁴⁾	⁵⁾	59	59	59

1) Register, Riksantikvarieämbetet.

2) Register, Riksantikvarieämbetet.

3) Stödsystem, Länsstyrelsen.

4) Förteckning, Riksantikvarieämbetet.

5) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn

Förutom en viss årlig ökning av registrerade fornlämningar till följd av kunskapsuppbyggnad genom utredningar och undersökningar förväntas antalet kulturmiljöer och objekt som redovisas i indikatorerna vara konstant.

När det gäller målvärdet för antal byggnadsminnen och kulturresevat är ytterligare byggnadsminnesförklaringar eller bildande av kulturresevat nedprioriterat. Denna prioritering är gjord till förmån för ärendehandläggning samt tillsyn och förvaltning av redan befintliga byggnadsminnen och länets enda kulturresevat. Gotlands län har flest byggnadsminnen i landet och enligt länets byggnadsminnesstrategi bör eventuell nybildning av byggnadsminnen gälla underrepresenterade miljöer. Länsstyrelsen har ett par sådana miljöer i åtanke för framtida byggnadsminnesförklaringar, men saknar under rådande arbetsbelastning personella resurser att initiera byggnadsminnesutredningar. Länsstyrelsens möjlighet att stödja vård och underhåll av fornlämningar, byggnadsminnen, och andra miljöer med synnerligt högt kulturhistoriskt värde begränsas kraftigt av nuvarande nivå på kulturmiljövårdsanslaget (7:2-anslaget).

Nybildning av kulturresevat är inte realistiskt med nuvarande resurser. Förvaltning, skötsel och tillgängliggörande av länets hittills enda kulturresevat tar årligen en betydande del av 7:2-anslaget i anspråk.

Gotlands län har 59 riksintresseanspråk för kulturmiljövård efter senaste revideringen 2019. Dessa utgörs av sammanlagt 140 delområden, vilket beror på att två tematiska riksintresseanspråk (Gotländska fiskelägen och Gotlands medeltida kyrkomiljöer) innefattar ett stort antal små satellitområden.

Prestationer och effekter

Då arbetsbelastningen har varit stor inom ärendehandläggning och tillståndsprövning har Länsstyrelsen under året endast i begränsad omfattning haft möjlighet att verka för information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar.

Under året har en väsentlig del av Länsstyrelsens arbete inom området utgjorts av regleringsbrevsuppdraget 2020, 3 B6 Främja kulturmiljöstrategier, vilket redovisats i särskild ordning till Kulturdepartementet. Som exempel på främjande av implementeringen av tio statliga myndigheters kulturmiljöstrategier kan nämnas samverkan med naturvårdsenheten i framtagande och genomförande av friluftslivsstrategi och i kunskapsuppbyggande arbete inför bildande av Nationalpark Bästeträsk. Vidare har förvaltning och skötsel samordnats för vissa skyddade områden och besöksmål med kulturmiljö- och naturprägel. Samordningen har bidragit till synergieffekter i användning av medel samt möjlighet att lyfta flera perspektiv i skötseln. Besöksantalet vid dessa platser har ökat till följd av pandemin varför insatserna varit särskilt betydelsefulla.

I arbetet med att ta fram ett arkeologiskt handlingsprogram (strategi), har Länsstyrelsen identifierat fokusområden utgående från nationella och regionala mål, liksom mål i länsstyrelsens instruktion; förenkla för företag, brottsförebyggande, jämställdhet med mera. Insatser till programmet har tagits fram i bred dialog med representanter från bland annat Gotlands museum, Region Gotland, Polismyndigheten, Skogsstyrelsen, Gotlands Energi AB, Mellanskog med flera.

Länsstyrelsen har genomfört informationsinsatser, exempelvis kulturmiljöguidning med SFI för ett 60-tal deltagare. Arbetet gjordes i samverkan med naturvårdsenheten med naturum som initiativtagare. Arbetet leder till att kunskapen om kulturmiljön blir mer tillgänglig och användbar för målgruppen vilket bidrar till de nationella målen Människors delaktighet och Ett inkluderande samhälle.

Inom området kunskapsuppbyggnad har Länsstyrelsen under året arbetat vidare med att stärka kulturmiljöunderlagen för fartyslämningar som är bedömda som fornlämning utanför Gotlands kust. Informationen om dessa lämningar blir därigenom mer tillgänglig och kvalitetssäkrad.

Länsstyrelsen samverkar med berörda länsstyrelser i kustlänen, inom en arbetsgrupp kopplad till havsplaneringen, för att identifiera metoder för siktlinjeanalys. För Gotlands del är flera samråd kring havsbaserad vindkraft aktuella, varför det är angeläget att ta fram redskap för analys kopplat till siktlinjer från riksintressen för kulturmiljövård och världsarv. Samordningsarbetet förväntas leda till en nationell samsyn kring metod och arbetssätt.

Länsstyrelsen har tillsammans med naturvårdsenheten genomfört regeringsuppdraget att identifiera riksintresseanspråk som behöver aktualitetsprövas. I arbetet har det framkommit ett prioriterat behov av översyn av en fjärdedel av anspråken för kulturmiljövård (15 st). Länsstyrelsens bedömning är att länets riksintressen för kulturmiljövård inte är i någon större konflikt med bostadsbyggande utan att begränsningar främst utgörs av andra riksintressen och lagstiftning. Preliminärt bedöms inte antalet riksintresseanspråk minska i större utsträckning. I förlängningen kan det bli aktuellt med ändrade avgränsningar som sammantaget leder till en mindre areal.

Den övergripande bedömningen är att kulturmiljöarbetet under året bidragit till att en mångfald av länets kulturmiljöer bevarats, använts och utvecklats. Arbetet har även bidragit till att samhällbyggnadsarbetet inom länet beaktat bevarandet av kulturmiljöer så som fornlämningar och byggnadsminnen. Vidare har arbetet bidragit till att, i samverkan med enheten för naturvård, tillgängliggöra kulturmiljöer för en bred representation av samhällets olika grupper. Slutligen kan nämnas att det långsiktiga arbetet stärkts genom insatser för fortsatt och utvecklad samverkan med aktörer som har en central roll i utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Resultatbedömning

Inom ärendehandläggning gällande tillståndsprövning, internremisser och bidrag bedömer Länsstyrelsen att kulturmiljöarbetet har nått ett **gott** resultat. Trots påfrestningar vid omfördelning av personalresurser på grund av pandemin har handläggningen kunnat upprätthållas med hög servicenivå och rättssäkra beslut. Arbetsbelastningen är hög, särskilt vad gäller arkeologirelaterade ärendetyper, och Länsstyrelsen har behov av förstärkning inom området.

Länsstyrelsen arbete med arkeologiskt handlingsprogram och även utmärkning av kulturegendom enligt 1954 års Haagkonvention har haft **gott** resultat. Arbetet har varit till nytta även för andra länsstyrelser som kan använda resultaten i sitt fortsatta arbete inom områdena.

Planerad tillsyn har varit nedprioriterad på grund av pandemin. Det finns därför ett **utvecklingsbehov** för de ärendegrupper där den planerade tillsynen har dragits ned: kyrkliga kulturminnen, arkeologi och fornvård. Planerad tillsyn av byggnadsminnen enligt Länsstyrelsens tillsynsplan har skjutits upp under pandemin. Tillsynen behöver återupptas för att det förebyggande arbetet för en resurseffektiv förvaltning ska få bäst verkan. På grund av den höga belastningen inom ärendehandläggning och genomförande av instruktionsenliga uppdrag har även händelsestyrd tillsyn i främst resurskrävande fall fått prioriteras ned. Detta kan ha lett till otillåtna förändringar, eftersatt underhåll och skada på skyddade miljöer i några fall.

Skötsel och tillgängliggörande av kulturmiljöer, de så kallade besöksplatserna, har skett med **gott** resultat och i samverkan med naturvårdens förvaltning av naturreservat och genomförande av friluftslivsstrategin. Detta arbete prioriteras, inte minst eftersom besöksantalet vid dessa platser har ökat till följd av pandemin.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
1B2 IT- incidenter	Regleringsbrev
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Uppgifterna och uppdragen följer dels av lagar och förordningar, dels särskilda uppdrag från regeringen. De viktigaste uppgifterna och uppdragen är:

- Geografiskt områdesansvar för krisberedskapen på regional nivå. Det innebär att vi ska sammanställa regionala risk- och sårbarhetsanalyser, samordna planering inför fredstida kriser och samordna hantering under fredstida kriser, samt ansvara för samlade lägesbilder under fredstida kriser.
- Högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet. Det innebär att vi ska verka för samordning av planering och för att det civila försvaret agerar samordnat under höjd beredskap.
- Ansvar för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Vid behov överta ansvaret för kommunal räddningstjänst.
- Ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation.
- Uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.

Till följd av den pågående covid-19-pandemin har länsstyrelserna därutöver fått ytterligare ett antal särskilda regeringsuppdrag att hantera inom ramen för detta verksamhetsområde. Dessa uppdrag har redovisats fortlöpande. Länsstyrelsernas övergripande arbete med dessa uppdrag redovisas under rubriken Övrig redovisning nedan i årsredovisningen. I övrigt redovisas i detta verksamhetsområde information av väsentlig betydelse när det gäller dessa uppdrag.

De övergripande målen för samhällets säkerhet är att värna samhällets funktionalitet och att värna vår förmåga att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Målet för *skydd mot olyckor* är att i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett – med hänsyn till de lokala förhållandena – tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets *krisberedskap* är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet

- värna människors liv och hälsa och grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det *civila försvaret* är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Mål för *Seveso-tillsyn* är att:

- värna civilbefolkningen från allvarlig skada och dödsfall
- förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor
- säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt
- uppmärksamma ledning och personer som ansvarar för säkerheten om vikten av att kontinuitetsplanera verksamheter
- säkerställa att anmälan och handlingsprogram (lägre kravnivå) respektive tillstånd och säkerhetsrapporter (högre kravnivå) upprättas samt att information till allmänheter finns tillgänglig via kommunens hemsida
- säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för seveso-olyckor

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetens strategiska mål har utifrån myndighetens verksamhetsplan varit att tillsammans med Försvarsmakten genomföra den särskilda regeringssatsningen om samverkan och organisation kring totalförsvarsplanering. Denna satsning redovisas särskilt till regeringen under våren 2022. Året har dock präglats av ett intensivt övning- och utbildningsår på myndigheten genom tre momentövningar som senare resulterade i en 36-timmarsövning i höjd beredskap tillsammans med övade från Polismyndigheten och Försvarsmakten. Flera aktörer deltog i motspel, till exempel Region Gotland, Trafikverket och frivilliga försvarsorganisationer.

För att kunna genomföra vår verksamhet har myndigheten ett antal planer och dokument som vi använder oss av. Vissa följs upp i ordinarie uppföljningssystem.

Det bör givetvis i detta sammanhang tydliggöras att pågående pandemi har gjort att hela myndigheten har fått ställa om sin verksamhet för i princip hela verksamhetsåret, detta för att kunna hantera den omfattade samhällsstörningen. Nedan följer ett antal exempel på områden som beskriver väsentliga insatser med dess resultat och effekter utifrån ovanstående uppdrag i länsstyrelseinstruktionen och regleringsbrev.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	16,6	17,1	13,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	11,0	10,1	7,5
Antal årsarbetskrafter män	5,6	7,0	6,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	117	86	160
Antal beslutade ärenden	95	59	141
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	18	9	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	21 342	22 382	24 088
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 450	2 496	1 600

Ärendena har ökat på grund av ökat antal remisser samt ärenden kopplade till covidhanteringen. Även ökningen av antal beslut är kopplad till covidhanteringen.

De lämnade bidragen är relaterade till den särskilda utvecklingsatsningen kring totalförsvaret, där länsstyrelsen har lämnat bidrag till bland andra Region Gotland samt Röda Korset.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med riskbaserat informationssäkerhetsarbete

Syftet med uppdraget är att genomföra en särskild kompetenshöjande insats för att stödja varje länsstyrelse i arbetet med att leda ett riskbaserat systematiskt informationssäkerhetsarbete. Viktiga utgångspunkter är en gemensam policy för informationssäkerhet och ansvarsförhållandena i länsstyrelsernas gemensamma samverkan. Målgruppen är länsstyrelsernas högsta ledning och insatsen består av en teoretisk del och en praktisk övning som involverar respektive myndighets informationssäkerhetsorganisation. Arbetet startade efter regeringsbeslut under november och kommer att avslutas under 2022 i nära anslutning till att förslaget till en gemensam informationssäkerhetspolicy lyfts till landshövdingemötet i början av 2022.

Länsstyrelsernas organisation och system för säkerhets- och signalskydd

Länsstyrelserna har under de senaste åren arbetat intensivt såväl internt på de egna myndigheterna, som genom gemensamma insatser för att snabbt öka vår förmåga inom civilt försvar, signalskydd och säkerhetsskydd. Inom ramen för totalförvarsplaneringen har kravet på länsstyrelsernas förmåga att skydda säkerhets-känslig verksamhet ökat högst väsentligt. Länsstyrelserna har med anledning av detta skapat en stabil organisation och ett system för säkerhets- och signalskydd och en utvecklingsplan som sträcker sig mellan 2021–2025. Väsentliga utvecklingsaktiviteter av informationssystem för att skapa förmåga att hantera och skydda säkerhetsskyddsklassificerad information har dock inte kunnat prioriteras under 2021.

Prestationer och effekter

Riskhantering och säkerhet

Arbetet med länets risk- och sårbarhetsanalys har på grund av pandemin inte kunnat utvecklas i den takt som var tänkt under året. Arbetet skulle bland annat resultera i ett antal olika utbildningsinsatser för politiker och höga tjänstepersoner så att länets risk- och sårbarhetsanalys skulle kunna användas mer som ett planeringsunderlag för kommande beslut i olika samhällsutvecklingsfrågor. Utbildningsinsatserna har inte kunnat genomföras på grund av restriktioner kring pandemin. Det bör dock påpekas att den särskilda regeringssatsningen som genomförts har bidragit till fördjupade risk- och sårbarhetsanalyser inom olika samhällsviktiga verksamheter, till exempel inom livsmedel, transporter, kommunalteknisk försörjning och hälso- och sjukvård.

Som länets högsta civila totalförsvarsmyndighet pågår ständigt ett arbete med beslut om registerkontroll och placering i säkerhetsklass, likaså genomförs handläggning av beslut om olika skyddsobjekt, vilka har ökat under året.

Skydd mot olyckor och räddningstjänst

Under året har vi arbetat med att ta fram en plan för övertagande av kommunal räddningstjänst. Planen kommer att beslutas i början av 2022. Likaså har vi arbetat med olika dokument och planer för att förbereda oss att ingå i nya beredskapszoner som träder i kraft 1 juli 2022.

Länsstyrelsen ansvarar för skogsbrandsbevakning vilket har genomförts även för 2021, genom en ny upphandling. Vi har också beslutat om ett eldningsförbud under sommaren 2021.

Ledningssystem, samband och signalskydd

Arbetet med ledningsplatser inklusive alternativa ledningsplatser fortgår. Arbetet med signalskydd och olika sambandssystem utvecklas från år till år. Länsstyrelsens signalskyddsverksamhet har utvecklats internt såväl som i samverkan med andra aktörer.

Det interna arbetet har under året fokuserat på i huvudsak två delar: dels att etablera en förändrad signalskyddsorganisation med en ny signalskyddschef och en struktur för samordning och informationsdelning mellan signalskyddschef och biträdande signalskyddschefer, dels att utbilda och öva delar av staben och länsstyrelsens TiB:ar i signalskyddsteori och praktik. Pandemin och det förändrade säkerhetspolitiska läget i omvärlden har tydligt bekräftat behovet av en väl fungerande signalskyddsverksamhet med utbildad och behörig personal.

Under hösten utbildades en medarbetare till signalskyddslärare. Signalskyddsläraren är tänkt att fungera som resurs såväl för myndighetens behov som för andra aktörers behov i länet.

Samverkan med externa aktörer inom totalförsvaret har fortsatt inom ramen för utvecklingssatsningen med särskilt fokus på skyddade sambandsmedel. Ett flertal sambandsprov och övningar har genomförts under 2021 med syftet att stärka och pröva den egna samt den regionala förmågan att använda skyddade sambandsmedel. Detta har gett en förmågehöjning och fokus på det lokala och regionala arbetet med säkerhetsskydd och signalskydd.

Samverkan med länets aktörer genom regionala samverkansträffar och gemensamma sambandsprov har inte kunnat genomföras på grund av pandemin. Arbetet fortsätter under 2022 med syfte att öka förmågan att kommunicera och samordna sig mellan samhällsviktiga aktörer, både för planering och beredskap i händelse av kris eller krig.

Övning och utbildning

Under året har Länsstyrelsen, tillsammans med länets aktörer, haft ett omfattande arbete med övning och utbildning. Arbetet kommer att redovisas i särskild ordning till regeringen under våren 2022. Sammanfattningsvis kan dock sägas att övningsverksamheten har gett myndigheten en bra grund för att ta fram planer ihop med Försvarmakten inför kommande övningsverksamhet. Arbetet med att delta i SAMÖ 2022 har redan påbörjats.

Civilt försvar och folkrätt

Beredskapsplaneringen hos myndigheten har de senaste åren genom den särskilda regeringssatsningen intensifierats. Resultatet av detta kommer att beskrivas i slutredovisningen till regeringen under våren 2022. Sammanfattningsvis har vi tre fokusområden för inriktningen av arbetet. Det första fokusområdet rör totalförsvarsplanering i samhällsviktig verksamhet vars syfte är att genomföra fördjupade risk- och sårbarhetsanalyser inom samhällsviktiga verksamheter, vilket ligger till grund för länets kontinuitets- och krigsplanläggning. Område nummer två är organisationsutveckling för ett totalförsvar där inriktningen är vår interna förmågehöjning inom ett antal områden, bland andra säkerhetsskydd, juridik, övning och utbildning, krigsorganisation och samverkan med frivilliga försvarsorganisationer. Slutligen som ett tredje område har vi fokuserat på att ta fram en metod för samverkan i höjd beredskap ihop med Försvarmakten. Sammantaget bidrar den beredskapsplanering vi genomför till olika mål i Agenda 2030.

Krisberedskap

Förutom att hantera pandemin genom ett stabsarbete som pågick från januari till oktober så har myndighetens tjänsteman i beredskap hanterat ett antal störningar i länet. Den mest omtalade och uppmärksammade händelsen under året var grundstötningen av ett finskflaggat fraktfartyg på Fårö under sommaren 2021. Insatsen krävde ett omfattande bärgningsarbete där Länsstyrelsen genomförde ett antal samverkanskonferenser med ett stort antal aktörer från såväl näringslivet som myndigheter. Insatser har också genomförts på grund av Försvarmaktens beredskapsanpassningar med anledning av ökade aktiviteter i Östersjön.

Länsstyrelsen har under året, trots pandemin, bidragit till ett antal kompetenshöjande insatser för Region Gotland. Dessa har skett framförallt digitalt och har handlat om totalförsvarets olika delar, till exempel juridik. Samverkan med Region Gotland har också ökat under året på grund av pandemin.

Nedan beskrivs några effekter som uppnåtts för myndigheten utifrån olika insatser som gjorts inom området. Effekterna är också viktiga exempel kopplade till målen för krisberedskapen och det civila försvaret. Vi väljer dock av sekretessskäl att göra en samlad bedömning och inte gå in på särskilda områden.

Samverkan med länets aktörer har ökat under året. Förutom att hantera pandemin genom en omfattande samverkan med såväl civilsamhället som statliga myndigheter och näringslivet så har myndigheten bland annat genom övningsverksamhet ökat sin samverkan med Försvarmakten och Polismyndigheten såväl lokalt som regionalt. Även samverkan med Region Gotland har ökat, till exempel inom räddningstjänsten och smittskyddet.

Förmågan att hantera en samhällsstörning har ökat för såväl den egna myndigheten som för länets aktörer. Internt beror detta främst på hantering av pandemin då myndighetens krisledningsorganisation har aktiverats och många medarbetare har utbildats och fått träna på sin funktion i krisledningsorganisationen. Med Länsstyrelsen som den samordnande kraften i länet i en samhällsstörning har våra olika roller förtydligats för länets aktörer, vilket på sikt förmodligen bidrar till att ännu bättre kunna hantera en kommande samhällsstörning.

Länets kontinuitets- och krigsplanläggning har förstärkts genom den särskilda regeringssatsningen där vi i dagsläget har bra kunskapsunderlag, som fördjupade risk- och sårbarhetsanalyser inom olika samhällsviktiga verksamheter. Detta arbete kan dock inte avstanna utan är ett viktigt arbete framöver att utveckla och uppdatera.

Genom arbetet med nya beredskapszoner, planen för övertagande av kommunal räddningstjänst och intensifierat arbete med CBRNE-frågor har myndigheten och länet *fått ökad kunskap* och perspektivförståelse om vår roll, mandat och samverkan med andra närliggande länsstyrelser. Detta leder förhoppningsvis i förlängningen till en lägre sannolikhet för olyckor i samhället.

Slutligen, även om detta kommer i slutrapporten till regeringen under våren 2022, så vill vi här omnämna att det till bilagan för slutrapporten kommer att finnas ett antal underlag, metoder och tips för andra myndigheter att ta del av som rör hur vi har arbetat med att öka förmågan som länets högsta civila totalförsvarsmyndighet. Genom att dela med oss till andra stärker vi på sikt vår gemensamma förmåga.

Seveso

Inom Sevesoverksamheten har tillsynsbesök utförts enligt plan. MSB:s tillsyn har avslutats med godkänt resultat. Tre tillståndprocesser har genomförts, varav två är nya anläggningar. Detta har tillgodosett att gällande lagstiftning för området följs samt att samverkan mellan olika myndigheter bedrivs.

Resultatbedömning

Här beskrivs en samlad resultatbedömning för myndigheten utifrån olika insatser som gjorts inom området. Vi väljer dock av sekretesskäl att göra en samlad bedömning och inte gå in på särskilda områden.

Den samlade resultatbedömningen är **gott** för hela området. Pandemin med dess begränsningar, att inte kunna ses fysiskt med länets aktörer och kunna avhandla till exempel sekretessbelagd information, och att länets aktörer har haft ett omfattande arbete med att hantera pandemin har bidragit till att det finns fortsatta utvecklingsbehov inom vissa områden. Å andra sidan finns det områden där vi gör bedömningen att utvecklingen har varit mycket positiv, framförallt vad gäller samverkan med Försvarsmakten.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
15§ Vattendelelegation	Länsstyrelseinstruktion
19§ Fjälldelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A6 Förorenade områden	Regleringsbrev
1A7 Cirkulär ekonomi	Regleringsbrev
1A8 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A9 Nationella planen för moderna miljö villkor	Regleringsbrev
1B3 Invasiva främmande arter	Regleringsbrev
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Regleringsbrev
1D4 En hållbar rennäring och en gynnsambevarandestatus för stora rovdjur	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. Utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom kunskapsuppbyggnad, informations spridning, samverkan, bekämpning av invasiva främmande arter, beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden samt stimulera och underlätta för friluftslivets nyttjande genom information, anläggningar och leder.
- Besluta om tillstånd och dispenser avseende naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Ansvara för tillsyn av områdesskydd, 12:6-samråd, dispenser och tillstånd, skydd av djur, inklusive rovdjur, och växtarter, terrängkörning och vilthägn.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning, genomföra utredningar om allmänt fiskeintresse samt utarbeta regionala vattenförsörjningsplaner och medverka till beslut om vattenskyddsområden.
- Genom de fem vattenmyndigheterna samordna vattenförvaltningsarbetet samt utarbeta och besluta om förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer för vatten i respektive vattendistrikt.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd gällande mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.

- Planera och genomföra tillsyn, granska miljörapporter och besluta om miljöstraffavgifter och åtalsanmälan avseende miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall. Planera och genomföra tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter. Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden. Regional samordning och tillsynsvägledning. Vidareförmedling av statliga bidrag för undersökning och sanering.
- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.
- Ansvara för tillsynsvägledning inom naturvård, vattenverksamhet och miljöskydd.

Generationsmålet är det övergripande målet för *miljöpolitiken* och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver *miljömålen* och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljö tillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under en 20-årsperiod räknat från 2022.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	46,8	41,5	39,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	27,5	23,3	21,2
Antal årsarbetskrafter män	19,3	18,2	18,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1570	1349	1177
Antal beslutade ärenden	1360	1139	1243
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	54	53	44
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	86 068	68 344	64 304
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	9 903	9 137	8 213

Den största ökningen av årsarbetskrafter, drygt 4 åa kvinnor har skett inom naturvården (3,1 åa) och (1 åa) inom dricksvattenområdet.

Antalet inkomna och upprättade ärenden ökar stadigt mellan åren, likaså de beslutade. Den största ökningen återfinns inom skydd av områden och arter (182) samt förvaltning av värdefull natur (294). Tillsammans ökade dessa områden med 444 fler inkommande ärenden än året innan. Den stora ökningen beror främst på en betydande del nya anskaffningsbeslut och upprättade avtal om naturvårdsskötsel, främst inom naturreservatsskötsel, åtgärdsprogram för hotade arter, pollinatörssatsningen och restaurering av våtmarker. Verksamheter som ökat i viss omfattning finns inom miljömål, tillsyn av områdesskydd, samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken samt prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet gällande de stora bergtäkterna som pågår.

Verksamhetskostnaderna har ökat för inventeringar och åtgärder inom områdena anläggande och restaurering av våtmarker och vilda pollinatörer.

Lämnade bidrag har ökat främst inom LONA för våtmarksprojekt (drygt 1,5 miljoner) och inom den nya verksamheten Invasiva arter (knappt 1,7 miljoner). Övriga bidrag har mestadels minskat i omfattning.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har omfattande uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet. Indikatorerna i tabellen nedan är framtagna för att i årsredovisningen följa upp relevanta nationella mål inom naturvård och miljöskydd. Indikatorerna i tabellen har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas uppdrag och bidrar till att ge information av väsentlig betydelse till regeringen.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen, dvs tillståndet är äldre än 20 år	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁾	0	5	5	5
Areal strikt skyddad natur (ha NP, NR, NVO, BSO) totalt i länet	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR(Naturvårdsregistret) ²⁾	³⁾	96 602	88 823	88 697
Tillkommande areal skyddad natur för året:	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR(Naturvårdsregistret) ²⁾	³⁾	6 481	126	722
- Varav hav	Hav i balans och levande kust och skärgård, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR(Naturvårdsregistret) ²⁾	³⁾	5 955	0	93
- Varav skog	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR(Naturvårdsregistret) ²⁾	³⁾	206	126	629

- Varav sjö och vattendrag	Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR(Naturvårdsregistret) ²	³⁾	0	0	0
- Varav våtmark/myr	Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR(Naturvårdsregistret) ²	³⁾	22	50	317

1) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

2) Utdrag från Naturvårdsverkets ärendesystem

3) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn

Den ökade arealen för skyddad natur (hav) 2021 beror på det nybildade naturreservatet Slite Skärgård.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. Utifrån visionen, att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030, bidrar RUS till en tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker och tydliggör RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå i miljömålsarbetet.

Exempel på väsentliga insatser under året är:

- Samordning och utveckling av miljömålsuppföljningen och insatser inom miljöinformationsförsörjning.
- Projekt inom olika sakområden, särskilt strategisk samhällsplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, länstransportplanering och hållbar konsumtion.
- Vägledning åtgärdsprogram, miljömålsintegrering och genomförande av förändringsledningskurser för olika verksamheter. Fortsatt implementering av uppföljningsverktyget Åtgärdswebb för miljömålen.
- Samordning av arbetet i Miljömålsrådet och med Agenda 2030.
- Kommunnätverk med vägledning och workshop om näringslivets miljömålsarbete.
- Medarrangör av digitala miljömålsdagar och två regionala miljömålskonferenser.

Flera av insatserna sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk. Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår uppsatta mål för 2019–2021.

Det regionala miljömålsarbetet

Det interna arbetet med miljö kvalitetsmålen och tvärperspektiven (§5 och §6) är en styrka i och med ett effektivt arbetssätt och att kopplingen till Agenda 2030 blir en naturlig del av miljömålsarbetet. Rapporten *Miljö kvalitetsmålen Gotland 2021*, den regionala årliga uppföljningen, förmedlar en helhetsbild av miljö tillståndet och insatser som görs av olika aktörer i länet. Integrering av tvärperspektiv såsom folkhälsa och jämställdhet i uppföljningen har breddat hållbarhetsdimensionerna och gör den lättare att koppla till de globala målen. Länsstyrelsen har i samarbete med flera andra aktörer lyft aktiviteter som bidrar till återbruk och hållbara val inför jul som har lett till ökad kunskap och inspiration. Länsstyrelsen har prioriterat det globala målet 12, Hållbar konsumtion och produktion.

Länsstyrelsens arbetssätt, med bred spridning av ansvaret för miljömålen i organisationen, har lett till en hög kunskapsnivå och medvetenhet. Länsstyrelsen har även spridit goda exempel på åtgärder via webb och sociala medier vilket bidrar till ökad inspiration. Samarbete kring säkra solvanor har ökat medvetenheten hos badgäster. Länsstyrelsen har spridit länsstyrelsegemensamma webinarier som genomförts under året till andra myndigheter och organisationer i länet vilket lett till ökad kunskap om möjliga åtgärder.

Länsstyrelsen har under året, tillsammans med Länsstyrelsen i Västra Götaland, arbetat med samordning av det nationella LOVA-nätverket (Lokala vattenvårdsprojekt) och bland annat tagit fram en nationell digital e-tjänst för ansökning av LOVA-stöd. Tjänsten kommer att innebära ett enklare ansökningsförfarande för både sökande och handläggare.

Prestationer och effekter

Nedan visas prestationer gällande utförd tillsyn i antal timmar inom olika sakområden. Prestationerna kommenteras delvis i text nedan men också under Övergripande mål 2 § p 5, sid 17.

Prestationer tillsyn	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Genomförd tillsynsvägledning per kommun (timmar)	Tillsynsvägledning ska bidra till lika och effektiv tillsyn för att uppfylla miljöbalken syfte.	Tillsynsvägledning	Lisa och länsstyrelsernas TVL-planer	750	708	793	830
Andel miljötillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning (miljötillsynsförordningen och prioriteringar i den nationella tillsynsstrategin)	Tillsyn	Lisa och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	85	93	68
Andel vattentillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	Lisa och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	81	90	58
Andel naturtillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	Lisa och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	92	99	82
Andel tillsyn förorenade områden (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	Lisa och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	100	110	55
Andel tillsyn (tim) totalt i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	Lisa och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	88	96	68

Cirkulär ekonomi

Länsstyrelsen har genomfört en intern informationsinsats för att lyfta den generella kunskapsnivån om cirkulär ekonomi samt synliggöra hur medarbetare inom ramen för sin ordinarie verksamhet kan verka för att visionen om ett samhälle där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material uppnås. Inom arbetet med åtgärdsprogram för miljömålen har Länsstyrelsen under året fortsatt verka för hållbar konsumtion. Samverkan och samarbete med organisationer med hög kunskap inom området – idéburen, privat såväl som offentlig sektor, har bidragit till ett stärkt regionalt arbete inom konsumtionsområdet, framförallt inom återbruk och klimat. Inom prövning och tillsyn ställs cirkulära krav för vatten, massor, resurseffektivitet och kemikalier.

Miljöövervakning

Genom bidrag från Naturvårdsverket och HaV samt särskilda medel från HaV har Länsstyrelsen genomfört miljöövervakning enligt gällande sexårsprogram (redovisas till Naturvårdsverket och HaV) och i särskilda projekt (redovisas till HaV). Länsstyrelsen har drivit flera projekt med fokus på informationsinhämtning inom vattendirektivet (hav och kust och sjöar och vattendrag). Särskilt fokus har i år varit att öka kunskapen om miljögifter i flera av Gotlands vattendrag och sjöar. Under året har rapporter med sammanställning och slutsatser från miljöövervakningen publicerats så att innehållet kan spridas och fler kan använda det. Genom fortsatta mätningar av grundvattennivåer ökar kunskapen om tidstrender och nuläget. Övervakning av fladdermöss, vilket sker vart sjätte år, har genomförts under året vilket ger underlag till tidsserier för att följa vilka arter som finns och i vilka mängder.

Utökad miljöövervakning har gett ny kunskap inom flera områden såsom övergödningssituationen i Östersjön samt i sjöar och vattendrag. Data som samlas in ska användas för en förbättrad statusklassning i cykel fyra inom vattenförvaltningen. Sammantaget bidrar kunskapsunderlagen positivt till följande mål i Agenda 2030: 6, 13, 14 och 15.

Tillsynsvägledning

Inom tillsynsvägledningen har större digitala tillsynsvägledningsträffar genomförts med fokus på generella miljöbalkstillsynsfrågor och enskilda avlopp. Vid två av dessa har nationella tillsynsvägledande myndigheter bjudits in att föreläsa och besvara frågor. Stort fokus har lagts på att besvara kommunens frågor. Flera frågeställningar har handlat om hantering av 12:6 samråd. En tillsynsvägledning inom naturvårdsområdet har hållits för Region Gotlands byggenhet gällande strandskyddslagstiftningen och förslagen i strandskyddsutredningen. En handfull möten har även genomförts i mindre områdesgrupper, såsom vatten, hälsoskydd och avfall. Tillsynsvägledning inom förorenade områden sker digitalt var tredje månad, där alla kommunens och Länsstyrelsens objekt går igenom och status uppdateras/diskuteras. Det har under 2021 genomförts två större utbildningsinsatser (GRUF och Mälarlänsutbildningen) inom samarbetet mellan Mälarlänsstyrelsen. Länsstyrelsen har även varit en del av pågående projekt med tillsynsvägledning om åtgärder på nedlagda deponier där kommunen under året erbjudits två utbildningsinsatser.

Utöver detta har Länsstyrelsen varit delaktig i att ta fram nationell tillsynsvägledning i form av ett handläggarstöd för utredande av ansvar inom förorenade områden samt deltagit i en nationellt digitalt sänd tillsynsvägledning inom förorenade områden (Mälarlänsutbildningen). Effekterna av detta arbete förväntas vara ökad kunskap om tillämpningen av lagstiftning och ökad samverkan. Tillsynsvägledningen har i huvudsak projektfinansierats, med cirka 70 procent. Uppdraget finns i instruktionen och till viss del som ett uppdrag i regleringsbrevet (gäller enskilda avlopp).

Samordning och ledning av det regionala arbetet avseende naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, åtgärdsprogrammen för hotade arter, artbevarande, tätortsnära natur, lokala naturvårdsprojekt samt vilt- och rovdjursförvaltning.

Arbete med naturvård och biologisk mångfald

Verksamheten inom detta område har till 95 procent finansierats av bidrag från Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Länsstyrelsens arbete inom områdena bidrar till Agenda 2030 främst genom mål 3 – God hälsa och välbefinnande, mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla, mål 14 – Hav och marina resurser, mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald.

Inom marint områdesskydd har länets behov inom förvaltning kartlagts. Ett nationellt ramverk och regionala handlingsplaner för marint områdesskydd har utarbetats och färdigställts i samarbete med alla kustlänsstyrelser och Havs- och Vattenmyndigheten. Länsstyrelsen har genomfört omfattande inventeringar av marina naturvärden, gråsäl har lagts till som utpekad art i två befintliga Natura 2000-områden och en bevarandeplan har fastställts. Informationsinsatser har gjorts om Länsstyrelsens arbete med marint områdesskydd. Naturreservatet Slite skärgård har vunnit laga kraft, vilket betyder att skydd av marina naturvärden har utökats. Länsstyrelsen har samverkat internationellt om bevarandet av Östersjöumlaren och nationellt om skydd av ålgräs. Årets arbete har lett till en betydlig kunskapsökning om marina naturvärden, värdefulla ekosystem och artförekomst runt Gotland. Detta har lett till ett utökat och förstärkt skydd av marina naturvärden, en förbättrad helhetsbild, och ett förstärkt och mer omfattande samarbete med andra kustlänsstyrelser, myndigheter, Region Gotland, universitetet och näringsliv. Länsstyrelsens arbete med marint områdesskydd bidrar till Agenda 2030 främst genom mål 14 – hav och marina resurser och mål 15 – ekosystem och biologisk mångfald. Arbetet bidrar även till Sveriges miljömål ”Hav i balans och levande kust och skärgård”.

Förutom det marina Slite skärgård har två naturreservat beslutats och blivit gällande under året. Reservaten innebär att mer av den internationellt prioriterade skogstypen kalkbarrskog, som utgör livsmiljö för flera hotade svamparter, bevaras. I båda reservaten möjliggör besluten hydrologisk restaurering av våtmarkerna i reservatet. Cirka 16 miljoner kronor har betalats ut till gotländska markägare som intrångsersättning eller köpeskilling för att upplåta mark till naturreservat. Besluten har en direkt effekt på miljömålen Levande skogar, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv. Reservaten bidrar också till att uppfylla friluftslivspolitiken. Reservatsbildandet bidrar även till jämställdhet då det ger möjlighet för skapande av en ridled, en idrott som utövas av många flickor och kvinnor på Gotland.

Länsstyrelsen har inventerat skog i syfte att skaffa sig kunskap om var de biologiskt mest värdefulla bestånden finns i de nationellt prioriterade skogstyperna ädellövskog och kalkbarrskog. De gotländska kalktallskogarna är även av internationellt intresse då de hyser en extremt stor artrikedom. Inventeringarna har utförts av konsulter och på så vis bidragit till att stärka arbetsmarknaden. Inventeringarna av skog ger ett bättre kunskapsunderlag för myndigheten inför olika beslut.

Länsstyrelsen har deltagit i de workshops som Naturvårdsverket drivit under året för att förbättra och förtydliga processerna kring områdesskydd på nationell nivå. Länsstyrelsen har också deltagit i det regeringsuppdrag som Naturvårdsverket har angående bildande av nationalpark i Bästeträsk-området på norra Gotland.

Länsstyrelsen arbetar med att revidera beslut och skötselplaner för att öka förutsättningar för en ändamålsenlig skötsel. De senaste åren har natur- och rekreationsvärdena påverkats negativt av ökat antal besökare och trafik. Äldre reservatsbeslut är föråldrade när det gäller modern skötsel av natur. Föreskrifterna i de äldre besluten är även ofta ett hinder för restaurerande åtgärder, vilket medför ett stort merarbete med

dispensansökningar hos annan länsstyrelse på grund av jäv. Inom arbete med Natura 2000 har en bevarandeplan fastställts och för ytterligare tre områden är det på gång. För utförligare beskrivning hänvisar vi till redovisning till Naturvårdsverket.

Två restaureringsprojekt i akvatiska miljöer har bedrivits under året. Projekten avser biotoprestaurering och genomförs i nära samarbete med fastighetsägare, intresseorganisationer och lokala entreprenörer. Åtgärder inkluderar restaurering av gäddfabrik. En kilometer vattendragssträcka har biotoprestaurerats och en hektar kustnära våtmark har återskapats. Åtgärderna inom respektive objekt skapar högre biologisk mångfald och en ökad rekrytering av rovfisk. På sikt kan åtgärderna bidra till att övergödning minskas, vattendragen blir mer levande, kvalitén på grundvattnet förbättras samt kust- och havsekosystem i bättre balans.

Länsstyrelsen har samverkat med Skogsstyrelsen och genom bidrag från Naturvårdsverket delfinansierat saneringen av almsjuka träd och utvecklingsarbete för effektivare lokalisering av sjuka almar. Cirka 3 500 sjuka almar har destruerats före almspintborrens svärmning och lika många har identifierats som sjuka/riskträd i årets inventering.

Friluftsliv

Länsstyrelsen har i år beslutat om en ny intern friluftsstrategi 2021–2025 med årlig handlingsplan som är bredare än den gamla vi haft och där fem strategiska områden pekas ut: tillgänglighet, kommunicera friluftslivets värden, samverkan och lokal delaktighet, kunskap och uppföljning, infrastruktur för friluftsliv. I år har det varit stort fokus på aktiviteter kopplade till Friluftslivets år. För ytterligare information hänvisas till redovisning till Naturvårdsverket.

Inom förvaltningen av skyddade områden har cirka 150 hektar restaurerats, 7,5 kilometer stängsel uppförts och 6,6 kilometer renoverats för att reservaten ska kunna betas. 18 hektar ängsmark har röjts, cirka 10 kilometer grusväg till och från ett antal naturreservat har åtgärdats för besökare och sex kilometer ny asfalt har lagts på den mycket populära vägen längs raukarna i Digerhuvud naturreservat på Fårö. En stor ansträngning har också gjorts för att städa upp i det blivande nationalparksområdet Bästeträsk. Sammanlagt har 2 200 ton sopor och skräp körts bort. Inom förvaltningen har en omfattande plan arbetats fram för flerårig uppföljning i skyddade områden i länet. Fokus under året har varit uppföljning av alvarmarker och ädellövskog.

I nationalparken Gotska Sandön har avloppsanläggningen byggts om och fått utökad kapacitet för att klara den mängd besökare som kommer sommartid. Länsstyrelsen har initierat ett omfattande arbete med att dokumentera vårdbehovet för de statliga byggnadsminnena på Gotska Sandön och Stora Karlsö. Arbetet sker i samarbete med Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Sjöfartsverket.

ÅGP för hotade arter och artbevarande

Förekomst av utvalda akvatiska ÅGP-arter i länet har karterats som underlag för skydds- och förvaltningsåtgärder. För utförligare beskrivning hänvisas till redovisningar till HaV och Naturvårdsverket.

Lokala naturvårdssatsningar, LONA

Länsstyrelsen har beviljat medel för fyra projekt, ett inom ordinarie LONA: Skolbäcken med bland annat klassaktiviteter för skolbarn i anslutning till olika vattenmiljöer på Gotland. Medel har också beviljats till ett större projekt inom våtmarks-LONA som handlar om ökad biologisk mångfald och förstärkt grundvattenbildning genom smarta, kvarhållande åtgärder för regnvatten, en vattenvårdsplan samt ett projekt för hotade sandlevande bin inom pollinatörs-LONA.

Rovdjursinventering

Både inventering av kungsörn och arbetet med besiktning av skador på tamdjur har omorganiserats och arbetet kommer nu att kunna uppfylla Naturvårdsverkets föreskrifter samt Naturvårdsverkets och Viltskadecenters kriterier vad gäller genomförande, dokumentation och registrering i den nationella databasen Rovbase.

Handlingsplan för grön infrastruktur

Länsstyrelsen har under året, bland annat genom att besluta om handlingsplanen för grön infrastruktur och upprätta ett ramavtal för landskapsanalyser och landskapstolkning, lagt grunden för att ta arbetet med grön infrastruktur in i nästa fas.

Inom våtmarkssatsningen pågår utveckling och utvärdering av metoder för att bekämpa igenväxning av ag i rikkärr. Effekten är stärkta ekologiska samband i landskapet för rikkärrarter. I ett samverkansprojekt med kyrkan har det tagits fram ett underlag för bevarande, skötsel och restaurering av två våtmarkslandskap. Effekten väntas på sikt ge en effektivare förvaltning och stärkta ekologiska samband för våtmarksarter.

Arbetet fortsätter även med att binda samman Gotlands naturupplevelser i längre vandringsleder. Effekten blir stärkta ekologiska samband för människor i landskapet och ökad folkhälsa.

I samverkan med Skogsstyrelsen har åtgärder för en grön infrastruktur gjorts på Skogsstyrelsens demonstrationsfastighet, där målet är att genomföra effektiva naturvårdsåtgärder utan att minska skogsproduktionen. Effekten i år förväntas ha blivit en ökad kunskap hos allmänheten och skogsägare genom informations-satsningar. Länsstyrelsen har påbörjat och lagt grunden för det långsiktiga arbetet att implementera grön infrastruktur i relevanta sakområden internt samt i arbetet hos externa aktörer. De stora skogliga aktörerna på ön har dock inte visat intresse för att arbeta med grön infrastruktur. Konsekvenserna för och hänsyn till äganderätt och markvärden bedöms i år vara positiva. Åtgärderna har framför allt varit kunskapsuppbyggande och byggt på frivillighet och för flera åtgärder finns ett intresse från markägare. Resultatet av inventeringen av skogliga värdekärnor kan av vissa skogsägare tas emot negativt. Länsstyrelsen beslutar dock inte om skydd mot markägarens vilja så länge naturvärdena bevaras och erbjuder ersättning vid inrättande av eventuella skydd.

Invasiva arter

Verksamheten är finansierad av medel från 1:3 anslaget från Naturvårdsverket och 1:11 anslaget från HaV. Samordningen finansieras av dispositionsmedel. Förekomst av utvalda akvatiska invasiva främmande arter (svartmunnad smörbult och signalkräfta) har karterats som uppföljningsåtgärd efter bekämpning, samt som underlag för eventuella nya bekämpningsinsatser. Övervakningsprogram för samtliga arter har utvecklats som en årlig uppföljningsåtgärd. För utförligare beskrivning, se redovisning av 1:11-anslaget till HaV.

I nationalparken Gotska Sandön pågår bekämpning av den starkt invasiva arten vresros och noggranna förberedelser har gjorts för att kunna genomföra en första större naturvårdsbränning. Arbetet på land har omfattat i första hand EU-listade arter som gudaträd och i andra hand arter med stor spridning på Gotland, till exempel vresros, parkslide, lupin och höstgullris. Bekämpningen har i flera fall utförts med hjälp av arbetskraft inom naturnära jobb.

Prövning och tillsyn för skydd av naturen

Inflödet av ärenden inom 12:6-samråd har ökat med 33 procent jämfört med 2020. Det har varit resursbrist i arbetet och det har påverkats av andra covid-19-relaterade uppgifter. Verksamheten finansieras helt av förvaltningsanslaget. Planerad tillsyn har varit nedprioriterad.

Vattenverksamhet

Drygt 70 procent av verksamheten finansieras av medel från Havs- och vattenmyndigheten. Länsstyrelsen har satsat på ökad kommunikation gällande vattenfrågor och ger numera ut ett digitalt vattennyhetsbrev 3–4 gånger per år.

Vattenförsörjningsfrågor har genom den återkommande vattenbristsituationen i länet fått en ökad uppmärksamhet och inneburit ökat tryck på ärendehantering, samverkan, integrering av risk- och sårbarhetsperspektiv och tillsyn. Den händelsestyrda tillsynen inom vattenverksamheten har nära på fördubblats under 2021. De senaste årens låga grundvattennivåer har medfört att konkurrensen om vattenresurserna ökar samtidigt som målkonflikter mellan olika vattenintressen blir allt vanligare. I tillståndsprövning av vattentäkter och bergtäkter har Länsstyrelsen lagt stor vikt vid grundvattenpåverkan och hanteringen av länsvatten, i syfte att skydda vattenresurserna. Länsstyrelsen har verkat för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska ha en tydlig roll i varje prövning som berör vatten. Länsstyrelsen har under året yttrat sig till olika prövningsmyndigheter i sex ärenden gällande tillstånd till vattenverksamhet. Under de senaste åren har stora resurser tagits i anspråk för arbetet med yttranden och deltagande i domstolsförhandlingar. En väsentlig del av Länsstyrelsens arbete inom området vattenverksamhet kopplar därmed tydligt till regleringsbrevsuppdraget *3A6 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten* vilket redovisats i särskild ordning till Länsstyrelsen i Kalmar län.

Länsstyrelsen har under året beviljat preliminära bidrag om nästan 2,7 miljoner kronor från 1:11 anslaget avsedda för åtgärder för förbättrad och tryggare vattenförsörjning. Bidraget var översökt. Denna verksamhet redovisas också till Länsstyrelsen i Kalmar län.

Under början av 2021 pågick vattenmyndigheternas samråd om ny förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer. Länsstyrelsen lämnade in egna samrådssynpunkter, och arbetade också för att stödja Region Gotland, vattenråden, andra föreningar och privatpersoner i att förstå samrådsmaterialet och underlätta för dem att lämna in sina synpunkter. Dessutom fortgår arbete med att genomföra Länsstyrelsens åtgärder i åtgärdsprogrammet för 2016–2021. Detta redovisas till Vattenmyndigheterna senast den 28 februari 2022. I vattenförvaltningen har under året också ingått att se över vattenförekomstindelningen av kustvatten, sjöar och vattendrag. Detta kommer förhoppningsvis att resultera i ett bättre underlag för vattenförvaltningen i nästa förvaltningscykel. Länsstyrelsen stödjer nationellt samarbete med att planera och genomföra undersökningar av förorenade sediment i länet. Länsstyrelsens arbete med vattenverksamheten bidrar till Agenda 2030 främst genom mål 6 – rent vatten och sanitet för alla, mål 14 – hav och marina resurser och mål 15 – ekosystem och biologisk mångfald.

Bevarandeplaner N2000 områden och Nationella planen för moderna miljö villkor (NAP)

Länsstyrelsen berörs inte av uppdrag 1A8 då inga Natura 2000-områden finns i anslutning till Gotlands enda vattenkraftverk.

Den berörda NAP-anläggningen, Ihre kvarn, har inte tillkommit för elproduktion och då kraftproduktionen har upphört har Länsstyrelsen kommit fram till att anläggningen inte längre omfattas av den nationella planen. Vattenkraftens Miljöfond har även avslagit ägarens ansökan om ersättning för framtida åtgärder som skulle följa på en prövning. Länsstyrelsen kommer fortsatt att bedriva tillsyn och verka för att åtgärder kan komma i fråga för att förbättra livsvillkoren för arter som lever i vattendrag, till exempel havsöringen. Beslutet är utformat efter samråd med Havs- och vattenmyndigheten och Länsstyrelsen i Hallands län som fattat motsvarande typ av beslut.

Miljöfarlig verksamhet och övrigt Miljö & hälsoskydd

Miljöfarlig verksamhet och övrigt miljö- och hälsoskydd finansieras helt och hållet av förvaltningsanslaget. Tillsynen över fyra av de fem verksamheter som fortfarande har äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen är övertagen av kommunal myndighet. Länsstyrelsen ser inga egna möjligheter att driva frågan om omprövning av dessa. Vad gäller den verksamhet Länsstyrelsen har tillsyn över har frågan om omprövning tagits upp flera gånger i samband med omprövning av delar av verksamheten. Verksamhetsutövaren har motsatt sig omprövning av hela tillståndet.

Länsstyrelsen har deltagit i sex samråd enligt 6 kapitlet miljöbalken som rört miljöfarlig verksamhet under året. Länsstyrelsen har deltagit och yttrat sig i 12 tillståndsprövningar. Av 99 nya tillsynsärenden under året är 63 avslutade. Den händelsestyrda tillsynen har ökat med 160 procent under 2021. Den egeninitierade tillsynen har nedprioriterats på grund av covid-restriktionerna och över lag har verksamheten påverkats markant av att den egna personalen arbetat med covid-relaterade uppgifter. Totalt finns 48 öppna tillsynsärenden. Som effekt av arbetet bedöms regelefterlevnaden öka och miljöriskerna minska. Stora resurser har lagts för att hantera de pågående prövningarna rörande de stora bergtäkterna (Cementa, Svenska Mineral AB och Nordkalk). Detta är ett prioriterat arbete som kommer att fortsätta under många år framöver. Verksamheten kräver hög kompetens och omfattande resurser då det behövs en omfattande intern beredning med tvärspektoriella perspektiv. Cementprövningen har bevakats flitigt av nationell media och rönt internationell uppmärksamhet.

Såväl antal inkomna ansökningar om tillstånd för transport av avfall som antal anmälningar om transport av avfall har ökat under 2021. Antalet ansökningar om tillstånd till yrkesmässig överlåtelse av särskilt farliga kemikalier har också blivit fler än förväntat. Länsstyrelsen har handlagt 94 procent av ärendena inom målet för handläggningstid.

Länsstyrelsens arbete med miljöfarlig verksamhet bidrar till Agenda 2030 genom mål 3, 6, 7, 9, 11, 12 och 13.

Förorenade områden

Denna verksamhet finansieras till största delen av medel från Naturvårdsverket. Länsstyrelsen har under året arbetat mycket med tillsyn, dock har Länsstyrelsens arbete med pandemin gjort att planerat arbete inte kunnat genomföras till fullo då personal delvis fått andra covid-relaterade uppgifter. Inom efterbehandling av förorenade områden har Länsstyrelsen arbetat med att få till stånd utredningar vid ett flertal objekt. Tre utredningar är färdigställda inom riskklass 1 och 2, liksom en åtgärd inom riskklass 1. Länsstyrelsen har även föreläst för externa parter om kopplingen mellan arbetet inom förorenade områden och Agenda 2030.

Inom efterbehandlingsarbetet har undersökningar slutförts för två prioriterade objekt. En huvudstudie har påbörjats för ytterligare ett prioriterat objekt. För länets högst prioriterade objekt (Södervägs brädgård) har huvudmannen (Statens Geologiska Undersökningar) lämnat in en ansökan om åtgärdsförberedande undersökningar. Dialog har inletts med kommunen gällande expropriation av fastigheten för att framtida åtgärder ska vara möjliga att genomföra.

Länsstyrelsen har deltagit i framtagandet av ett nationellt handläggarstöd för att utreda ansvar (AU-tomaten). Handläggarstödet bedöms kunna vara ett stort stöd nationellt vid utredning av ansvar enligt 10 kap. miljöbalken. Länsstyrelsen har därmed både direkt och indirekt bidragit till att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar, både regionalt och nationellt. Inom bidragsarbetet har Länsstyrelsen lämnat in en ansökan om åtgärdsförberedande undersökningar för länets högst prioriterade objekt. Huvudstudier har färdigställts vid två av länets prioriterade förorenade områden. Inom tillsynen har Länsstyrelsen under året särskilt arbetat mot tre av länets större verksamhetsutövare, vilket resulterat i att ansvariga verksamhetsutövare genomfört

utredningar på fem delområden. Detta har hittills resulterat i en delsanering av en tidigare brandövningsplats. Länsstyrelsens arbete med förorenade områden bidrar till Agenda 2030 genom mål 3, 6, 11 och 12.

Resultatbedömning

Miljömål, Miljöövervakning och Cirkulär ekonomi

Årets arbete med miljömål, miljöövervakning och cirkulär ekonomi bedöms som **gott** utifrån de resurser som varit tillgängliga. Arbetet har varit påverkat av covid-19-relaterat arbete och personalrotation. Trenden var därför negativ, men förväntas återgå till en positiv trend.

Tillsynsvägledning

Resultatet bedöms som **gott** då det har utförts enligt plan. Tillsynsvägledningen har inte haft stöd av jurist under året, på grund av prioriterat pandemiarbete, vilket upplevs som en brist. Delvis har detta kompenseras med att bjuda in nationella myndigheter till vägledningsträffarna.

Samordning och ledning av det regionala arbetet avseende naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv, åtgärdsprogrammen för hotade arter, artbevarande, tätortsnära natur, lokala naturvårdsprojekt samt vilt- och rovdjursförvaltning

Stora delar av detta verksamhetsområde har ett **utvecklingsbehov**. Det är långa handläggningstider inom arbetet med markåtkomst, upprättande av bevarandeplaner och revidering av skötselplaner.

Andra områden inom verksamheten bedöms ha ett **gott** resultat. Arbetet med marint områdesskydd har en positiv trend och riktning i ett regionalt perspektiv genom ökad samverkan med olika berörda aktörer.

Resultatet av arbetet med inventeringar har genererat värdefull kunskap. Arbetet med stängsling, restaureringar, artinriktad skötsel och diverse friluftslivsåtgärder har gynnat många lokala entreprenörer, landsbygdens aktörer och det rörliga friluftslivet. I den samordnande rollen både internt och externt bedöms resultatet som gott inom målen för friluftslivet på grund av satsningar på kommunikation.

Prövning och tillsyn för skydd för naturen

På grund av det stora inflödet har handläggningstiden inom 12:6-samråd inte kunnat hållas inom målet. Länsstyrelsen nådde här 74 procent beslutade ärenden inom målet. Handläggningstiderna har även påverkats av stabsarbetet. Bedömningen blir därför: **utvecklingsbehov**.

Handlingsplan för Grön infrastruktur

Resultatet av arbetet med grön infrastruktur i år är **gott**. Det är dock ett långsiktigt arbete som har en lång väg kvar att gå.

Invasiva arter

På grund av personalomsättning på den terrestra delen under året bedöms området ha **utvecklingsbehov**. Gällande de akvatiska arterna är resultaten **gott** och trenden ökande.

Vattenverksamhet och uppdrag 1A8 och 1A9

Resultatet har varit **gott**. Att vissa ärenden inte klarats av inom handläggningstiden beror till stor del på att arbetet med pandemin prioriterats före ordinarie handläggning. Länsstyrelsen har prioriterat deltagande i samråd och tillståndsprövningar, inte minst prövningar av allmänna vattentäkter och bergtäktprövningar inklusive vattenverksamhet, med gott resultat beaktat den extra arbetsbelastning som följt av pandemi-hantering. Bidragsmedel till vattenhushållande åtgärder har prövats och förmedlats med **utmärkt** resultat.

Miljöfarlig verksamhet och Övrigt miljö & hälsoskydd

Länsstyrelsen har prioriterat deltagande i samråd och tillståndsprövningar, bland annat yttranden i stora täktprövningar, med **gott** resultat. Denna prioritering samt det beordrade stabsarbetet som flera miljöskydds-handläggare deltagit i med anledning av coronapandemin har medfört att tillsynen i delar genomförts på ett **otillfredsställande** sätt. Ärenden har handlagts med tillfredsställande kvalitet. Resultatet inom avfall och kemikalieprövning har varit **utmärkt**, trots ett ökat antal ärenden. Att så många ärenden klarats av inom handläggningstiden beror på att ärenden med mål för handläggningstiden har prioriterats före egen planerad tillsyn.

Föreorenade områden

Resultatet bedöms sammantaget vara **gott**. Under året har Länsstyrelsens arbete med pandemin haft en påverkan främst resursmässigt vilket har påverkat arbetet i viss mån och nedprioriteringar har behövts genomföras. Trots detta har arbetet inom föreorenade områden under 2021 bedrivits med stort fokus på tillsyn, tillsynsvägledning och bidragsarbete. Exempel på insatser under 2021 är färdigställande av huvudstudier med bidragsmedel för två av länets prioriterade objekt, att via tillsynen fått till stånd fem utredningar av delområden och genom tillsynsvägledning bidragit till det regionala och nationella arbetet med föreorenade områden.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
4§ p3 I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Länsstyrelseinstruktion
16§ Delegation för rennärringsfrågor	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1C4 Omarrondering i Dalarnas län	Regleringsbrev
1D3 Markärenden ovanför odlingsgränsen	Regleringsbrev
1D5 Hållbar rennäring	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd (gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreaturstöd, stöd till unga).
- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare inom landsbygdsprogrammet (kompensationsstöd, ersättning för ekologisk produktion eller till omställning, miljöersättning till betesmarker och slätterängar, skötsel av våtmark).
- Kontrollera alla ovanstående stödformer i fält samt även vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Handläggning av olika landsbygdsstöd: miljöinvesteringar inom jordbruk; investeringar inom jordbruk eller trädgård; jordbruks- och affärsutveckling; service, infrastruktur och attraktiv landsbygd.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet: arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin för att skapa nya jobb inom livsmedelskedjan; erbjuda kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ängs- och betesmarksinventering.
- Behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus i till exempel jordbruk, trädgård eller i växthus.
- Tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Ansvara regionalt för genomförandet av de fiskeripolitiska målen inkluderande yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvarar för olika fiskevårdsåtgärder.

- Dela ut fiskevårdsbidrag för till exempel biotopvård i rinnande vatten med mänsklig påverkan, utsättning av fisk, fiskevårdsplaner och fiskvägar.
- Hantera ersättning för sälskador på fisk och fiskeredskap samt investeringsstöd till fiskerinäringen för bland annat yrkesfiske.
- Handläggning av stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för *livsmedelskedjan* samt mål för tre strategiska områden – Regler och villkor, Konsument och marknad samt Kunskap och Innovation.

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för *fiskepolitiken* är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	20,4	19,8	20,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	13,2	11,1	11,3
Antal årsarbetskrafter män	7,2	8,7	9,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	5587	5788	5903
Antal beslutade ärenden	5313	6274	7230
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2117	2058	1866
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	20 421	20 238	21 611
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	361	734	1 266

Att antalet beslutade ärenden minskat 2021 jämfört med föregående år beror på att handläggningen nu är i fas; det vill säga färre ärenden för tidigare år följde med som ingående balans 2021 jämfört med både 2020 och 2019. Det gäller framförallt för miljöersättning för Betesmarker och slätterängar samt Vallodling.

Orsaken till minskningen av lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen är att tidigare tilldelade medel från Region Gotland för medfinansiering till Landsbygdsprogrammet 2014–2020 har använts upp under 2019 och 2020. För 2021 omfattar summan endast bidrag inom fiskevården.

Resultatindikatorer

De indikatorer som är framtagna för att mäta de nationella målen inom verksamhetsområdet har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas verksamhet. Relevanta indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Andel ekologisk brukad jordbruksmark	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾		*	24 %	22 %
Areal betesmarker och slätterängar	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²⁾		26 087 ha	26 352 ha	26 690 ha
Antal vattenbruk/fiskodlingar	Bidra med ökad produktionen av odlad fisk inom ramen för Livsmedelsstrategin	Tillstånd för och stöd till vattenbruk/fiskodling	Centrala vattenbruksregistret ⁴⁾		10	10	10

* Den här rutan ska lämnas tom, eftersom det inte finns färdig statistik för 2021 när det gäller ekologiskt brukad mark.

- 1) Jordbruksverkets statistikdatabas.
- 2) Jordbruksverkets statistikdatabas.
- 3) Länsstyrelsens register.
- 4) Jordbruksverkets register.

Andelen ekologiskt brukad jordbruksmark har ökat med 2 procent från år 2019 till 2020. Ökningen förklaras av ökad betesmarksareal, andelen ekologiskt odlad åkerareal har minskat med en procent mellan åren.

När det gäller arealen betesmark och slätterängar så har arealen minskat med cirka 300 hektar per år mellan 2019 och 2021 enligt uppgifterna i Jordbruksverkets statistikdatabas. I handläggningssystemet för jordbrukarstöden syns inte motsvarande minskning, vilket utan djupare analys är svårt att förklara.

Antalet vattenbruk/fiskodlingar ligger kvar på samma antal som förra året. Uppgiften gäller endast antalet aktiva vattenbruk. Det finns dessutom 30–35 vattenbruksföretag som inte är aktiva. På grund av pandemin har flera aktiviteter kopplade till främjandearbete av vattenbruket blivit nedprioriterade under året men länsstyrelsens ambition är att ta upp arbetet igen snarast möjligt.

Prestationer och effekter

EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2021–2027

Sedan 2018 finns ett länsrådsuppdrag om en länsstyrelsegemensam och sektorsövergripande arbetsgrupp för att samordna regleringsbrevsuppdraget om att bistå i Sveriges förberedelsearbete för den nya gemensamma jordbrukspolitiken 2021–2027. Gruppen arbetar i samverkan med Jordbruksverket och Näringsdepartementet. Arbetet har fortflöpt planenligt om än med korta planeringshorisonter. En del av arbetet har varit att tillsätta resurser till Jordbruksverkets uppdrag, men också att förankra förslag och sammanställa synpunkter knutet till övergångsåren och till förberedelsearbetet inför CAP 2023. Arbetsgruppen har informerat om det löpande arbetet, tillhandahållit informationsmaterial, samt producerat åtta interna nyhetsbrev som länsstyrelsemedarbetare kan prenumerera på.

Från och med augusti har länsstyrelserna ingått i Jordbruksverkets nya reformorganisation med medarbetare i arbetsgrupper, tvärfunktionella stödgrupper samt i en strategisk beredningsgrupp på chefsnivå. Under våren och sommaren har länsstyrelserna arbetat med att ta fram en egen ny organisation för sitt gemensamma arbete med införandet av den gemensamma jordbrukspolitiken. Genom det arbetet har länsstyrelserna gemensamt tillsatt en reformledare från och med slutet av oktober för att hålla ihop länsstyrelsernas arbete, samt tillsatt sju medarbetare till de tvärfunktionella stödgrupperna. I och med uppstarten av denna nya organisation har den tidigare länsstyrelsegemensamma och sektorsövergripande arbetsgruppen avslutat sitt arbete och lagts ned.

Under hösten har länsstyrelserna resurssatt 25 av Jordbruksverkets uppdrag som ska vara aktiva under 2022 för arbetet med införandet. Under 2021 har länsstyrelserna varit aktiva i 36 av Jordbruksverkets uppdrag.

Jordbrukarstöden

Den nationella tidsplanen med fastställda mål för 2021 för handläggning av jordbrukarstöden, SUSS-JBR, har följts. När det gäller miljöersättningarna, stödet till ekologisk produktion och kompensationsstödet inom landsbygdsprogrammet var 92 procent klara för utbetalning under december, målet var 90 procent. Direktstöden överträffade målet på 95 procent då 99 procent var klara och utbetalade under december månad. Kontrollarbetet har kunnat genomföras enligt plan, trots de restriktioner som den rådande pandemisituationen har medfört. Den sänkta kontrollfrekvensen har starkt bidragit till detta.

Länsstyrelsen i Gotlands län har under året handlagt återkravsärenden för åren 2015–2020. Arbetet startade i slutet av 2020 och har sedan fortsatt under våren och sommaren 2021. Totalt har 945 ärenden gällande direktstöd, miljöersättningar, ekologisk produktion och kompensationsstöd utretts. Det har resulterat i beslut om 531 återkrav från gotländska lantbruksföretag. Återkraven för samtliga stöd, åren 2015–2019, skulle enligt direktiv från Jordbruksverket vara handlagda och beslutade i augusti 2021 vilket också uppnåddes. De återstående ärendena, nio ärenden på grund av kända fel och två överklagade ärenden, var utredda men inte möjliga att besluta inom augusti.

Landsbygdsstöden

Målet för handläggningstider av landsbygdsstöden har inte nåtts. Det beror främst på att ansökningar om stöd ackumulerats i väntan på besked om nya medel för övergångsåren 2021–2022.

När det gäller ansökningar om utbetalning inom landsbygdsstöden når Länsstyrelsen i Gotlands län målet för handläggningstid för företagsstöd och miljöinvesteringar. För dessa ligger måluppfyllelsen på 93 respektive 91 procent. För projektstöden ligger måluppfyllelsen på 58 procent. Detta beror på att utbetalningar till Länsstyrelsens egna projekt har prioriterats ned till förmån för externa sökande.

Livsmedelsstrategin och kompetensutveckling

Inom ramen för landsbygdsprogrammet har det externa samarbetsprojektet ”Operation Matbyrå” pågått under 2021, med sikte på att avslutas 2022. Projektets parter är Gotland Grönt Centrum AB, Tillväxt Gotland och LRF. Målsättningen är att projektet ska ge förutsättningar för en näringslivsdriven organisation som erbjuder företagen inom mat- och livsmedelssystemet olika tjänster. Behovet har identifierats i Gotlands mat- och livsmedelsstrategi 2015–2025. För att stärka genomförandet av strategin i sin bredd har länsstyrelsen och Region Gotland under 2021 format en styrgrupp. Den leds av företrädare för mat- och livsmedelsnäringarna. Länsstyrelsen, Region Gotland och Uppsala universitet Campus Gotland kommer fortsatt ha en aktiv roll. Länsstyrelsens roll i relation till Region Gotlands roll har under året förändrats till att mestadels ha fokus på uppföljning. Styrgruppen och aktörernas rollfördelning med hänsyn till organisationernas olika tillgång till resurser för arbetet kommer att tydliggöras ytterligare under 2022 då handlingsplanen också ska revideras.

Rådgivning, information och kompetensutveckling till lantbrukare har påverkats av rådande pandemi. Färre aktiviteter har kunnat genomföras och aktiviteter som genomförts har haft begränsat deltagarantal. Aktiviteter har också med kort varsel fått ställas in. För Greppa Näringens del är dessutom bristen på rådgivarkompetens hos konsultföretagen ett problem som gör att önskade satsningar på områdena vatten, energi och klimat inte varit möjliga att genomföra. Inom Ett rikt odlingslandskap har viss rådgivning kunnat göras, inom området restaureringar av betesmarker påverkas motivationen hos lantbrukarna av avsaknaden av möjligheter att söka restaureringsstöd under 2021–2022. Länsstyrelsen har under året inte haft medel att använda för att arbeta med området Skapa nya jobb.

Behörighetsutbildning

Behörighetsutbildningarna fick genomföras med prioriteringar på att de vars behörighet gick ut 2021 fick sin utbildning. Kurserna genomfördes för 60 personer, men med endast åtta deltagare per tillfälle. Några som behövde grundkursen på fyra dagar hänvisades till digitala kurser i andra län.

Fiske och vattenbruk

Inom området fiske och vattenbruk har Länsstyrelsen trots pågående pandemi genomfört de uppdrag och aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse i ovan nämnda mål samt i egna framtagna styrdokument. Arbetet har till 75 procent finansierats av projektmedel från Havs- och vattenmyndigheten.

Länsstyrelsen har aktivt arbetat tillsammans med lokala fiskare och andra berörda myndigheter med att bidra till livskraftiga fiskbestånd, ett hållbart fiske och fungerande ekosystem. Särskilt fokus har legat på det småskaliga yrkesfisket. Länsstyrelsen har även i samarbete med andra län verkat för ett ökat konsumtionsfiske inom det pelagiska systemet genom ekonomiskt stöd, samverkan och dialog med Havs- och vattenmyndigheten.

Arbetet med att restaurera länets vattendrag har trots pandemin kunnat utföras i motsvarande grad som innan pandemin startade. Länsstyrelsen har även utfört ett antal egna LOVA-projekt med fiskevårdsinriktning samt lämnat bidrag till fiskevårdsåtgärder. Dessa har finansierats av bidrag från 1:11-anslaget från HaV.

Intern samverkan har lett till gemensamma tillsynsbesök inom vattenbruket. Arbetet inom samförvaltningsgruppen för fiskeförvaltningsfrågor i länet har lett till att ett förslag skickats in till Havs- och vattenmyndigheten om fångstbegränsningar för arten havsöring och att ett fångstrapporteringsystem ska inrättas med Gotland som pilotlän. Inom gruppen har det även etablerats ett samarbete om miljöövervakningen av fisk i ett antal vattendrag. Samarbetet leder till en ökad kunskap om olika fiskarter och en ökad förståelse av behovet av eventuella framtida förvaltningsåtgärder. Samarbetet bidrar till att leva upp till barnperspektivet då det involverar en av särskolorna i länet där elever som deltar får lära sig om olika fiskarters livshistoria och hur de kustnära ekosystemen fungerar.

Länsstyrelsen har även integrerat tvärperspektiven (5§ och 6§) samt perspektiv och mål inom Agenda 2030 genom att arbeta med förenklingar för företag (regelförenklingar fiske/vattenbruk) samt mål 14 i Agenda 2030 (särskilt delmål 14:4 och 14b).

Fisketillsynen är inriktad på att informera om gällande regelverk samt att kontrollera efterlevnad. Det är ett viktigt redskap för att uppnå fiskeförvaltningsmålen och ska ses som en del av fiskevården.

Tillsyn av jordbruksfastigheter

När det gäller tillsyn av jordbruksfastigheter upptäcktes allvarliga brister hos Skatteverket 2016. Effekter från det kvarstår. Rutinen vid bevakning av att jordbruksfastighet som övergår till att ägas av dödsbo avvecklas, bygger på att Skatteverket skickar en kopia på bouppteckningen till Länsstyrelsen. Skatteverket har underlåtit att skicka underrättelse i ett stort antal ärenden genom åren och sammantaget har Länsstyrelsen

haft drygt 130 ärenden att hantera på grund av ovan angivna skäl sedan år 2016. Idag är det nio ärenden kvar att slutföra av dessa. I fem av dessa har förelägganden vid äventyr av vite om avveckling inte sker, gått ut till dödsbodelägare under 2021. I ett ärende är lagfart ansökt men uppskov meddelats från lantmäteriet. I ett ärende är den senaste godkända lagfarten från 1918 vilket inneburit problem för nuvarande trolig ägare att få igenom en lagfart. Justitiekanslern har reagerat på Länsstyrelsens redovisning för 2019 och 2020 och gick 2021 ut till samtliga länsstyrelser för att höra om fler län har upptäckt brister i underrättelser från Skatteverket.

Stöd i Havs- och fiskeriprogrammet

Inom Havs- och Fiskeriprogrammet når Länsstyrelsen målet avseende handläggningstid för alla ansökningar, såväl ansökningar om stöd som ansökningar om utbetalning. Måluppfyllelsen uppgår till 100 procent för samtliga ärenden.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att arbetet med jordbrukarstöden har haft ett **utmärkt** resultat och att arbetet med landsbygdsprogrammet har haft ett **gott** resultat. Länsstyrelsen bedömer arbetet med den regionala livsmedelsstrategin som **gott** genom att myndigheten har bidragit till ett tydligare och starkare strategiskt samarbete mellan berörda parter. Det finns dock **utvecklingsbehov** avseende uppföljningsarbetet kring mat- och livsmedelsstrategin och bemanningsbalans avseende handläggning av landsbygdsprogrammet.

Länsstyrelsen gör bedömningen att resultatet för tillsyn av jordbruksfastigheter i grunden är bra. Det finns dock ännu **utvecklingsbehov** avseende Skatteverkets underrättelser om bouppteckningar där jordbruksfastigheter ägs av dödsbon. Ett alternativ skulle vara att i stället inhämta uppgifterna från lantmäteriet.

Länsstyrelsen gör bedömningen att fiske- och vattenbruksverksamhetens övergripande resultat enligt ovan bedöms som **gott** utifrån givna förutsättningar. Länsstyrelsen gör även bedömningen att årets resultat fortsatt bidrar till en positiv trend och riktning gällande utvecklingen av ett hållbart fiske, vattenbruk och fiskevård.

Uppgifter och uppdrag enligt länsstyrelseinstruktionen och regleringsbrevet har således fått avsedda effekter på länets areella näringar. Länsstyrelsen har bra handläggningstider med de förutsättningar som Jordbruksverkets system ger och har en god dialog med länets aktörer inom verksamhetsområdet.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
1C5 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck m.m.	Regleringsbrev
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen.

- Övergripande inom de ovan nämnda områdena stärka samverkan mellan myndigheter, kommuner, regioner, civilsamhällets organisationer och andra aktörer.
- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Vi har också ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samarbete och samverkan med kommuner, regioner och andra aktörer i arbetet med att utveckla föräldraskapsstöd.
- Samordning och stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet, skapa kunskapsunderlag (som till exempel könsuppdelad statistik) samt stödja kommuner, myndigheter, föreningar och andra organisationer i deras jämställdhetsarbete.
- Ansvar för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverkan och samordning om mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetspråk samt rasism i arbetslivet.
- Samordning och samverkan när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser, vilket omfattar insatser för ensamkommande barn, mottagande och etablering av nyanlända, samhällsorientering för nyanlända, tidiga insatser för asylsökande, bidrag för att utveckla kapacitet och beredskap i mottagandet av nyanlända samt bidrag för flyktingguider och familjekontakter.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud. Detta gäller dock inte Gotland då Region Gotland valt att inte arbeta med personliga ombud.
- Ansvar för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Nedanstående punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för *folkhälsopolitiken* är att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

- Målet för *alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT)* är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk. Den nationella ANDT-strategin är vägledande i detta arbete.
- Målet för *jämställdhetspolitiken* är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för *mänskliga rättigheter* är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Det nationella målet för *funktionshinderspolitiken* är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för *politik mot diskriminering* är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för *integrationspolitiken* är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot *spelberoende* är att minska skadeverkningsarna av överdrivet spelande.
- Målet för *kriminalpolitiken* är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet och verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	4,9	5,0	5,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,8	4,8	4,7
Antal årsarbetskrafter män	0,1	0,2	0,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	47	50	62
Antal beslutade ärenden	40	41	68
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	1	1
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	5 588	5 463	6 045
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	19	295	338

Förändrade bidragskostnader beror främst på att uppdraget med mäns våld mot kvinnor nu finansieras på ramanslag och därmed har mindre ekonomiska medel jämfört med tidigare år då uppdraget hade medel för att stödja externa projekt. Detta är också en förklaring till att antalet ärenden minskat. Förändrade verksamhetskostnader kan delvis förklaras av färre personal och att tjänst inte återbesatts.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter

Utöver mål och uppdrag formulerade i länsstyrelseinstruktion, regleringsbrev, övriga uppdrag och förordningar är verksamhetens mål att integrera sakområden inom social hållbarhet för att öka förmågan att genomföra samordnade insatser med Agenda 2030 som ram. För att uppnå målet genomförs insatser främst med stöd av strategier och handlingsplaner. Utgångspunkten i arbetet är att verka för att nationella mål får genomslag i länet, att på olika sätt regionalisera den statliga politiken och synliggöra Länsstyrelsens roll, att främja dialog och samverkan mellan myndigheter och andra aktörer i länet samt att bidra till genomförandet av de globala målen för hållbar utveckling. Länsstyrelsen samordnar och leder ett antal olika regionala samverkansforum varav ett är det övergripande Forum för social hållbarhet. Målet med samverkan är att stärka länets förmåga att genomföra samordnade insatser, var för sig eller tillsammans. Ansvar för forumet har under året överlämnats till Region Gotland, där det nya forumet har som syfte att inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin ta fram mål och insatser för område social välfärd. Länsstyrelsen genomför kontinuerlig verksamhetsutveckling och samordnar tvärssektoriella insatser, där en del insatser återfinns i respektive sakområdes årliga handlingsplan.

ANDT och spel

I samverkan med Polismyndigheten, Region Gotland och RF SISU – Gotland har ett samarbete inletts för att implementera en metod som syftar till att uppnå en trygg och drogfri träningsmiljö på gymnanläggningar. Länsstyrelsen samordnar arbetet. Metoden används över hela landet och att arbeta utifrån en kunskapsbaserad metod bidrar till att arbetet blir strukturerat och systematiskt. Länsstyrelsen har tillsammans med Region Gotland implementerat metoden ”ANDT-coach” vilken syftar till att utbilda och öka kunskapen om droger hos olika yrkesgrupper som möter ungdomar. En utbildningsomgång har genomförts och insatserna avser att fortsätta under kommande år.

Länsstyrelserna har gemensamt tagit fram ett flertal stödmaterial för olika målgrupper, såväl inom uppdraget om spel om pengar som en faktafilm om hälsoeffekter av cannabisanvändning på olika språk. Länsstyrelserna har också gemensamt genomfört digitala arrangemang för kompetensutveckling för olika målgrupper vilket möjliggör en större tillgänglighet för kunskapspåfyllnad.

Brottsförebyggande samordning

Det brottsförebyggande arbetets huvudsakliga inriktning handlar framförallt om samverkan, informations-spridning och att ge process- och praktiknära stöd knutet till kunskaps- och problembaserat arbete i länet. Arbetet har främst drivits i samverkan med strateger hos Region Gotland och kommunpoliserna. En förutsättning för ett effektivt brottsförebyggande arbete är struktur och långsiktighet. För att uppnå ett strukturerat långsiktigt arbete har olika prioriterade områden varit fokus för arbetet. Ett av dessa prioriterade områden är att vidareutveckla det strategiskt långsiktiga brottsförebyggande arbetet. Resultatet av arbetet har bidragit till en förbättrad struktur för samverkan mellan olika verksamheter i länet.

Ytterligare prioriterade områden har varit att vidareutveckla interna och externa samarbeten och belysa det brottsförebyggande arbetet tillsammans med andra sakområden. Fler samarbeten har påbörjats med bland annat ANDTS-områden samt samverkan om förebyggande insatser kring män våld mot kvinnor. Vidare har även internt samarbete om kulturarvsbrott och med området samhällsplanering genomförts. Utöver den interna kunskapsdelningen mellan sakområdena har samarbetena dessutom bidragit till att förutsättningar för fortsatt samverkan mellan Länsstyrelsen och externa verksamheter inom flera områden vidareutvecklats. Ytterligare ett prioriterat område har varit samverkan med brottsförebyggande samordnare inom polisregion Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms län. Länsstyrelsen har bidragit med kunskap i utvecklingen av polisregion Stockholms trygghetsmätning. Trygghetsmätningen är ett viktigt redskap för att belysa brott- och trygghetsfrågor i Gotlands län. Samverkan har även givit möjlighet att byta information, bredda perspektiv och ge kunskapspåfyllnad för ett utvecklat regionalt och lokalt brottsförebyggande arbete.

Exempel på konkret och praktisknära samverkan är arbetet med att stödja det lokala operativa samverkansforumet OSF, strategisk samverkan kring länets lokala problembild tillsammans med Region Gotland och kommunpolis och kontinuerlig kunskapsspridning av nationellt eller lokalt brottsförebyggande arbete. Ytterligare exempel på praktisknära stöd är samarbetet i länet kring införandet av metoden 100% ren hårdträning.

Jämställdhet

Länsstyrelsen har under året gjort en större uppföljning av länets jämställdhetsstrategi, som ett underlag för eventuell revidering inför strategins två avslutande år. Uppföljningen visar att arbetet med strategin hittills haft goda effekter på kunskapsläget i länet samt att jämställdhet blivit en prioriterad fråga hos många verksamheter. Intervjuade aktörer pekar särskilt på vinsterna i att ha fått tillgång till nätverk och samtalspartners. Däremot ses hittills mycket små effekter på måluppfyllelse vad gäller de jämställdhetspolitiska delmålen, och strategins utformning gör det också svårt att direkt koppla insatser till kvantitativa effekter. Länsstyrelsen avser utifrån detta fortsätta utveckla arbetet med strategin i riktning mot mera av problemformulering och metodstöd, både avseende det interna arbetet med Länsstyrelsens jämställdhetsintegrering och avseende det stöd som ges till externa aktörer. *I avsnittet om integrering av sektorsövergripande områden finns mer information om det interna arbetet.*

Arbetet med att ge stöd till myndigheter med jämställdhetsintegreringsuppdrag har utvecklats och breddats och samtliga myndigheter som finns representerade regionalt har erbjudits sådant stöd. Utöver de tre myndigheter som sedan tidigare finns representerade i det nätverk Länsstyrelsen sammankallar specifikt för frågan har ytterligare fem myndigheter visat intresse för att ingå i samverkan och arbetet kommer fortsätta utvecklas under nästa år.

Nationella minoriteter

Länsstyrelsen arbetar aktivt för att öka kompetensen gällande minoritetsspråken. Ett resultat är att rättighetsbärare kan använda finska vid muntliga och skriftliga kontakter med myndigheten. Planering och genomförande av programmet på Almedalsbiblioteket under Förintelsens minnesdag är ett exempel på en etablerad samverkan mellan Länsstyrelsen och flera aktörer i länet. I samband med minnesdagen genomförs en kulturaktivitet i syfte att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kultur.

Arbetet med uppdraget nationella minoriteter har, som mycket annan verksamhet, påverkats av utvecklingen av covid-19. Sverigefinska föreningen är en av de aktörer som deltar i samverkansforum Forum för social hållbarhet. Under året genomförde Länsstyrelsen en utvärdering av de insatser som genomförts inom ramen för plattformen. Resultatet är positivt men synliggör också att det finns ett behov av ökad kunskap om minoritetsfrågor.

Mänskliga rättigheter

Länsstyrelsen ska integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering. Det rättighetsbaserade arbetet synliggörs i styrdokument och planer. 2020 togs en ny policy för lika villkor fram. Policyn inkluderar myndighetens målsättning med verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter. Styrdokumentet utgör ett stöd till chefer och medarbetare för att nå uppsatta mål.

Det interna arbetet med mänskliga rättigheter har som föregående år fokuserats på krishantering inom samhällsstörningen covid-19-pandemin. Verksamhetsstödet har bidragit till att människorättskompetens har funnits som en resurs inom staben för att stödja stabens funktioner med det rättighetsbaserade arbetssättet.

Länsstyrelsen genomför kontinuerligt kartläggning och analys av de texter och bilder som publicerats på lansstyrelsen.se/gotland. Under perioden juni-november 2021 publicerades 103 nyhetsartiklar. Årets analys visar att de medvetna val som gjorts resulterat i en god balans mellan könen, där 51 procent av de som uttalar sig i texterna är män och 49 procent är kvinnor.

Länsstyrelsen ger stöd till Region Gotland och länets aktörer, dels i form av insatser inom ramen för den regelbundet återkommande mötesplattformen för mänskliga rättigheter, dels genom processtöd och workshoppar i framtagandet av strategier och planer för ett rättighetsbaserat arbetssätt.

Plattformen Forum för social hållbarhet, som har mänskliga rättigheter och Agenda 2030 som ram, har sedan 2018 samordnats och letts av Länsstyrelsen. Syftet med forumet är att utifrån det statliga helhetsperspektivet öka förståelsen för hur olika perspektiv inom social hållbarhet hör ihop samt öka kunskapen mellan aktörer om varandras uppdrag och nuläge. Vid varje möte beskrivs temats koppling till FN:s konventioner om mänskliga rättigheter. Forumet leds av länsrådet och deltagande aktörer är statliga myndigheter, Region Gotland, näringsliv, trossamfund och civilsamhällets organisationer. Under året har en träff anordnats med tema Summering och utvärdering av forum och fortsatt arbete genom den Regionala utvecklingsstrategin – Vårt Gotland 2040. Region Gotland har därefter som planerat övertagit ansvaret för att leda samverkan vidare genom forumet.

Barnrätt

Barnets rättigheter har under året aktualiserats i flertalet sammanhang och i samband med regional samverkan, framförallt inom ramen för uppdrag inom jämställdhet, integration och funktionshinder. Länsstyrelsen har arbetat med stöd i form av rådgivning till externa aktörer och kunskapshöjande insatser.

Länsstyrelsen har därutöver spridit information i länet om konferenser, utbildningar och metoder i syfte att stödja ett barnrättsbaserat arbetssätt och tillämpningen av barnets rättigheter. Bland annat har den digitala konferensen *Barns rätt att komma till tals*, arrangerats av Barnombudsmannen tillsammans med länsstyrelserna i samband med barnkonventionens dag. Syftet med konferensen var att bidra med ökad teoretisk och praktisk kunskap om hur man kan tillämpa barnkonventionens artikel 12.

Dialog har även förts med Region Gotland om behov av riktat stöd, vilket kommer att vara en prioritet under nästkommande år i form av utbildning och forum för erfarenhetsutbyten.

I avsnittet om integrering av sektorsövergripande områden finns mer information om det interna arbetet.

Funktionshinderpolitik

Enhetschefen för social hållbarhet har under årets första månader varit länsstyrelsernas kontaktchef för uppdraget och därefter även medverkat i ett nationellt nätverk för handläggare.

Konferensen Nationell samling: Internationella funktionshindersdagen 2021 har med intern och regional spridning resulterat i ökad kunskap om ledning och styrning av funktionshinderpolitiken, demokrati och inflytande, effekter och lärdomar av pandemin, upphandling för tillgänglighet och universell utformning samt funktionshinderpolitik och integration. Regional utbildning Ojämligt och ojämsätt – Hälsa och ekonomi hos kvinnor och män med funktionsnedsättning har med föreläsningar om struktur för dialog och samråd, könsskillnader, hinder och coroneffekter samt ekonomiska konsekvenser av funktionsnedsättning och kronisk sjukdom bidragit till ökad kunskap inom funktionsrätt och jämställdhet. Flera tvärsektorieella kunskapshöjande insatser har genomförts i samverkan med Länsstyrelsen i Västra Götalands län, bland annat inom universell utformning av samhällsbyggnadsprocessen och mäns våld mot kvinnor. Länsstyrelsen har därutöver spridit information i länet om utbildningar, arbetssätt och metoder samt finansierat utbildningen Nationell samling.

Föräldraskapsstöd

Länsstyrelsen har under året verkat för en utökad samordning och integrering av föräldraskapsstödet i andra sakområden inom social hållbarhet så som jämställdhet, ANDT, integration och brottsförebyggande arbete. I stödet till föräldraskapsstödjande aktörer i länet har samverkan initierats med flera civilsamhällesorganisationer som önskar utveckla föräldraskapsstöd i sina verksamheter. Länsstyrelsen har under året prioriterat att i olika sammanhang sprida information och material i syfte att stödja aktörer att stärka barnrättsperspektivet, jämlikhet och jämställdhet i sitt arbete. En digital nationell konferens, anordnad av myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MfoF) tillsammans med bland annat länsstyrelserna, med tema *Hur kan föräldraskapsstöd bidra till jämlikhet i hälsa* har erbjudits aktörer i länet. Syftet med konferensen var att bidra med kunskap, inspiration och möjlighet till erfarenhetsutbyte för yrkesverksamma och beslutsfattare som möter föräldrar med barn i skolåldern.

Integration

Länsstyrelsen har gjort en regional uppföljning av mottagandet i länet, samverkan och den regionala integrationsstrategin. En rapport med underlag från ett tiotal gruppintervjuer liksom könsuppdelad statistik som kommer att färdigställas och spridas under 2022 ska ligga till grund för kommande års strategiska arbete. Uppföljningen är också ett stöd vid framtagande av mål och insatser i den Regionala utvecklingsstrategins genomförandeprogram för social välfärd. Uppföljning har även gjorts kring användande av nationell samhällsinformation på olika språk med resultat som påvisar behov av ökad kunskap om webbplatsen informationsverige.se.

Samverkan i länet har stärkts då struktur för Integrationsråd har förändrats och nu även inkluderar företrädare för civilsamhällets organisationer. Insatser inom Länsstyrelsens interna handlingsplan för integrationsstrategin har till stor del genomförts och Länsstyrelsens roll som samordnande aktör har förstärkts genom anordnande av länsträffar med olika teman.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens roll som samordnande aktör inom ett flertal sakområden inom social hållbarhet har stärkts genom att såväl interna som externa samarbeten har vidareutvecklats och breddats till att involvera fler aktörer. Arbetet inom social hållbarhet har genomförts i bred samverkan, internt och externt, och beslutade styrdokument har genomförts, följts upp och bidragit till att identifiera och tillgodose regionala behov. Länsstyrelsen bedömer sammantaget att arbetet bedrivits med **gott** resultat och att utvecklingen för området är fortsatt positiv.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3E1 Systematisk användning och analys av data och statistik	Regleringsbrev
2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med systematisk användning och analys av data och statistik

Syftet med uppdraget under 2021 har varit att utöka antalet medverkande länsstyrelser och etablera en mer systematisk användning och analys av data och statistik som kan användas i verksamhetsutveckling och uppföljning, för att bidra till högre effektivitet i myndigheterna.

Genom att skapa förutsättningar för en gemensam förståelse av läget ökas förmågan att fatta mer välgrundade beslut och vidta samordnade åtgärder för att på ett effektivt sätt bedöma verksamhetens riktning framåt. Under året har utvecklingsarbetet fokuserat på att anpassa datalager och applikationer för visualisering av lägesbilder och verksamhetsstatistik kopplat till indikatorer och nyckeltal för deltagande län. Därutöver var målet också en anpassning av infrastrukturen som uppfyller kraven för IT-standarder och dataskydd för alla länsstyrelser.

Bedömningen är att de målen som satts upp för 2021 är uppfyllda och grunden för ett mottagande av ytterligare länsstyrelser data är etablerad. Förutsättningar för synergier med andra centrala utvecklingsuppdrag där användning och analys av data och statistik är central för uppdragen har skapats. Därtill har förmågan till jämförbarhet mellan länen geografiska lägesbilder och indikatorer ökat. Måluppfyllelse bedöms därför vara god.

Information av väsentlig betydelse

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen.

Regeringens uppdrag till länsstyrelserna under pandemin har bland annat omfattat att:

- Löpande upprätta samlade lägesbilder med anledning av covid-19
- Bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna tillgången till skyddsutrustning och annat sjukvårdsmaterial
- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19
- Bistå regionerna med genomförandet av vaccinationen mot covid-19 inom sina respektive geografiska områden
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, råd och riktlinjer som utfärdats för att minska smittspridning av det virus som orsakar sjukdomen covid-19
- Samordna, stärka och utveckla kommunikationsinsatserna till allmänheten med anledning av coronapandemin
- Ge stöd och råd till kommunerna gällande tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen
- Ta fram förslag på insatser vid olika smittspridningsscenarier av det virus som orsakar sjukdomen covid-19
- Tillsyn enligt nya tillfälliga pandemilagen covid-19
- Uppdrag att redovisa och vidareutveckla formerna för regional och lokal samverkan inför eventuella smittutbrott av covid-19
- Uppdrag till länsstyrelserna att i samarbete med regionerna bistå i arbetet att nå en högre vaccinationstäckning mot covid-19

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds universitet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet är gott och studien visar att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 gäller en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Enligt lagen kan regeringen och myndigheter besluta om begränsningar och åtgärder för att förhindra smittspridning. Länsstyrelserna är utsedda till tillsynsmyndigheter och har i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följs. Tillsyn bedrivs genom information, rådgivning och tillsynsbesök. Verksamheter som omfattats av länsstyrelsernas tillsyn är allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, platser för fritids- och kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och platser för privata sammankomster. Tillsynen bedrivs där den bedöms minska smittspridningen i störst omfattning. I första hand strävar länsstyrelserna efter att verksamheter ska rätta till eventuella brister frivilligt men om de inte genomför de åtgärder som krävs kan länsstyrelserna fatta beslut om vitesföreläggande. Länsstyrelsen i Dalarnas län har i uppdrag att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete. Varje länsstyrelse rapporterar regelbundet hur tillsynsarbetet fortskrider i länet och utifrån länens återkoppling tar Länsstyrelsen i Dalarnas län fram en gemensam nationell rapport som lämnas till Regeringskansliet.

Sedan lagens ikraftträdande den 10 januari 2021 har tillhörande föreskrifter förändrats utifrån aktuellt smittläge, ofta och med kort varsel. På grund av den snabbt föränderliga lagstiftningen har länsstyrelsernas inriktning varit att först möta verksamhetsutövarnas informationsbehov och bistå med rådgivning och sedan vid behov följa upp med övriga tillsynsåtgärder så som platstillsyn. Den 29 september 2021 upphävdes

Folkhälsomyndighetens föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna sattes i beredskapsläge med bibehållen kapacitet för att återigen bedriva tillsyn om smittläget försämrades och föreskrifter meddelades. Den 1 december 2021 återinfördes föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna åter började bedriva tillsynsarbete i större skala.

Av länsstyrelsernas regelbundna redovisning till Regeringskansliet har det framgått hur länsstyrelserna anpassat tillsynsarbetet efter smittspridningens utveckling och de områden där länsstyrelserna identifierat störst brist på efterlevnad. Länsstyrelsen har även redogjort för vilka eventuella tillämpningsproblem som har identifierats i tillsynsarbetet och vid behov lämnat förslag på hur de identifierade problemen skulle kunna lösas. Länsstyrelserna har i stor utsträckning informerat verksamhetsutövare om gällande regler och bistått med rådgivning, vilket har gett god effekt för efterlevnaden. Vid påtalade brister har de flesta verksamhetsutövare valt att åtgärda bristerna redan vid tillsynsbesöket och i övriga fall har länsstyrelserna kunnat kräva att smittskyddsåtgärder vidtas genom föreläggande.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Beviljad Låneram i Riksgälden	6 000	6 000	13 000	12 300	6 000
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	4 023	5 253	3 652	3 872	4 117
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	6 000	6 000	6 000	6 000	8 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	210	0	1 517	1 769
Ränteintäkter Räntekonto	0	0	0	0	0
Räntekostnader Räntekonto	0	-1	-58	-90	-49
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	11 150	11 150	12 000	12 000	8 000
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	472	526	136	131	210
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	7 512	9 363	11 140	11 895	12 188
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	2 250	2 250	2 310	2 000	1 666
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	2 608	2 626	2 301	2 271	2 086
Antal årsarbetskrafter	130	126	120	123	114
Medeltal anställda ¹⁾	139	137	132	135	126
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 250	1 159	1 219	1 126	1 099
Årets kapitalförändring	26	-76	15	-38	24
Balanserad kapitalförändring	-381	-304	-319	-584	-608

1) Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

2) Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 008 Länsstyrelsen i Gotlands län	1 879	1 876	1 918	1 834	2 248
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 008 Länsstyrelsen i Gotlands län	0	0	0	134	308
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap 06 02 004 002 Totalförsvarsprojektet i Gotlands län	0	0	242	240	-
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap 06 02 004 002 Totalförsvarsprojektet i Gotlands län	0	0	30	0	-
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 008 Regionala tillväxtåtgärder	5	18	137	137	137
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 008 Regionala tillväxtåtgärder	0	0	0	0	24

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande/intecknade åtaganden	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 008 Länsstyrelsen i Gotlands län	2 340	1 611	1 808	-134	-308
Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 008 Länsstyrelsen i Gotlands län	-	-	-	-	-
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap 06 02 004 002 Totalförsvarsprojektet i Gotlands län	633	246	-30	240	-
Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande: Utgiftsområde 06 Försvar och samhällets krisberedskap 06 02 004 002 Totalförsvarsprojektet i Gotlands län	-	-	-	-	-
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional tillväxt 19 01 001 008 Regionala tillväxtåtgärder	0	0	89	2	-24

Kommentar till tabellerna sammanställning över väsentliga uppgifter

Anslagssparande i utgiftsområde 01 år 2021 beror främst på lägre förbrukning i vissa verksamheter. Bland större kostnadsminskningar kan nämnas uteblivna tjänsteresor och minskad representation. Den stora skillnaden mot budgeten är högre förbrukning av inomstatliga bidrag (sakanslag) och i och med det, även ökade OH-intäkter från sakverksamheten än väntat.

Anslagssparande i utgiftsområde 06 år 2021 beror på att insatser som skulle genomföras under året har utgått på grund av pandemin.

Skillnad mellan budget och utfall av avgifter som får disponeras beror på inställd turistsäsong vid Gotska Sandön på grund av restriktioner till följd av pandemin.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	År 2019: Ack. utfall	År 2020: Utfall intäkter	År 2020: Utfall kostnader	År 2020: Netto utfall	År 2021: Budget intäkter	År 2021: Utfall intäkter	År 2021: Budget kostnader	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto budget	År 2021: Netto utfall	År 2021: Ack. Utfall
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-304	152	228	-76	100	48	100	23	0	25	-356
Summa offentligrättsliga avgifter	-304	152	228	-76	100	50	100	24	0	26	-355

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	År 2019: Ack. utfall	År 2020: Utfall intäkter	År 2020: Utfall kostnader	År 2020: Netto utfall	År 2021: Budget intäkter	År 2021: Utfall intäkter	År 2021 Budget kostnader	År 2021: Utfall kostnader	År 2021: Netto budget	År 2021: Netto utfall	År 2021: Ack. Utfall
Resurssamordning	0	374	374	-0	30	422	30	422	0	0	0
Summa avgift uppdragsverksamhet	0	374	374	-01	30	422	30	422	0	0	0

Kommentar till tabeller avgiftsbelagd verksamhet

Kommentarer avgiftsbelagd verksamhet: Den avgiftsfinansierade verksamheten inom djurskyddsområdet klarar inte att finansieras med de avgifter som tas ut av djurhållarna. Arbetet med detta är resurskrävande och avgifterna är relativt låga och betalningsförmågan är låg vilket leder till stor andel kundförluster och ackumulerade underskott inom denna verksamhet.

Kommentar avgifter uppdragsverksamhet: Utfall av intäkter är högre jämfört med budget och det beror på högre medverkan inom resurssamordning.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2019–2021

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2021	År 2020	År 2019
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	3 521	1 751	1 777
201 Allmänna val	83	25	238
25 Trafikföreskrifter	220	307	205
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	4 443	4 797	4 539
30 Regional tillväxt	1 042	1 554	3 784
34 Infrastrukturplanering	328	374	310
40 Hållbar samhällsplanering och boende	2 373	2 433	1 685
41 Stöd till boende och energiåtgärder	25	167	125
42 Energi och klimat	4 532	6 165	5 525
43 Kulturmiljö	5 537	5 157	6 120
45 Samhällsskydd och beredskap	15 584	16 610	19 455
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	6 601	5 403	7 029
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	54 056	40 183	35 331
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 711	2 180	2 178
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	4 028	3 554	3 380
54 Mineralfyndigheter	17	0	7
55 Miljöfarlig verksamhet	2 545	2 657	2 730
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	90	131	128
57 Förorenade områden, efterbehandling	1 453	1 592	1 797
58 Restaurering	122	298	34
60 Lantbruk och landsbygd	12 635	13 291	13 877
62 Fiske	1 878	1 524	2 150
70 Folkhälsa	1 706	1 705	1 639

Verksamhetsområde	År 2021	År 2020	År 2019
80 Jämställdhet	1 000	1 165	1 399
81 Nationella minoriteter	0	7	25
82 Mänskliga rättigheter	406	407	744
85 Integration	766	579	573
10 Myndighetsövergripande verksamhet	12 153	11 342	11 187
11 Administration och intern service	23 435	21 619	19 893
99 Resurssamverkan ²⁾	313	278	22
20-85 Summa produktion	127 703	114 018	116 782
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl resurssamverkan	163 291	146 979	147 863
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	163 605	147 257	147 885

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämförs med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. Och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2019–2021

Ökningen av kostnader för övrig förvaltning är en effekt av att Länsstyrelsen under året byggt upp en intern organisation för pandemitillsyn.

Andelen årsarbetskrafter inom energi och klimat har minskat jämfört med föregående verksamhetsår. Detta avspeglar tilldelad budget för uppdragen inom regleringsbrevet samt att några fleråriga projekt avslutats under 2022.

Ökning av kostnader för området Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden är en följd av ökade bidrag.

Ökade kostnader för administration och intern service hänger samman med att antal årsarbetskrafter ökat samt ett ökat behov av stöd kopplat till verksamheten.

Tabell B1, B2 – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2021

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	3 521	2,16%	1 312	3,70%	4 833	2,96%
201 Allmänna val	83	0,05%	35	0,10%	118	0,07%
25 Trafikföreskrifter	220	0,13%	97	0,27%	318	0,19%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	4 443	2,72%	1 824	5,14%	6 267	3,84%
30 Regional tillväxt	1 042	0,64%	293	0,83%	1 335	0,82%
34 Infrastrukturplanering	328	0,20%	142	0,40%	470	0,29%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	2 373	1,45%	1 031	2,91%	3 405	2,09%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	25	0,02%	11	0,03%	36	0,02%
42 Energi och klimat	4 532	2,78%	1 084	3,06%	5 616	3,44%
43 Kulturmiljö	5 537	3,39%	1 799	5,08%	7 336	4,50%
45 Samhällsskydd och beredskap	15 584	9,54%	5 758	16,24%	21 342	13,08%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	6 601	4,04%	2 221	6,27%	8 822	5,41%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	54 056	33,10%	7 595	21,43%	61 651	37,79%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	2 711	1,66%	1 200	3,39%	3 911	2,40%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	4 028	2,47%	1 724	4,86%	5 752	3,53%
54 Mineralfyndigheter	17	0,01%	8	0,02%	25	0,02%
55 Miljöfarlig verksamhet	2 545	1,56%	1 088	3,07%	3 633	2,23%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	90	0,06%	40	0,11%	131	0,08%
57 Förorenade områden, efterbehandling	1 453	0,89%	513	1,45%	1 966	1,21%
58 Restaurering	122	0,07%	54	0,15%	176	0,11%
60 Lantbruk och landsbygd	12 635	7,74%	5 286	14,91%	17 921	10,98%
62 Fiske	1 878	1,15%	622	1,75%	2 500	1,53%
70 Folkhälsa	1 706	1,05%	758	2,14%	2 465	1,51%
80 Jämställdhet	1 000	0,61%	433	1,22%	1 433	0,88%
81 Nationella minoriteter	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
82 Mänskliga rättigheter	406	0,25%	180	0,51%	587	0,36%
85 Integration	766	0,47%	338	0,95%	1 104	0,68%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	12 153	7,44%				
11 Administration och intern service	23 435	14,35%				

LÄNSSTYRELSEN GOTLANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
99 Resurssamverkan ²⁾	313		139		453	
20-85 Summa produktion	127 703	78,21%	35 449	100,00%	163 152	100,00%
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	79 696					
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	163 291	100,00%			163 152	100,00%
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	163 605				163 605	

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2021

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)
113-115 Samkostnad nivå 1 – Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	17 601	22,09%
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 – Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	5 833	7,32%
100-109 Samkostnad nivå 3 – Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	12 153	15,25%

¹⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

Verksamhetsområde	2021 ÅA totalt	2021 ÅA kvinnor	2021 ÅA män	2020 ÅA totalt	2019 ÅA totalt
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾					
201 Allmänna val					
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	4,0	2,4	1,5	1,3	1,2
201 Allmänna val	0,1	0,1	0,0	0,0	0,3
25 Trafikföreskrifter	0,3	0,3	0,0	0,4	0,3
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	6,0	4,3	1,8	6,9	6,1
30 Regional tillväxt	0,8	0,1	0,7	1,1	2,7
34 Infrastrukturplanering	0,5	0,3	0,2	0,5	0,4
40 Hållbar samhällsplanering och boende	3,1	2,5	0,6	3,2	2,3

LÄNSSTYRELSEN GOTLANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Verksamhetsområde	2021 ÅA totalt	2021 ÅA kvinnor	2021 ÅA män	2020 ÅA totalt	2019 ÅA totalt
41 Stöd till boende och energiåtgärder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
42 Energi och klimat	3,3	2,7	0,6	5,7	4,8
43 Kulturmiljö	6,0	4,0	2,0	6,2	6,2
45 Samhällsskydd och beredskap	16,6	11,0	5,6	17,1	13,8
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	6,6	4,9	1,8	6,0	6,7
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	25,3	12,8	12,6	21,6	19,1
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	4,1	2,7	1,4	3,2	3,4
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	5,5	3,9	1,6	5,0	4,7
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	3,3	1,6	1,7	3,4	3,7
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2
57 Förorenade områden, efterbehandling	1,6	1,6	0,0	1,9	1,8
58 Restaurering	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
60 Lantbruk och landsbygd	18,7	13,1	5,6	17,9	18,5
62 Fiske	1,8	0,1	1,6	1,9	2,2
70 Folkhälsa	2,3	2,2	0,1	2,1	1,9
80 Jämställdhet	1,1	1,1	0,0	1,5	1,6
81 Nationella minoriteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
82 Mänskliga rättigheter	0,6	0,6	0,0	0,5	0,9
85 Integration	1,0	1,0	0,0	0,8	0,7
10 Myndighetsövergripande verksamhet	8,7	5,3	3,4	8,9	8,3
11 Administration och intern service	7,7	5,8	1,8	7,8	8,1
99 Resurssamverkan	0,4	0,4	0,0	0,4	0,1
Lä20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	112,9	73,4	39,5	108,7	103,8
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	129,2	84,6	44,7	125,3	120,2
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	129,6	84,9	44,7	125,7	120,3

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämställs med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20-21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

Under året har Länsstyrelsen haft flest årsarbetskrafter inom områdena Krishantering och skydd mot olyckor, Skydd av områden och arter, Förvaltning och skötsel av skyddade områden och Lantbruk och landsbygd. Störst ökning mot föregående år har skett inom Skydd av områden och arter och Förvaltning och skötsel av skyddade områden med 3,7 åa vilket beror på riktade medel till området.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)	År 2019 totalt (tkr)	År 2019 per ÅA (kr)
Intern representation	25	195	26	210	85	703
Extern representation	82	633	106	846	409	3398

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D – Representation

Representationen ligger kvar på föregående års låga nivå till följd av fortsatt pandemi.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2021	År 2020	År 2019
Lokalkostnader (tkr), VÅS 103 ²⁾	Residens	1504	1407	1390
Lokalyta (m ²)	Residens	989	989	989
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1520	1423	1406
Lokalkostnader (tkr), VÅS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	7555	7408	6576
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	3786	3786	3646
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1995	1957	1804
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	58	59	55
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	29	30	30
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	3134	3134	3134
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	24	25	26
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	9058	8815	7967

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biutor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell E – Lokaler

Inga förändringar jämfört med förra året avseende lokalytor eller hyreskontrakt.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2021

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	34	73	113	171	49	3
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	17	146	580	722	21	1
201 Allmänna val	0	15	1	16	0	0
25 Trafikföreskrifter	8	103	36	133	14	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	28	907	271	1 177	29	0
30 Regional tillväxt	6	3	3	6	6	1
34 Infrastrukturplanering	10	16	0	15	11	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	32	415	12	422	37	0
41 Stöd till boende och energiåtgärder	193	25	0	187	15	0
42 Energi och klimat	26	31	18	32	43	3
43 Kulturmiljö	183	706	51	725	215	2
45 Samhällsskydd och beredskap	57	76	41	95	79	18
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	72	95	35	121	81	13
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	168	146	434	397	351	24
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	94	476	19	487	102	3
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	53	125	16	141	53	5
54 Mineralfyndigheter	1	1	0	2	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	31	125	19	115	60	5
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	6	60	0	66	0	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	32	12	6	30	20	4
58 Restaurering	1	1	0	1	1	0
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	2 884	5 575	12	5 313	3 158	2 117
62 Fiske	11	50	16	69	8	0
70 Folkhälsa	3	11	5	11	8	0
80 Jämställdhet	0	5	3	5	3	0
81 Nationella minoriteter	0	1	0	1	0	0
82 Mänskliga rättigheter	1	3	5	8	1	0

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
85 Integration	8	5	9	15	7	0
10-85 Totalt antal ärenden	3 959	9 207	1 705	10 483	4 372	2 199
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>						
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>						

¹⁾ Under 2021 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2021 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell F – Redovisning av ärenden

En ökad komplexitet i stödsystemet samt behovet av hårda prioriteringar i Jordbruksverkets utveckling av IT-systemen har under innevarande programperiod inneburit en ökad resursåtgång i Länsstyrelsens handläggnings- och kontrollarbete. IT-systemet för handläggning har under 2021 utvecklats ytterligare vilket gjort att fler ärenden har kunnat handläggas klart. Emellertid kvarstår vissa moment som vi tvingats hantera manuellt utanför IT-systemet, vilket varit resurskrävande och ökat risken för fel.

Länsstyrelsen i Gotlands län tog 2021 emot 1 352 SAM-ansökningar. En SAM-ansökan består vanligtvis av ansökan om olika stödformer och betalas ut i flera omgångar. Det medför att en enskild SAM-ansökan genererar flera beslut. Inför 2021 kvarstod delar av handläggningen från 2015–2020 års jordbrukarstöds-ansökningar vilket inneburit ökade kostnader. Under 2021 har Länsstyrelsen fattat 5 053 utbetalningsbeslut för stödår 2015–2021.

Regeringen beslutade den 24 september 2020 om att ställa Jordbruksverkets godkännande som utbetalande organ för utgifter från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden under prövning. Anledningen var att EU-kommissionen och Ekonomistyrningsverket hade konstaterat brister hos Jordbruksverket när det gäller resultat av kontroller på plats. Kontrollresultat har efter kontroll på plats inte överförts till utbetalningarna via IT-systemet utan det har krävts manuellt hanterade avdragsmallar. Avdragsmallarna har konstaterats vara bristfälliga vilket bland annat berott på brister i indata och handläggningsrutiner. En annan konstaterad brist som lett till prövningen är att återkrav från och med stödår 2015 ännu inte hade kunnat hanteras.

Länsstyrelsen har under 2021 lagt resurser på att förbättra kvaliteten på avdragsmallarna. Detta arbete har skett i samarbete med Jordbruksverket. Under senare delen av 2020 öppnade Jordbruksverket upp funktionalitet i IT-systemet för att göra återkrav på tidigare felaktiga utbetalningar. Länsstyrelsen har lagt stora resurser på att klara målet om att 100 procent av uppkomna återkrav för stödåren 2015–2019 ska vara beslutade senast den 5 september 2021 vilket var en förutsättning för att klara prövningen av Jordbruksverkets godkännande som utbetalande organ. Länsstyrelsen har under 2021 beslutat om återkrav för 531 ärenden och beslutat om nedsättning av återkrav för 389 ärenden. Måluppfyllelsen för andelen beslutade återkrav för Länsstyrelsen är 99,5 procent.

Genom ett gott samarbete mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna har prövningen lyfts. Den 23 september 2021 avslutades prövningen för återkraven och den 25 november 2021 avslutades prövningen för avdragsmallarna.

Tabell G – Överklagade beslut

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	3	171	2
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	0	722	0
201 Allmänna val	0	16	0
25 Trafikföreskrifter	2	133	2
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	9	1 177	1
30 Regional tillväxt	0	6	0
34 Infrastrukturplanering	0	15	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	35	422	8
41 Stöd till boende och energiåtgärder ⁴⁾	9	156	6
42 Energi och klimat	0	32	0
43 Kulturmiljö	2	725	0
45 Samhällsskydd och beredskap	0	95	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	3	121	2
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	2	397	1
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	14	487	3
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	0	141	0
54 Mineralfyndigheter	0	2	0
55 Miljöfarlig verksamhet	2	115	2
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0	66	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	0	30	0
58 Restaurering	0	1	0
60 Lantbruk och landsbygd	5	150	3
62 Fiske	0	64	0
70 Folkhälsa	0	11	0
80 Jämställdhet	0	5	0
81 Nationella minoriteter	0	1	0
82 Mänskliga rättigheter	0	8	0

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
85 Integration	0	15	0
10-85 Totalt antal ärenden	86	5 284	2
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>			

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2021, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2021.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2021 dividerat med antalet beslut under år 2021.

⁴⁾ Antalet beslut skiljer sig åt från antalet beslut i tabell F beroende på att registreringen och definitionen av beslutsdatum i integrationen med Boverkets ärendehanteringssystem fungerar på ett annat sätt än i ärendehanteringssystemet Platina

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	3	2	67
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning			
201 Allmänna val			
25 Trafikföreskrifter	2	0	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	10	1	10
30 Regional tillväxt			
34 Infrastrukturplanering			
40 Hållbar samhällsplanering och boende	51	7	14
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1	1	100
42 Energi och klimat			
43 Kulturmiljö	2	0	0
45 Samhällsskydd och beredskap			
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	3	0	0
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	2	0	0
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	10	3	30
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	4	0	0
54 Mineralfyndigheter			
55 Miljöfarlig verksamhet	2	1	50
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd			
57 Förorenade områden, efterbehandling			
58 Restaurering			
60 Lantbruk och landsbygd	4	2	50

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
62 Fiske			
70 Folkhälsa			
80 Jämställdhet			
81 Nationella minoriteter			
82 Mänskliga rättigheter			
85 Integration			
10-85 Totalt antal ärenden	94	17	18
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>			

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2021.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2021 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2021 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2021.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Merparten av ärenden som ändrats i högre instans under året består av ärenden inom hållbar samhällsplanering och boende (41 procent).

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2019–2021	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	100	99	100	15	6	13
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	100	100	22	11	2
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	97	99	99	22	18	19
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	83	68	83	103	126	91
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	80	73	73	96	107	106
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	60	38	92	160	90	78
505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	100	44	50	128	203	188
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	74	79	78	39	33	31
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	78	67	*	30	15	15

LÄNSSTYRELSEN GOTLANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2019–2021	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	76			71		
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	100			28		
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	83	100	78	25	18	26
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	92	100	81	9	13	15
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5, 6)}	180	16	100		287	69	
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{5, 6)}	180		47			872	
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	65	95		153	79	
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Företagsstöd ^{5, 6)}	180						
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Projektstöd ^{5, 6)}	180						
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - Företagsstöd ^{6, 7)}	120	93	98		59	38	
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}	120	58	100		105	45	
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	91	92		61	40	
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{6, 7)}	120		x			x	
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{6, 7)}	120						
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	100	100		17	26	
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	100	100		11	9	

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell I – Handläggningstider

Ansökan om stöd inom landsbygdsprogrammet

Länsstyrelserna har under 2020 och fram till mars 2021 då programändring 7 i landsbygdsprogrammet skedde haft medelsbrist för ansökningar i nära nog samtliga delbudgetar. Vid programändring 7 tillfördes landsbygdsprogrammet ytterligare medel i flera stöd och ytterligare medel och nya satsningar tillfördes i programändring 8 under hösten. Under 2020 och början av 2021 har således ärendebalanser ackumulerats i väntan på besked om nya budgetar för övergångsåren 2021-2022 och det har fått negativa effekter på målen för handläggningstid. Utvidgade obligatoriska handläggningsrutiner kommer att visa sig i längre handläggningstider även framöver.

Ansökan om utbetalning inom landsbygdsprogrammet

Länsstyrelserna har kunnat fokusera på handläggning av utbetalningar eftersom få ansökningar om stöd kunde handläggas i början av året på grund av budgetbrist. Handläggningstiderna har generellt god måluppfyllnad men nya mera omfattande handläggningsrutiner som beslutades under hösten 2021 riskerar att öka handläggningstiderna 2022, jämfört med föregående år.

602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd

Under år 2021 har fyra ansökningar om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - projektstöd beslutats. Målet avseende handläggningstid nås inte för något av ärendena, det vill säga en måluppfyllelse på 0 procent och med en genomsnittlig handläggningstid på 324 dagar. Anledningen till denna långa handläggningstid är att Länsstyrelsens interna ansökningar har prioriterats ned till förmån av externa ansökningar.

622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Företagsstöd

Under år 2021 har en ansökan om stöd från Fiskerifonden - företagsstöd beslutats. Måluppfyllelsen är 100 procent med en genomsnittlig handläggningstid på 53 dagar.

622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Projektstöd

Under år 2021 har en ansökan om stöd från Fiskerifonden - projektstöd beslutats. Måluppfyllelsen är 100 procent med en genomsnittlig handläggningstid på 91 dagar.

622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden - Företagsstöd

Under år 2021 har tre ansökningar om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – företagsstöd beslutats. Måluppfyllelsen för dessa ärenden är 100 procent med en genomsnittlig handläggningstid på 63 dagar.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (TKR)

	2021	2020	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	65 805	64 828	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	7 512	9 363	2
Intäkter av bidrag	90 310	72 952	3
Finansiella intäkter	3	37	4
Summa	163 630	147 180	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-95 013	-89 434	5
Kostnader för lokaler	-9 624	-10 089	6
Övriga driftkostnader	-57 461	-46 239	7
Finansiella kostnader	-12	0	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 494	-1 495	9
Summa	-163 605	-147 257	
Verksamhetsutfall	26	-76	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2 608	2 626	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-2 608	-2 626	
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	4 019	4 973	11
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	21 647	17 819	12
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	0	15	13
Lämnade bidrag	-25 666	-22 806	14
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	26	-76	15

Balansräkning

TILLGÅNGAR (TKR)	2021-12-31	2020-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Summa	0	0	
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	855	1 154	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3 233	4 151	
Summa	4 088	5 306	16
Utlåning			
Summa	0	0	
Varulager m.m.			
Summa	0	0	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	184	18	17
Fordringar hos andra myndigheter	5 214	3 803	18
Övriga kortfristiga fordringar	597	600	19
Summa	5 996	4 421	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	2 214	2 412	
Upplupna bidragsintäkter	9 936	12 344	
Övriga upplupna intäkter	78	148	
Summa	12 228	14 904	20
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	126	801	
Summa	126	801	21
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	31 121	20 157	22
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	436	242	23
Summa	31 557	20 398	
Summa tillgångar	53 995	45 830	

KAPITAL OCH SKULDER (TKR)	2021-12-31	2020-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	65	65	
Donationskapital	37	38	
Balanserad kapitalförändring	-381	-304	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	26	-76	
Summa	-253	-278	24
Fonder			
Summa	0	0	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	143	0	25
Övriga avsättningar	526	404	26
Summa	669	404	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	4 023	5 253	27
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0	28
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	3 558	3 679	29
Leverantörsskulder	3 460	4 442	30
Övriga kortfristiga skulder	1 596	1 434	31
Depositioner	436	242	32
Summa	13 073	15 049	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	8 875	6 835	
Oförbrukade bidrag	31 631	23 820	
Summa	40 506	30 655	33
Summa kapital och skulder	53 995	45 830	

Anslagsredovisning

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överföringsbel opp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivnet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbel opp	NOT
Utgiftsområde 1									
Rikets styrelse									
01 05 001 008 Länsstyrelsen i Gotlands län	1 611	62 651	-25	0	0	64 237	-61 897	2 340	34
Utgiftsområde 6									
Försvar och samhällets krisberedskap									
06 02 004 002 Totalförsvarsprojekt i Gotlands län	781	8 214	0	0	-535	8 460	-7 827	633	35
Utgiftsområde 19									
Regional tillväxt									
19 01 001 008 Regionala tillväxtåtgärder	0	100	0	0	0	100	-100	0	36
Summa	2 392	70 965	-25	0	-535	72 797	-69 824	2 973	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkoms	NOT
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	500	781	
2537 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	1 700	1 713	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	20	44	
2714 05 Brott mot utlänningslagen, sanktionsavgifter	30	70	
Summa	2 250	2 608	10

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2022.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2021 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
- ”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor till och med brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderas i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Noter till resultaträkning

Noter till resultaträkningen

Not 1	Intäkter av anslag	2021	2020
	01 05 001 000 Förvaltningsanslag	59 328	59 510
	06 02 004 002 Totalförsvarsprojekt i Gotlands län	6 377	4 975
	19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	100	343
	Summa intäkter av anslag	65 805	64 828
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
	Offentligrättsliga avgifter	64	171
	Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	6 622	8 038
	Intäkter av andra ersättningar	826	1 155
	Summa	7 512	9 363
	<i>Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av</i>		
	Intäkter uthyrning	825	684
	Intäkter utbildning/konferenser	159	254
	Intäkter konsultuppdrag	5 306	6 878
	Intäkter övriga 4 § avgifter	332	221
		6 622	8 038

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bland annat i anslagsredovisningen och externa medel gentemot andra myndigheter.

Intäkter av uthyrning består av kontorslokaler på Visborgsallén i Visby. Intäkter av konsultuppdrag är lägre jämfört med 2020 och består i huvudsak av ängs- och betesinventering, arbete med bildande av nationalpark Bästeträsk, arbete inom miljö- och vattenenhetens verksamhet och samordning av skogsbrandsberedskap.

Not	3 Intäkter av bidrag	2021	2020
	Bidrag från statliga myndigheter	90 113	72 324
	varav		
	<i>Riksantikvarieämbetet</i>	1 862	1 664
	<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	462	262
	<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	360	122
	<i>Länsstyrelsen i Kronobergs län</i>	0	13
	<i>Länsstyrelsen i Stockholms län</i>	57	46
	<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	17 678	13 871
	<i>Socialstyrelsen</i>	79	62
	<i>Lunds universitet</i>	9	0
	<i>Länsstyrelsen i Västra Götalands län</i>	91	0
	<i>Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut</i>	168	134
	<i>Skogsstyrelsen</i>	460	190
	<i>Sjöfartsverket</i>	108	108
	<i>Naturvårdsverket</i>	53 997	37 243
	<i>Sveriges lantbruksuniversitet</i>	-15	2
	<i>Statens jordbruksverk</i>	2 109	2 881
	<i>Post- och telestyrelsen</i>	217	281
	<i>Fortifikationsverket</i>	85	85
	<i>Försvarsmakten</i>	-359	-257
	<i>Regeringskansliet</i>	0	6
	<i>Statens energimyndighet</i>	99	1 917
	<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	1 981	4 230
	<i>Tillväxtverket</i>	2 341	3 598
	<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	8 282	5 421
	Bidrag från övriga	197	628
	varav bidrag från EU:s fonder		
	Summa	90 310	72 952

Ökningen av bidrag är högre jämfört med 2020 eftersom mer medel tillförts myndigheten inom främst naturvårdens verksamhet och tillfälliga medel via Länsstyrelsen i Örebro län med anledning av uppdrag kopplade till pandemin.

Not	4 Finansiella intäkter	2021	2020
	Räntekonto i Riksgälden	0	0
	Övriga finansiella intäkter	3	37
	Summa	3	37

Finansiella intäkter är lägre jämfört med 2020 då myndigheten erhöll ränta i ersättning i mål enligt

Not	5 Kostnader för personal	2021	2020
	Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-63 083	-60 276
	<i>varav</i>		
	<i>Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)</i>	<i>-571</i>	<i>-413</i>
	Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för	-31 931	-29 158
	Summa	-95 013	-89 434

Kostnader för personal är högre jämfört med 2020 och det beror på att myndigheten har haft fler anställda under året.

Not	6 Kostnader för lokaler	2021	2020
	Kostnader för lokaler	-9 624	-10 089

Kostnader för lokaler är något lägre jämfört med 2020 och det beror på lägre utgifter för hyra av verkstadslokaler i naturvårdens verksamhet, lägre elkostnader, och lägre utgifter för städning av sanitetslokaler i naturreservaten.

Not	7 Övriga driftskostnader	2021	2020
	Övriga driftskostnader	-57 461	-46 239

Driftkostnader är högre jämfört med 2020 och det beror på högre utgifter för inköp av övriga tjänster, datatjänster, konsulttjänster och övriga varor.

Not	8 Finansiella kostnader	2021	2020
	Räntekostnader i Riksgälden	0	-1
	Övriga finansiella kostnader	-12	1
	Summa	-12	0

Dröjsmålsränta och förseningsavgifter på leverantörsfakturor.

Not	9 Avskrivningar och nedskrivningar	2021	2020
	Avskrivningar och nedskrivningar	-1 494	-1 495

Not 10 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2019	2020	2021	2021
	utfall intäkter	utfall intäkter	budget intäkter	utfall intäkter
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål				
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	440	645	500	781
2537 Miljöskyddsavgift	1 674	1 683	1 700	1 713
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter varav	18	22	20	44
<i>Tillstånd till transport av avfall och farligt avfall m.m.</i>	14	18		37
<i>Anmälan om transport av avfall och producentansvar</i>	4	4		7
- Avgifter enligt avfallsförordningen	18	22		44
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	169	275		70
2714 Sanktionsavgifter	169	0	30	0
2714 Brott mot utlänningslagen	0	275		70
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	2 301	2 626		2 608

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Not 11	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2021	2020
	01 05 001 000 Förvaltningsanslag	2 569	2 527
	19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	0	20
	06 02 004 002 Totalförsvarsprojekt i Gotlands län	1 450	2 426
	Summa	4 019	4 973

Not 12	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2021	2020
	Från myndighet		
	Riksantikvarieämbetet	9 323	6 549
	Länsstyrelsen i Dalarnas län	20	25
	Länsstyrelsen i Örebro län	19	301
	Skogsstyrelsen	6	0
	Naturvårdsverket	7 231	3 966
	Post- och telestyrelsen	62	58
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	0	70
	Tillväxtverket	803	239
	Havs- och vattenmyndigheten	4 183	6 611
	Summa	21 647	17 819

Ökningen jämfört med 2020 består av medel till främst naturvårdens verksamhet och en ökning av bidragsutbetalningar inom uppdraget kulturmiljöåtgärder.

Not 13	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2021	2020
	Region Gotland	0	15
	Summa	0	15

Not 14 Lämnade bidrag	2021	2020
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-12 960	-12 232
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-12 706	-10 574
Summa Lämnade bidrag	-25 666	-22 806
<i>inom verksamhetsområden</i>		
<i>Jakt och viltvård</i>	-1 169	-836
<i>Allmänt och övergripande inom regional tillväxt</i>	-2 575	-2 527
<i>Regional projektverksamhet</i>	0	-20
<i>Kommunikationsplanering</i>	-62	-58
<i>Allmänt och övergripande inom energi och klimat</i>	0	-27
<i>Energi- och klimatstrategiskt arbete</i>	-803	-127
<i>Fornminnen</i>	-44	-372
<i>Byggnadsvård</i>	-8 507	-5 315
<i>Fornminnes- och kulturlandskapsvård</i>	-744	-701
<i>Kultuhistoriskt värdefulla miljöer</i>	-28	-160
<i>Övning och utbildning</i>	0	-70
<i>Övriga ärenden inom krishantering och skydd mot olyckor</i>	-1 450	-2 426
<i>Miljömål</i>	-5 044	-3 857
<i>Tillsynsvägledning</i>	-293	-234
<i>Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)</i>	-1 692	0
<i>Förvaltning och skötsel av skyddade områden</i>	-6	-63
<i>Allmänt och övergripande inom vattenverksamhet</i>	0	-460
<i>Dricksvattenförsörjning</i>	-2 229	-3 314
<i>Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön</i>	-113	-113
<i>Övriga ärenden inom vattenverksamhet</i>	266	0
<i>Efterbehandling av förorenade områden</i>	-793	-1 095
<i>Stöd till lantbruksutvecklingsåtgärder</i>	0	-106
<i>Stöd till fisket</i>	-181	-464
<i>Fiskevård och fritidsfiske</i>	-179	-165
<i>Främjande insatser inom folkhälsoområdet</i>	-19	0
<i>Jämställdhetsfrågor</i>	0	-250
<i>Frågor inom mänskliga rättigheter</i>	0	-30
<i>Integrationsfrågor</i>	0	-15
	-25 666	-22 806
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		

Not 15 Årets kapitalförändring	2021	2020
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	26	-76
Semesterlöne- och löneskuld	0	407
Årets minskning av semesterlöneskulden från 2008 som finansieras av anslag	0	-407
Summa verksamhetsutfall	26	-76
Uppbörd		
Transfereringar		
Summa transfereringar	0	0
Summa årets kapitalförändring	26	-76

Noter till balansräkning

Not 16 Materiella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	4 693	3 888
Årets anskaffning	33	805
Utgående anskaffningsvärde	4 726	4 693
Ingående avskrivningar	-3 539	-3 314
Årets avskrivningar	-332	-226
Utgående avskrivningar	-3 871	-3 539
Bokfört värde	855	1 154
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	16 370	14 600
Årets anskaffning	244	2 145
Årets försäljning, utrangering	-380	-376
Utgående anskaffningsvärde	16 233	16 370
Ingående avskrivningar	-12 218	-11 324
Årets avskrivningar	-1 162	-1 270
Årets försäljning, utrangering	380	376
Utgående avskrivningar	-13 000	-12 218
Bokfört värde	3 233	4 151
Pågående nyanläggningar		
Bokfört värde	0	0
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	4 088	5 306

Not 17 Kundfordringar	2021-12-31	2020-12-31
Kundfordringar - utomstatliga	184	18
Summa	184	18
Not 18 Fordringar hos andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	2 257	1 706
Mervärdesskatt	2 958	2 097
Summa	5 214	3 803
Not 19 Övriga kortfristiga fordringar	2021-12-31	2020-12-31
Uppbördsfordringar	597	599
Övriga kortfristiga fordringar	0	1
Summa	597	600
Not 20 Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	2 016	2 055
Övriga förutbetalda kostnader	197	358
Summa förutbetalda kostnader	2 214	2 412
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	9 936	12 344
<i>varav</i>		
Länsstyrelsen i Jönköpings län	222	4
Länsstyrelsen i Stockholms län	0	4
Sveriges lantbruksuniversitet	0	8
Statens jordbruksverk	8 936	10 701
Tillväxtverket	779	1 627
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
Totala upplupna bidragsintäkter	9 936	12 344
Övriga upplupna intäkter	78	148
Summa periodavgränsningsposter	12 228	14 904

Upplupna bidragsintäkter är lägre än 2020 och det beror på att rekviderade medel inkommit till myndigheten.

Not 21 Avräkning med statsverket	2021-12-31	2020-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-599	0
Redovisat mot inkomstitel (-)	-2 608	-2 626
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	2 609	2 027
Fordringar/skulder avseende uppbörd	-597	-599
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	232	745
Redovisat mot anslag (+)	7 927	7 764
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-7 603	-8 276
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	556	232
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 611	-1 809
Redovisat mot anslag (+)	61 897	62 443
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-62 626	-62 246
Återbetalning av anslagsmedel (+)	1	0
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 340	-1 611
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	0	407
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-407
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	2 779	3 757
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	97 082	70 448
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-102 348	-77 676
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	4 994	6 250
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	2 507	2 779
Summa utgående balans avräkning med statsverket	126	801

Not 22 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
Räntekonto i Riksgälden	31 121	20 157

Not 23 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	436	242

Avser deponerade hyror.

24 Förändring av myndighetskapitalet

	Stats- kapital	Dona- tions- kapital	Balanserad kapital- förändring, anslags- finansierad verksamhet	Balanserad kapital- förändring, avgifts- belagd verksamhet	Balanserad kapital- förändring, bidrags- finansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2020	65	38	0	-304	0	-76	-278
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	-304	0	-76	-381
Ingående balans 2021	65	38	0	-304	0	-76	-278
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	-76	0	76	0
Årets förändring							
<i>varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	26	26
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	26	26
Utgående balans 2021	65	38	0	-381	0	26	-253

Not		2021-12-31	2020-12-31
25	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	Ingående avsättningar	0	0
	Årets pensionskostnader	242	0
	Årets pensionsutbetalningar	-100	0
	Utgående avsättning	143	0
26	Övriga avsättningar		
	Lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	404	338
	Årets förändring/avsatt under året	187	178
	Nyttjat under året	-65	-112
	Utgående balans	526	404
	Omstruktureringsåtgärder		
	Årets förändring	0	0
	Summa övriga avsättningar	526	404
	Myndigheten bedömer att cirka 125 tkr kommer att användas under det närmaste räkenskapsåret.		
27	Lån i Riksgäldskontoret		
	Ingående balans	5 253	3 652
	Under året upptagna lån	276	3 087
	Årets amorteringar	-1 506	-1 487
	Utgående balans	4 023	5 253
	Beviljad låneram	6 000	6 000
28	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret		
	Beviljad kreditram	6 000	6 000

Not 29	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
	Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	1 655	2 029
	Lagstadgade arbetsgivaravgifter	1 755	1 550
	Mervärdesskatt	148	100
	Summa	3 558	3 679

Not 30	Leverantörsskulder	2021-12-31	2020-12-31
	Leverantörsskulder	3 460	4 442

Not 31	Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
	Personalens källskatt	1 596	1 434
	<i>Bestående av</i>		
	Summa	1 596	1 434

Not 32	Depositioner	2021-12-31	2020-12-31
	Depositioner	436	242

Allt bedöms regleras inom 2022.

Not 33	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
	Upplupna kostnader		
	Upplupna löner, arvoden inkl social avg	397	572
	Upplupna semesterlöner inkl social avg	6 001	5 367
	Övriga upplupna kostnader	2 477	897
	Summa upplupna kostnader	8 875	6 835
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet	31 405	23 505
	<i>varav</i>		
	<i>Riksantikvarieämbetet</i>	264	1 508
	<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	36	197
	<i>Länsstyrelsen i Uppsala län</i>	614	614
	<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	6 670	5 328
	<i>Socialstyrelsen</i>	122	201
	<i>Lunds universitet</i>	223	138
	<i>Länsstyrelsen i Västra Götalands län</i>	45	0
	<i>Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut</i>	0	60
	<i>Skogsstyrelsen</i>	49	61
	<i>Naturvårdsverket</i>	12 095	6 741
	<i>Sveriges lantbruksuniversitet</i>	8	0
	<i>Post- och telestyrelsen</i>	48	84
	<i>Försvarsmakten</i>	3 753	1 822
	<i>Regeringskansliet</i>	30	30
	<i>Statens energimyndighet</i>	0	157
	<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	3 295	1 187
	<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	4 152	5 375
	Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
	- Inom tre månader	4 082	8 147
	- mer än tre månader till ett år	18 897	8 262
	- mer än ett år till tre år	8 426	5 631
	- mer än tre år	0	1 465
	Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	226	315
	<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
	Summa oförbrukade bidrag	31 631	23 820
	Övriga förutbetalda intäkter		
	Summa förutbetalda intäkter	0	0
	Summa periodavgränsningsposter	40 506	30 655

Noter till anslagsredovisning

Belopp i tkr

	Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
NOT 34	01 05 001 008 Länsstyrelsen i Gotlands län	Anslagskredit	1 879	0
		Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	1 879	2 340
		Kredit på räntekonto	6 000	0
		Låneram för anläggningstillgångar	6 000	4 023
		Finansiering av förvaltningskostnader hos Gotlands kommun	2 569	2 569
NOT 35	06 02 004 002 Krisberedskap, Totalförsvarsprojekt i Gotlands län	Anslagskredit	0	0
		Anslagsbehållning som disponeras	inget	633
		Anslagsposten får användas för genomförande av projektet om samverkan och organisation inom totalförsvaret i Gotlands län		
NOT 36	19 01 001 008 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Gotlands län	Anslagskredit	5	0
		Anslagsbehållning som disponeras	inget	0
		Uppföljning och utvärdering	100	100
		Beställningsbemyndigande	0	0

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Anders Flanking		
	Lön: 1 319 760	
	Bostadsförmån: 117 960	
	Övriga förmåner 41 175	
Länsråd		
AnnaMaria Bergholm Söder		
	Lön: 405 404	
	Övriga förmåner: 49 089	
Anders Malm	616 177	
Peter Molin	608 358	
Insynsråd		
Amréus, Lars	5 700	Styrelsen för Sida (ordf) Styrelsen för Arbetsgivarverket (ersättare)
Falke Perez, Juliana	5 700	Almi Företagspartner Uppsala Aktiebolag (ledamot) Hellström Gin AB (ordf)
Jansson, Olle	5 700	

Johansson, Håkan	5 700	Almi Företagspartner Gotland Aktiebolag (ordf) Destination Gotland AB (ordf) Gotland Capital Management AB (ordf) GotlandsResor AB (ordf) Gotlands Stuveri AB (ordf) Gotland Tankers AB (ledamot) Gotland Tech Development AB (ordf) Hansa Destinations AB (ordf) Stockholms Reparationsvarv AB (ordf)
Nypelius, Eva	5 700	Almi Företagspartner Gotland Aktiebolag (vice ordf) Gotlands näringslivs- och etableringsservice AB (ledamot) Gotlänningens Tryckeriaktiebolag (ledamot)
Risinger, Björn	3 800	Styrelsen för Arbetsgivarverket (ledamot)
Westerén, Hanna	3 800	
Viltförvaltningsdelegation		
Holmstedt, Gerty	975	
Johansson, Stefan	975	
Olofsson, Bernt	975	
Wallin, Ann Christin	975	

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Årsredovisningen är beslutad den 17 februari 2022.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Visby den 17 februari 2022

Anders Flanking

Landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p4	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p5	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
4§ p2	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar
4§ p4	I utpekade län vara förvaltande och attesterande myndighet för vissa program inom EU:s strukturfonder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p5	I utpekade län vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats enligt...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
4§ p6	I utpekade län vara ansvarig för kontroller enligt ...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av sektorsövergripande områden

LÄNSSTYRELSEN GOTLANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd
7§	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Samhällsskydd och beredskap
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd
16§	Delegation för rennäringsfrågor	Areella näringar
17§	Kampsportsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
19§	Fjälldelegation	Naturvård och miljöskydd

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Kulturmiljö	Alla län
1A6 Förerenade områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Cirkulär ekonomi	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla Län
1A8 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Berörda län
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
1B2 IT- incidenter	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Västra Götaland
1B3 Invasiva främmande arter	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter/ Naturvård, artbevarande m.m.	Alla län
1C1 Regionalt tillväxtarbetet och samverkan med regionerna	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län

LÄNSSTYRELSEN GOTLANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1C3 Förenkla för företag	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
1C4 Omarrondering i Dalarnas län	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Areella näringar	Dalarna
1C5 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck m.m.	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Östergötland
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D3 Markkändaren ovanför odlingsgränsen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D4 En hållbar rennäring och en gynnsambevarandestatus för stora rovdjur	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D5 Hållbar rennäring	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Berörda län
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
1E1 Struktur för återrapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Mål och återrapporteringskrav / E. Övrigt	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B5 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Kulturmiljö	Halland
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3E1 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Övrig redovisning	Södermanland
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Samhällsskydd och beredskap	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Hållbar samhällsplanering och boende

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2022-02-22	Lst Örebro
2.3 Redovisa antalet årsarbetskrafter	Organisationsstyrning	2021-03-15	Miljödepartementet
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Näringsdepartementet
3A2 Naturnära jobb	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-15	Näringsdepartementet
3A3 Energi- och klimatpolitiska målen	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Lst Dalarna redovisar till Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-04-15 2021-09-30 2022-02-28 2023-02-22	Dricksvatten Lst Jönköping redovisar till Näringsdepartementet Avloppsrening Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3A6 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A7 Kostnader för hantering av EU-stöden	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-02-01	Näringsdepartementet
3A8 Föregående års fisketillsyn	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)
3B1 Aktiviteter på demokratiområdet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B3 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B4 Planeringsunderlag för kulturmiljöer inom havsplanering	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-01-31	Lst Västra Götaland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B6 Civilt försvar och krisberedskap	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-10-31	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (kopia till Justitiedepartementet)
3B7 Restaurering och anläggning av våtmarker	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3B8 Regionala arbetet med friluftspolitiken	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B10 Naturvård m.m.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)

LÄNSSTYRELSEN GOTLANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
3B11 Förutsättningar för vilda pollinatörer i landskapet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B12 Skydd av tätortsnära natur	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-09-30	Lst Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet
3B13 Förslag på Natura 2000-områden för gräsäl	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-09-30	Havs- och vattenmyndigheten
3B14 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-01	Lst Kronoberg redovisar till Näringsdepartementet
3B15 Statlig närvaro och service i länet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	-	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3B16 Funktionshinderpolitiska strategier och planer	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-14 2022-12-13 2024-03-01	Socialdepartementet
3B17 Tillämpningen av barns rättigheter	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-03-01 2022-03-01 2023-03-31	Lst Dalarna redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-11-12	Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)
3B19 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-04-06	Lst Stockholm redovisar till Kulturdepartementet
3B20 Utveckla utbildningsmaterialet inom samhällsorienteringen	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-30	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B24 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B25 Insatser för asylsökande m.fl.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B26 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B27 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B28 Redovisning om portalen informationsverige.se	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B29 goda exempel på uppsökande och motiverande arbete för att nå utrikes födda kvinnor	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet

LÄNSSTYRELSEN GOTLANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
3C2 redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C3 Lämna utgiftsprognoser m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Tillväxtverket
3C4 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C5 Grundläggande betaltjänster	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-12-01	Lst Dalarna redovisar till Infrastrukturdepartementet
3C6 Plan för det fortsatta arbetet med omarrondering av mark	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-04-01	Lst Dalarna redovisar till Näringsdepartementet
3C7 Länsstrategier för jämställdhetsintegrering	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet
3C8 förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-11	Arbetsmarknadsdepartementet
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket
3D3 Förberedelse för uppgiftslämnande till Naturvårdsverket	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-11-30	Lst Skåne redovisar till Miljödepartementet
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-03-31	Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3D5 Beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-10-01	Lst Västernorrland redovisar till Finansdepartementet
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-10-03	Lst Blekinge redovisar till Finansdepartementet
3E2 Indelning av hur länsstyrelserna ska redovisa avgiftsbelagd verksamhet	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-09-30	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3E3 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-02-05 2021-04-29 2021-06-30 2021-10-25	Hermes